

**הבניית זהות ברשתות החברתיות בקרב ארגוני סטודנטים:
מקרה האינסטגרם בארגון הלל בארה"ב**

תומר עודי

עבודת גמר מחקרית (תזה) המוגשת לאחר קבלת התואר "מוסמך"

אוניברסיטת חיפה
הפקולטה לחינוך
החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

נובמבר, 2022

**הבניית זהות ברשתות החברתיות בקרב ארגוני סטודנטים:
מקרה האינסטגרם בארגון הלל בארה"ב**

מאת: תומר עודי

בהנחיית: דוקטור אורן גולן

עבודת גמר מחקרית (תזה) המוגשת לאחר קבלת התואר "מוסמך"

אוניברסיטת חיפה
הפקולטה לחינוך
החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

נובמבר, 2022

מאושר על ידי: _____ תאריך: _____

(מנחה העבודה)

מאושר על ידי: _____ תאריך: _____

(יו"ר הוועדה החוגית לתארים מתקדמים)

הכרת תודה

"הלומד מִמְּבָרֵךְ אוֹ הַלְכָה אֶחָת אוֹ פְּסוּק אֶחָד אוֹ דְבוּר אֶחָד אוֹ אֶפִּילוּ אוֹת אֶחָת, צָרִיךְ לְנַהֵג בּוֹ כְּבוֹד".

ברצוני להודות למנחה העבודה ד"ר אורן גולן שהסכים בחדווה רבה להנחות אותי. תודה על האמון בי כסטודנט שעולם ידע זה חדש לו. תודה על הסבלנות, ההתלהבות, הידענות הרבה, העצות המועילות, והמילים הטובות לאורך כל הדרך. הכבוד רב.

תודה רבה למשפחתי היקרה, שתומכים בי ללא לאות ומעודדים אותי להגשים חלומות. תודה על ההקשבה, הקריאה, ההתעניינות וההערות הבונות, בלעדיהם עבודה זו לא הייתה יוצאת אל הפועל.

תודה רבה לרייצ'ל בן-אלי על השיחות המלמדות בכל הקשור לתרבות האמריקאית, על הסקרנות ועל הסיוע בקידוד הנתונים. עזרתה הרבה סייעה להגיע לקו הסיום.

תודה למייקל סימון מאוניברסיטת נורת'ווסטרן ששיתף מהידע והניסיון שרכש בשנות פעילותו, כיוון ופתח לי דלתות להכרת עולמם של מנהלי הרשתות בארגון הלל. תודה גם למרואיינים שהסכימו לשוחח ולהעשיר אותי בעולמם התרבותי ובעשייה שלהם ברשתות החברתיות.

עבודה זו מוקדשת לזכרה של שריל ארונסון, ידידה ואינפורמנטית שחיברה ביני לבין בכירי ארגון הלל. שריל הקדישה שנים רבות לפעילות בקהילה היהודית בניו אינגלנד, ותרמה לחיבור בין יהודי בוסטון לחיפה ובין יהדות התפוצות למדינת ישראל. תקוותי היא כי עבודה זו תוסיף נדבך להבנת נושאים שהיו קרובים ללבה, וצר לי כי לא זכתה לראות את העבודה המוגמרת.

One of my most engaged students at Central started law school this fall and was happy that campus Hillel invited her to Shabbat dinner her first week. But soon a text chat began circulating among Jewish students: "I'm not sure I want to go," one said. "I might get canceled." Another wrote, "I think I'll go, but there's no way I'm putting my name on any sign-in list or appearing in any photos."

My student decided to go to the dinner, which included Shabbat blessings, sushi and small talk. Nothing political was discussed. When it came time for a group-picture, however, several left the room. One student concluded, "I'm never going back to that again." In his view, it seemed *any association* with something Jewish was inherently problematic. My student stayed for the picture. But she wondered out loud with me if she would later pay a price for it.

What does it mean to be a public Jew right now?
What does it mean to post a *Magen David*, a Jewish star, on Instagram, show up to a Hillel event, march in an Israel parade?
Since when did our kids have to hesitate before showing up to a Shabbat dinner? Weighing what their mere presence might project about who they stand with or what they stand for?

**Rabbi Angela Buchdahl, Jewish Pride: Live Up to Your Name
Rosh HaShanah 5783 ¹**

¹ מתוך דרשה של הרבה אנג'לה בוכדל. ראש השנה תשפ"ג ר'
<https://www.centralsynagogue.org/worship/sermons/jewish-pride-live-up-to-your-name-rosh-hashanah-5783>
(נדלה בתאריך 13.10.2022)

תוכן העניינים

IV.....	תקציר.....	IV.....
VI.....	רשימת תמונות.....	VI.....
VI.....	רשימת איורים.....	VI.....
1.....	מבוא.....	.1
4.....	סקירת ספרות.....	.2
4.....	הבניית זהות בקבוצת השווים הנעורית.....	2.1
6.....	הבניית הזהות הנעורית בניו-מדיה.....	2.2
9.....	זהות ותרבות בחינוך הגבוה.....	2.3
12.....	זהות וחיים יהודיים בקמפוס.....	2.4
17.....	מתודולוגיה.....	.3
17.....	הגישה המתודולוגית.....	3.1
19.....	אוכלוסייה, איסוף המידע ושיטת הניתוח.....	3.2
23.....	בין השונה למוכר: חקר האינסטגרם וזהות צעירים אמריקאים.....	3.3
27.....	ממצאים.....	.4
29.....	חגיגת זהות (Celebrating Identity).....	4.1
29.....	יהודיות נחגגת (Celebrating Jewishness).....	4.1.1
33.....	זהות צעירה.....	4.1.2
37.....	זהות לאומית-אוניברסליות מול פרטיקולריות.....	4.1.3
42.....	זהות סטודנטאלית מוסדית.....	4.1.4
48.....	דיון וסיכום.....	.5
49.....	אוניברסיטאות ומודרניזציה.....	5.1
52.....	סטודנטאליות יהודית - עיצוב דיוקן הסטודנט בהלל.....	5.2
56.....	הבלתי פורמליזציה של הפורמלי באינסטגרם.....	5.3
58.....	סטודנט יהודי לימינאלי.....	5.4
61.....	אחרית דבר.....	.6
63.....	מקורות.....	63.....
75.....	נספח: טבלת הקודים ותיאורם.....	75.....

הבניית זהות ברשתות החברתיות בקרב ארגוני סטודנטים:

מקרה האינסטגרם בארגון הלל בארה"ב

תומר עודי

תקציר

בעשורים האחרונים, חדירת הרשתות החברתיות טלטלו תהליכי כינון וייצוג של זהויות, במיוחד בקרב קבוצות מיעוט בחברות בעלות גיוון תרבותי מרובה. למעשה, זהויות בחברות רב-תרבותיות נעות במתח בין זהות פרטיקולרית לאוניברסלסטית. מתח אשר מתחדד עבור רבים בתקופת לימודיהם האקדמיים. במקביל, הרשתות החברתיות הדיגיטליות הפכו בעשורים האחרונים למוקד פעילות של צעירים, לרבות ארגונים הפועלים לקידום זהויות התואמות את האמונות והאידיאולוגיות בהן הם תומכים. בהתאם, מחקר זה בא לבחון כיצד ארגוני סטודנטים מבנים, מנהלים (Negotiate), מאשרים ומתווכים זהות באמצעות המדיה החברתית המקוונת? כדי לעמוד על שאלה זו, המחקר התמקד בפעילות האינסטגרם של ארגון הסטודנטים הלל, המרכז לחיים יהודיים בקמפוס, בארצות הברית. באופן ספציפי, המחקר מתבסס על ניתוח תוכן סמיוטי-ויזואלי של 1,050 פוסטים מתוך 10 חשבונות אינסטגרם של מרכזי הלל מייצגים, אשר מנהלי הרשת של הלל העלו, כמו גם שיחות שערכתי עם מנהלי רשת של הארגון.

ממצאי המחקר, מורים על אסטרטגיות לכינון זהות יהודית-אמריקאית באמצעות פעולה תקשורתית, אותה כיניתי 'חגיגת זהות' (Celebrating Identity). חגיגת הזהות, מדגישה את הדרכים בהן הדומה בין המשתתפים, מְכַנֵּן או מְאֶשְׂרֵר. דמיון זה בין המשתתפים מודגש על-ידי הבלטת היבטים פרימורדיאליים (טרומיים) ותרבויות גיל משותפות. הבלטה זו מטופחת באמצעות זיהוין של התכנים עם פעילות קולקטיבית, אקספרסיבית, חיובית או מהנה, המובנית בערוצי האינסטגרם. עוד נמצא כי פעולה תקשורתית זו באה לידי ביטוי בארבעה ממדים מרכזיים המשולבים אלה באלה: יהודיות (Jewishness) נחגגת, חגיגת זהות גילאית, אוניברסליות אמריקאית אל מול פרטיקולריות יהודית וחגיגה של זהות מוסדית. ממצאים אלו מצביעים על האופן בו הרשת החברתית מכוונת להדגשת הפרטיקולריות הזהותית של הסטודנטים בקמפוסים, אל מול אוניברסליות אקדמית. בהתאם, טענתי היא כי מתקיימת סוציאליזציה לזהות יהודית דיפוזית אשר עומדת בהלימה עם זהות מודרנית.

לפי גידנס, הזהות המודרנית מאוימת ופועלת תחת נסיבות של סיכון. סיכון הנובע מביזור של מערכות מידע מהימנות, א-פרסונליזציה של הפרט, מסחור וכיו"ב. יתרה מכך, הזהות המודרנית מאותגרת גם לאור ההתפשטות ההמונית של הרשתות החברתיות. אלה עלולות להוביל לפיצול העצמי, ולחולל אנומיה חברתית לנוכח האפשרויות האינסופיות, לכאורה, הניצבות בפני הפרט. מנגד, חשבונות האינסטגרם שנחקרו מצביעים על ערוצי משמעות אסטרטגיים אשר מסייעים להכיל את הסיכונים הכרוכים בזהות המודרנית, ומותאמים לזהויות יהודיות היברידיות בנות זמננו.

הזהות האמריקנית היהודית בת זמננו היא רב-גונית וכוללת מקורות השפעה מגוונים, לרבות זרמים דתיים, אוריינטציות פוליטיות ותרבותיות. לנוכח קיום היברידי ודיפוזי זה, המאזים על ידי קופוניה של משמעויות, ערוצי האינסטגרם של הלל מציעים קו רעיוני הנוטה לאינטגרטיביות והומוגניות של חברות. צורה זו של סוציאליזציה מבוצעת באמצעים ויזואליים, המחברים בין מרכיבי הזהות ההיברידית של יהדות - סטודנטאיליות - נעוריות. תצורת הזהות (ההיברידית), עומדת כנגד הניכור הפוטנציאלי של חווית הקמפוס, ומסייעת בטיפוח בסיס משותף לסולידריות וקהילתיות בקולג'. דומה כי חשבונות האינסטגרם מקדמים שתי מטרות סמויות: האחת, היא יצירת מרחב מוגן המאפשר 'עבודת זהות' הן של הסטודנטים העוקבים והן של מפעילי חשבונות האינסטגרם. השנייה, כוללת יצירת ערוץ למשפחות המאפשר עבורן מעקב חלקי אחר בני המשפחה בקמפוס. מעקב מרחוק הממקד זרקור על פעילותם היהודית של הסטודנטים כמי שממשיכים, לפחות לכאורה, את זהותם הטרומית. זהות המיוצגת בפני העוקבים כמשלימה ומחליפה את המשפחה והקהילה היהודית המקומית.

רשימת תמונות

- תמונה 1 : הזמנה לפעילות אפיית חלות כחלק מקמפיין העוסק בצדק חברתי.....21
- תמונה 2 : קידוד שנעשה על תמונה מדף האינסטגרם של הלל באוניברסיטת בוסטון.....22
- תמונה 3 : הזמנה לתפילה וארוחת ששי במסגרת פעילות שבוע האוריינטציה.....30
- תמונה 4 : ארוחת ראש השנה.....31
- תמונה 5 : הזמנה לפעילות בסוכה עם ארבעת המינים, העוסקת באיכות הסביבה.....32
- תמונה 6 : הזמנה לפעילות של חג החנוכה.....35
- תמונה 7 : הזמנה לארוחת שבת.....36
- תמונה 8 : הזמנה לפעילות בשיתוף האחוה היהודית בקמפוס.....37
- תמונה 9 : הזמנת רישום לפעילות חג הסוכות.....39
- תמונה 10 : אירוע לכבוד הסתיו עם האחוה היהודית-יוונית.....39
- תמונה 11 : קריאה לאיסוף נרות ולביבות לחגיגת נר ראשון של חנוכה.....40
- תמונה 12 : הזמנה לאפיית חלה במסגרת פעילות העוסקת בצדק חברתי.....41
- תמונה 13 : סטודנטית מעודדת הצבעה בבחירות.....42
- תמונה 14 : סטודנטים מצולמים גורבים גרביים מתויגות.....44
- תמונה 15 : סטודנטים מצולמים בכניסה למרכז הלל עם צבעי מותג האוניברסיטה.....45
- תמונה 16 : הזמנה לרישום לטיול תגלית בישראל.....46
- תמונה 17 : הזמנה לעידוד קבוצת ה'אבירים' ולתרומות.....46

רשימת איורים

- איור 1 : סיווג התמונות לפי מגדר.....27
- איור 2 : פריטים ויזואליים המציגים אדם יחיד, קבוצה של אנשים או ללא אנשים כלל...28
- איור 3 : סיווג לפי סוג הפעילות.....28
- איור 4 : זהות היברידית בלתי פורמלית המכוננת בחשבונות האינסטגרם של הלל.....57

1. מבוא

בעשורים האחרונים, החברה היהודית האמריקאית עברה טלטלה אשר שינתה את זיקתם של חבריה, כלפי זהותם הטרומית. תהליכים של אינדיבידואליזציה ושל התפרקות מהקולקטיב בחברה האמריקאית הכללית (Putnam, 2000), ואתגרים האופייניים לקבוצות מיעוט, כמו נישואים מעורבים (סרנה, 2004), אפליה ממוסדת וחסמים בגישה למוסדות להשכלה גבוהה (Katz, 2020), לא פסחו על הקהילה היהודית האמריקאית. אתגרים כמו אנטישמיות מחד גיסא, ותהליכי היטמעות מאידך גיסא, הובילו לנסיגה ממסגרות דתיות וחינוכיות. אתגרים אלו, הגדירו מחדש את היחסים בתוך הקהילה ומחוצה לה, והגבירו את הדאגה הציבורית לגבי אפשרויות בניית קהילה תוססת, ברת-המשכיות, כינון ותחזוק זהות יהודית מחוץ למסגרת בית הכנסת (Chernikoff, 2021).

מנגד, בעשורים האחרונים חלה פריחה של סביבות וירטואליות המדגישות זהויות יהודיות. הנוכחות היהודית ברשת החלה כבר מראשית צמיחת האינטרנט בשנות השמונים, וצברה תאוצה משנות ה-90 (Campbell, 2010).² מגוון רחב של אופציות דיגיטליות חיברו בין חברי הקהילה המקומית עם יהדות התפוצות הרחבה, החל מאתרי חדשות עם תכנים יהודיים וישראלים, וכלה בשירותי שידוך לקהילה היהודית, אתרים המוקדשים לאוכל כשר (כגון: בישול, מסעדות, ברכות), שידורים חיים מאתרים קדושים (כמו הכותל, 'האוהל' - אחוזת הקבר של הרב מנחם שניאורסון) ומטקסים דתיים (Campbell, 2010; Schwartz, 2010).

ההנחה הרווחת במחקר גורסת כי, קבוצת הצעירים היא בעלת שיעורי השתתפות גבוהים ברשתות החברתיות, המאמצים את הטכנולוגיה במהירות ובקלות רבה מכל קבוצה חברתית אחרת (גולן, 2010; הכט, 2001). צמיחתן של סביבות וירטואליות באה בניגוד לחשש של מנהיגים, פובליציסטים ואינטלקטואלים, כי בקרב צעירים רווחת התפרקות דרמטית מהקולקטיב. כך, למרות תהליכי מקרו של חילון ואינדיבידואליזציה (Jorg & Konemann, 2018), חוקרים הצביעו על כך שהקהילתיות לא נעלמה, אלא מוצאת לעצמה ערוצים חדשים לביטוי (Rainie & Welman, 2012) חברתי, פוליטי או דתי בערוצי הניו מדיה. ערוצים המאפשרים הגדרה מחודשת של השייך לקולקטיב, ובה בעת יכולים לחזק, להחליש או לכונן מחדש זהויות חברתיות.

² קמפבל (2010: 22) מציינת כי ניתן לאתר את השימוש הדתי באינטרנט החל מתחילת שנות השמונים של המאה ה-20, כאשר חובבי מחשב דתיים החלו ליצור פורומים ייעודיים על מנת לבטא את האינטרסים הדתיים שלהם. טיעון שנתמך על ידי עבודתו של Zaleski (1997), הדן בצמיחתן של לוח מודעות וירטואלי של חב"ד בשלהי שנות השמונים.

הנוכחות המשמעותית של חברי הקהילה היהודית האמריקאית בלימודים האקדמיים נובעת ממערכת קהילתית ומשפחתית ששמה את ערך החינוך כמקור למוביליות חברתית, ומהקמתם של ארגונים המספקים תמיכה לסטודנטים לאורך שנות לימודיהם (Katz, 2020). בעבור הסטודנטים, תקופת הלימודים הינה שלב מעברי בין הנעורים לבין המחויבויות של עולם המבוגרים. פרק במעגל החיים המאפשר בחינה והתנסות בזהויות, כמו גם בבחירת החיים המקצועיים. במקרה של הקהילה היהודית בארצות הברית, הזהות כוללת היבט אתני ודתי מאוחדים. למרות המוניטין של מערכת ההשכלה הגבוהה המאפשרת "חיפוש עצמי", ניתנת תשומת לב מועטה במוסדות האקדמיים למורכבות האתנית, גזעית ודתית של הזהות היהודית (Blumenfeld & Klein, 2009). הזהות היהודית האמריקאית פועלת במתח בין אוניברסיטליזם הנתמך על-ידי הממסד האקדמי לבין פרטיקולריות אשר מדגישה את הממד היהודי. מתח אשר מהווה אתגר מתמשך למייסדי וחברי ארגונים יהודיים בקמפוס.

צמיחתה של תרבות יהודית סטודנטילית בקמפוס בחסות אותם ארגונים יהודים, מאפשרת השתתפות בפעילות בעלת מאפיינים יהודיים מתוך ראייה של מנהיגי הקהילה שתקופת הלימודים האקדמיים הינה תקופה מכרעת להבניית זהות. יתר על כן, תרבות הסטודנטים אשר ניתן לראותה כתרבות נעורית (אדלר, 1972), מקבלת את ביטוייה בערוצי הניו מדיה. המדיה מסייעת להפצת תרבויות נעורים אלה, ואף מעניקה להן לגיטימציה (כהנא, 2007). חקר תרבויות הסטודנטים הגיע לתור הזהב עם מרידות הסטודנטים שחלו בצרפת ובארצות הברית בשלהי שנות השישים. זאת במטרה לברר את הסיבות שבגללן החלה ההתמרדות, ואופיין של התנועות החברתיות שטופחו על ידה (תנועות הביטניקים, ההיפים ואחרים). לאחר תקופה זו חלה שחיקה במרכזיות הדיון בתרבויות סטודנטיליות, וגילויים בזירות הסוציאליזציה הבלתי פורמליות שלהן, לרבות אלו של הרשתות החברתיות המקוונות הרווחות בעשור האחרון.

לאור כל זאת, השאלה הנשאלת במחקר הנוכחי היא **כיצד ארגוני סטודנטים מבנים, מנהלים (Negotiate), מאשררים ומתווכים זהות באמצעות המדיה החברתית המקוונת?** כדי לבחון שאלה זו, המחקר התמקד בפעילות האינסטגרם של ארגון הסטודנטים הלל - המרכז לחיים יהודיים בקמפוס, בארצות הברית. הלל, הינו ארגון הסטודנטים היהודיים הגדול בעולם, אשר פעיל ב-550 קמפוסים בקולגיים ואוניברסיטאות בארצות הברית. הארגון נחשב למערכת התמיכה הבלעדית בעבור סטודנטים יהודים המתמודדים עם אתגרים בקשר לזהותם, כגון האנטישמיות בקמפוסים (Katz, 2020).

התבוננות במאפייני הפעילות בדגש על הבניית הזהות תשפוך אור על מספר סוגיות. בראש ובראשונה, מתמקד המחקר בבחינת דפוסי זהות והבניית זהות בקרב צעירים בעידן הדיגיטלי. כך ניתן יהיה לבדוק את

תהליך הסוציאליזציה של מבוגרים-צעירים, המתבצעת באמצעות רשתות חברתיות בתקופת הלימודים האקדמיים. תקופה שבה זהותם עדיין נבנית. בהקשר של הקהילה היהודית, ייבחנו דרכי גיוס ואינטגרציה של היהדות בארצות הברית, כאשר הקולג' מהווה תקופה משמעותית אשר עומדת במרכז ההצלחה של הקהילה היהודית האמריקאית. יתר על כן, תיבחן השאלה כיצד ארגוני סטודנטים מייצרים מוביליזציה חברתית ונאמנות לארגון. לבסוף, המחקר יספק נקודת מבט להבניית זהות בתקופת הקולג' וחקר חוויות סטודנטים.

2. סקירת ספרות

2.1 הבניית זהות בקבוצת השווים הנעורית

זהות היא הדרך שבה יחיד תופס את עצמו ואת המאפיינים המיוחדים לו, המבחינים בינו לבין אחרים (Schwartz & Watson, 2005). אריקסון (1968), נודע כחלוץ בחקר הזהות וגיבוש זהות. לדידו, הזהות נתפסת כתהליך חיפוש "העצמי" וגיבוש התפקיד אותו יקיים היחיד בבגרותו, לאחר שענה לעצמו על השאלות מהיכן בא, מיהו ומה רצונו להיות (Erikson, 1968). על מנת להבהיר שאלות אלו ולקיים את התהליך, נדרש היחיד ליצור אוריינטציה לגבי העתיד ולפתח מחויבות כלפי ערכים, אמונות דתיות, מטרות מקצועיות והשקפת עולם (Muuss, 1968). חוקרים אחרים הגדירו זהות כאמצעי לפיו האדם מציב את עצמו ביחסים החברתיים בהן הוא נמצא (Gross & Stone, 1964), ויש שיאמרו שזו הדרך לספק את המשמעות של יחיד בחברה (Klapp, 1969). באופן כללי ניתן לומר כי זהות היא כל מה שיחיד אומר על עצמו, על הסטטוס שלו, על האישיות שלו ועל עברו, ולמעשה כל התייחסות לשאלה "מי אני?" יכולה להתאים להגדרת הזהות (De Levita, 2019).

השימוש במילה זהות אינה משמשת רק לצרכי ניתוח, אלא גם לצרכי הגדרה עצמית כדוגמת מין, גזע, לאום ומעמד (Brubaker & Cooper, 2000). זהות אם כן, יכולה להוות סימן המשמש כדרך להבחין בין אדם אחד למשנהו (Biddle, 1979). בנוסף, כיוון שסיטואציות חברתיות שונות מזמנות תגובות ודפוסי התנהגות שונה, יש שסברו כי היחיד מפתח ומנהל מספר זהויות לפי צרכיו (Goffman, 1959; Spindler, 1976), וכי המונח זהות מתייחס להצגה של העצמי, שיחיד מתאים לקהל יעד מסוים (Altheide, 2000). לפיכך, זהות איננה חייבת להיות בעלת מבנה אחיד, קבוע ויציב אלא דינמית ומשתנה, בייחוד בעולם הפוסט מודרני הגדוש בייצוגים עצמיים של מי שאנו יכולים להיות ושעלינו לנהל (Shankar, Elliott & Fitchett, 2009).

גיבוש או הבניית זהות הינה ניהול משא ומתן של המשמעויות הנובעות מהניסיון הנרכש בהשתתפות בקהילות חברתיות (Wenger, 1998). הזהות נבנית כאשר הגדרות עצמיות של היחיד אינן תואמות את הזהות החברתית שבסביבתו (Field, 1994). הבניית הזהות היא פעולה של התבוננות עצמית ביחד עם תהליך חברתי המתקיימים בו זמנית (Eberl & Luhrmann, 2007). כך, הזהות אינה נבנית על ידי היחיד לבדו אלא היא תוצאה של ניהול משא ומתן בין מה שהוא חושב על עצמו לבין מה שאחרים חושבים עליו (Oyseman)

1984; Schlenker, 1996; Packer, 1996).³ גיבוש זהות אם כן, יכול להוות אתגר גדול למתבגר, ויחידים אשר זהותם התעצבה יודעים לאן הם שייכים בהתאם להתפתחותם האישית (Muuss, 1968).

חוסר גיבוש זהות מאפיין את גיל ההתבגרות, בוודאי בחברה פוסט-מודרנית מורכבת, בה אלטרנטיבות רבות זמינות, ומשתנות תדיר (Muuss, 1968). בגישה פסיכולוגית-התפתחותית אם כן, כשל בגיבוש זהות אישית עלולה להוביל לספק עצמי של היחיד ולחוסר גיבוש בתפקיד אותו יקיים היחיד בחייו (Erikson, 1968). גישה זו גורסת כי הפער בין בשלות ביולוגית לבגרות פסיכולוגית מובילה למתחים וחרדות אשר מאפיינים את גיל ההתבגרות (Erikson, 1968). פער זה יכול להוביל למשבר זהות שעלול להוביל לניכור, בידוד ובלבול (Muuss, 1968). על פי הגישה הפסיכולוגית-החברתית, ההנחה היא שמשפחה, קבוצת השווים ופעילויות חברתיות הן סוכנויות אשר דרכן מתרחש גיבוש זהות בגיל ההתבגרות וכי תהליך הגיבוש מאופיין במשברים (כהנא, 2007). לעומת זאת, גישות סוציולוגיות מביאות מבט רחב יותר ועוסקות בהיבטים מבניים, כמו גם בהיבטים סמליים של התנהגות בני הנוער. כך, ניתן דגש במחקר להבדלים בין דוריים, תרבות משנה המתפתחת מהפעילות של המתבגרים, חוויות של בני הנעורים וקבוצת השווים (כהנא, 2007). הסוציולוגים ביקשו להדגים כיצד תהליכים ביולוגיים אצל מתבגרים מוסברים באופן מלא יותר, בעזרת הבנה סוציולוגית של ההקשר שבו בני הנעורים פועלים ומעצבים באופן אקטיבי את זהותם (Crosnoe & Johnson, 2011).

ניכר כי גם הגישה הפסיכולוגית-התפתחותית וגם גישות סוציולוגיות מדגישות את המורטוריום כרכיב משמעותי בהבניית הזהות (כהנא, 2007; צוריאל, 1990; Muuss, 1968; Erikson, 1968). מורטוריום או אורכה בעברית, היא דחייה זמנית של מחויבויות והחלטות, המאפשרת ניסוי וטעייה בטווח רחב בתוך גבולות מוסדיים ומחוצה להם (כהנא, 2007). מורטוריום של מתבגר מוגדר כתקופת התפתחות בה המתבגר לא נטל על עצמו שום מחויבות או נטל על עצמו מחויבות זמנית שנמצאת עדיין בבדיקה (Muuss, 1968). סטטוס המורטוריום הוא שלב מעבר נורמטיבי עבור רוב המתבגרים בדרך אל גיבוש הזהות, והוא למעשה שרוי בעיצומו של משבר הזהות ותהליך של חיפוש אחר הזהות (צוריאל, 1990). בהתאם, הזהות מושגת לאחר ניסיון והערכה של האלטרנטיבות שנבחנו בתקופת המורטוריום (Muuss, 1968). לפיכך, המורטוריום נתפס כתנאי חיוני ובלתי נמנע להשגת זהות, וכשהיא מושגת, ישנה קבלה עצמית וההגדרה של יחיד את עצמו מתייצבת (Muuss, 1968).

³ גישה זו משתלבת גם בניחותים של זהות אתנית בארה"ב. כך למשל Cheng (2004), רואה ביזהות ממוקפת (כגון יהודי-אמריקאי או אפרו-אמריקאי) מונח רפלקסיבי המתייחס לריבוי המאפיינים החברתיים הקשורים זה בזה ובעזרתן משתמש היחיד לחשוב על עצמו. מושג זה יורחב בדיון העבודה.

כאמור, הבניית הזהות אינה מתקיימת בחלל ריק, אלא קשורה בגיבוש מחויבויות להשקפה אידיאולוגית, אוריינטציה מינית, סגנון חיים, כיוון מקצועי ויחסים בין חברים (צוריאל, 1990). מחקרים על הבניית זהות זיהו כי מתבגרים חוקרים ומטילים ספק באמונות, גבולות, מטרות ותפקידים שונים לפני שהם מטמיעים את אלה המספקים תחושת ייחודיות, המבחינה בינם לבין אחרים, כמו גם תחושת אחדות והזדהות עם אחרים (Hinduja & Patchin, 2008). האינטראקציה עם חברי קבוצת השווים משפיעה על הכישורים החברתיים של היחיד (Coleman, 1961; Dworetzky, 1996), ותחושת השייכות שמספקת קבוצת השווים מסייעת בחיפוש אחר הזהות האישית (Erikson, 1968). בני הנעורים הינה קבוצה שהערך העצמי שלה נובע במידה רבה מהתפיסות של חברי קבוצת השווים (Hinduja & Patchin, 2008).

עבור המתבגרים, ההשתתפות בקבוצת השווים היא בעלת חשיבות רבה לפיתוח העצמי ולהבניית זהות (גולן, 2010). חשיבות קבוצת השווים נובעת מעצם היותה מסייעת למתבגרים לברר ולתת מענה לשאלה "מי אני?", כשהתשובה לכך טמונה במשוב החברתי שהיחיד מקבל מקבוצת השווים (Erikson, 1968). בתקופת ההתבגרות, המתאפיינת בשינויים התפתחותיים מהירים והתרחקות מההורים, התלות ביחסים עם קבוצת השווים גדלה ותופסת חשיבות רבה יותר (Mesch & Talmud, 2020). חברי קבוצת השווים מספקים עצות והכוונה אחד לשני, משמשים כאנשי סוד, נותנים תמיכה רגשית ותמיכה חברתית, ומהווים דוגמה להתנהגות בעבור המשתייכים לקבוצה (Crosnoe, Cavanagh & Elder, 2003). למרות שההורים עדיין מהווים השפעה על התנהגות המתבגרים, הזמן הרב שהיחיד מבלה עם חבריו מקבוצת השווים הופך את הקבוצה למשפיעה הרבה יותר (Coleman, 1961; Hartup, 1997).

2.2 הבניית הזהות הנעורית בניו-מדיה

הניו-מדיה, מתייחס לאמצעי התקשורת הנבדלים מהתקשורת הישנה (או ה'מסורתית', כפי שהיא לעתים מכונה) אשר כוללת ספרים, מגזינים, טלוויזיה וסרטים, ומדגישה את טכנולוגיות האינטרנט, הטלפונים הסלולריים והמשחקים האלקטרוניים. חוקרים מתייחסים למאפיינים מבניים שונים המבחינים את הניו מדיה מצורות תקשורת אחרות. ממד מרכזי מיוחס לאינטראקטיביות המאפיינת צורות אלו (Barm-Tsabari & Schejter, 2019; Manago, Guan & Greenfield, 2014; Refaeli & Sudweeks, 1998). האינטראקטיביות, משנה את אופן צריכת התכנים ומאפשרת למשתמשים להיות בררניים ביותר בכל הנוגע לבחירת הערוצים ובהבחנה אילו תכנים לצרוך (Olsson, 2006). בניגוד למדיה הישנה, שבה תאגידי ענק שלטו ביצירה והפצה של מידע, אמנות ובידור, המדיה החדשה דורשת מהמשתמשים להשתתף באופן פעיל ויצירתי, כאשר הפרט יוצר בעצמו את התכנים ומביע עצמו בבלוגים או ברשתות החברתיות האינטרנטיות (Manago et al., 2014), בעיקר ביצירת User Generated Content המאפיינת את ה- Web 2.0. כך ניתן לומר

שהמדיה החדשה מתאפיינת ביכולת של המשתמשים להשפיע על התכנים, לשלוט על המידע שברצונם לקבל ו"למשוך" את המידע הרצוי להם. זאת בניגוד לשליטה שהייתה עד כה למפיקים יוצרי התוכן אשר פעלו "לדחוף" תכנים מסוימים לקהל בעיתונות, בטלוויזיה/רדיו או באתרי אינטרנט (Web 1.0) רבים (Jensen, 1998).

הנגישות הדיגיטלית מספקת מגוון רחב של סגנונות תקשורת בינאישית דוגמת דואר אלקטרוני, קבוצות דיון, משחקים אינטראקטיביים, ציטים ומסרים מידיים, המעודדים יצירת קשרים חברתיים בין המשתמשים (Bonebrake, 2002). המדיה החדשה מציעה הזדמנויות לתקשורת מתווכת, שיתוף מידע ואינטראקציה חברתית (Campbell, 2010). עם הגידול בשימוש באינטרנט חל שינוי בהתפתחות מאפייני הנעוריות, ושינויים חברתיים וטכנולוגיים הצמיחו דרכים חדשות של חיברות (Vickery, 2017). כיום, החיברות איננה פעולה הנשלטת רק על-ידי המבוגרים, אלא תהליך שבו הצעירים לוקחים חלק ושותפים פעילים בה (Buckingham, 2006).

כפועל יוצא מכך, החל מסוף שנות התשעים, התפתחה ספרות אשר עסקה תחילה ביתרונות הגלומים בשימוש באינטרנט, בהשפעה שיש לאינטרנט על בני הנוער ובדור הדיגיטלי (Tapscott, 1998). מנגד, התפתחה ספרות אזהרה שכללה ספרי הדרכה להורים, מחנכים ועובדים סוציאליים המנסים לסייע בהתמודדות עם אתגרי השימוש באינטרנט, כש"דור הדיגיטל" הוא מונח שעלה בדרך כלל כתוצאה מהחשש של מבוגרים בנוגע לקצב הגובר של השינויים הסוציאליים (Buckingham, 2006). בנוסף, הופיעה ספרות ביקורתית שלוותה אף ב'פניקה מוסרית', אותה הובילה העיתונות שכתבה בעיקר על הסכנות והפגיעות של בני הנוער (Montgomery, 2007; Vaidhyanathan, 2008).

כאמור, ההנחה הרווחת במחקר גורסת כי קבוצת הצעירים היא בעלת שיעורי השתתפות גבוהים ברשתות החברתיות המאמצים את הטכנולוגיה במהירות ובקלות רבה יותר מכל קבוצה חברתית אחרת (גולן 2010; הכט, 2012), וכי הם משתמשים באינטרנט בעיקר לצרכים חברתיים (Mesch & Talmud, 2020). בניגוד למבוגרים, ניכר כי הצעירים הם משתמשים יצירתיים וגמישים יותר, והמדיה החדשה יוצרת בעבורם מבנים המהווים מוקד חדש להבניית זהות (Livingston, 1998). מחקרים רב-תחומיים של המדיה החדשה, מראים כי השימוש באינטרנט מהווה תפקיד חשוב בהבניית זהות של מתבגרים, מתווה את התפתחות היחסים שלהם עם חברי קבוצת השווים, חברי משפחה ובית הספר (Mastronardi, 2003; Suss, 2001). יתר על כן, כאשר צעירים עוסקים בתכנים מקוונים המופקים או מופצים על ידי חבריהם מקבוצת השווים, הם בוחרים ומפרשים תכנים

המתאימים למי שהם ולמה שהם מאמינים, ומפגשים אלה שנבחרו מעצבים עוד יותר את התפתחות הזהות שלהם (Manago et al, 2014).

חוקרים הבחינו כי ישנם לפחות חמישה מאפיינים של רשתות חברתיות מקוונות המסייעות בהבניית הזהות של בני הנעורים (Peter, Valkenburg & Fluckiger, 2009). בראש ובראשונה, הגישה הקלה לאתרים מקוונים הופכת אותם למקום מפגש נוח לבחינת הזהות הנעורית (Peter et al, 2009). בנוסף, הרשתות החברתיות המקוונות הן ידידותיות למשתמש ומאפשרות יצירת פרופיל עצמי ואישי, הנסמך על המידע, שיוצר הפרופיל מוסר (Hinduja & Patchin, 2008). יתר על כן, האופי האסינכרוני של אתרי מדיה חברתית, כלומר הפעילות בזמן שאינו מוגדר, והאופציה להתחבר ולהשתתף כשמתאים ליחיד, מאפשר שליטה על הצגת העצמי. בדרך זו, שולט המשתמש על המידע אותו הוא מספק (Peter et al., 2009). שליטה זו, מאפשרת למשתמש לנהל את הרשת בה הוא חבר, לקבוע את הפרטיות הרצויה לו, ולשתף אך ורק את המידע אותו הוא בוחר להציג (Hinduja & Patchin, 2008; Lewis, Kufman & Christakis, 2008). כתוצאה מכך, יש הסוברים כי המשוב אותו יקבל המתבגר יהווה אשורר ותיקוף לזהות אותה הוא מציג באתר (Peter et al., 2009). לבסוף, השימוש ברשת החברתית המקוונת מאפשרת תקשורת בחשיפה מווסתת על ידי היחיד, כשהיא מנותקת ממבע קולי, ואף לעיתים ללא הצגה ויזואלית של המשתמש. ערוץ להצגת העצמי המעודד לעיתים מתבגרים לספק מידע מביך או בוטה אותו לא היו מספקים במפגש פנים אל פנים (Zhao, 2008). אתרים אלה, אם כן, הם כלים עוצמתיים, נגישים ויעילים להבניית זהותם של מתבגרים (Peter et al., 2009).

תקשורת מקוונת הפכה להיות חלק אינטגרלי מתרבות הנוער (Mesch & Talmud, 2020). האינטרנט הפך למוקד חדש בו מתבגרים בוחנים את זהותם ובו זהותם נבנית, והאינטראקציה המקוונת מאפשרת למתבגרים לבחון היבטים על עצמם שלא היו מרגישים בנוח לבחון בחיים שמחוץ למדיה הדיגיטלית הורית שהאינטרנט מאפשר, יוצרים תנאים חשובים להבניית הזהות של המתבגרים, קשירת קשרים חברתיים ובחינת הגבולות הפרטיים והציבוריים של "העצמי" (Peter et al., 2009). בני הנעורים החלו לבנות את הסביבה הדיגיטלית שלהם בעצמם ולעשות זאת בשיתוף אחד עם השני, וכתוצאה מכך, החיברות שמתבצעת בקבוצת השווים והחיברות במדיה הפכו להיות שזורים זה בזה (Greenfield & Yan, 2006). זהות הנרקמת ונקשרת במסגרות בלתי פורמליות הן ברשתות החברתיות המקוונות והן במסגרות המרכזיות לחיברותם של צעירים.

2.3 זהות ותרבות בחינוך הגבוה

בעבר, המחקר על פיתוח זהותם של צעירים התמקד במסגרות חינוך פורמליים (Coleman, 1961; Carter, 2006). מאוחר יותר הדגישו חוקרים את מקומן של מסגרות בלתי פורמליות החלות בבתי הספר כמו מסיבות הסיום, מסגרות ספורטיביות (Best, 2011), או מסגרות שאינן בעלות משקל לימודי ובראשן תנועות הנוער. תנועות, הנתפסות כבעלות פוטנציאל גבוה לסוציאליזציה ולהכוונת זהותם של צעירים (כהנא, 2007; מיכאלי, 2020). מחקרים אלו הדגישו את גמישותם ואת המורטוריום הרב הגלום במסגרות הללו. לעומת מסגרות אלו, למרות ההשתתפות הגבוהה של צעירים, ניתן פחות דגש למערכת החינוך הגבוהה כמסגרות לחינוך בלתי פורמלי ולפיתוח זהות, ודגש רב יותר הושם על הממדים האקדמיים-לימודיים (או הפרופסיונאליים) הטמונים במוסדות אלו, וביכולתם (או מגבלותיהם) ביצירת מוביליות חברתית לחבריה (Tomlinson & Jackson, 2021).

במחקר העוסק בחינוך הגבוה, אפשר לציין את מחקרו של טסודה (Tsuda, 1993), אשר דן במושג הלימינליות באוניברסיטאות היפניות. בניגוד לתיאורים המדגישים את ההצלחה הכלכלית היפנית כנובעת מחינוך פורמאלי נוקשה ותחרותי, טסודה סובר כי תקופת הלימודים האקדמיים ביפן מתאפיינת בדרגות גבוהות של חופש ובמורטוריום אותם הוא ממסגר באמצעות מושג הלימינליות. לדבריו, הלימינליות מאפשרת גמישות ויכולת לבחון ערכים, אידיאולוגיות וצורות חשיבה מגוונות אשר בתורם תומכים ביצירתיות העובדים כשהם יוצאים מהאוניברסיטאות ונקלטים בשוק העבודה היפני לרבות תעשיות הטכנולוגיה המתקדמות.

עבודתו של טסודה מתחברת למסורת מחקרית אשר דנה בהתהוות של תרבות סטודנטאילית. תרבות זו, קיבלה את תשומת לב החוקרים החל משנות ה-60 המאוחרות של המאה הקודמת, עת מהומות הסטודנטים בפריז, במטרה להסביר את תסיסת בני הנוער והסטודנטים באותה התקופה (אדלר, 1976; Tsuda, 1993). אם בעבר הלימודים האקדמיים היו מנת חלקם של העלית החברתית-כלכלית, בעידן הפוסט-מודרני, ההשכלה הגבוהה הפכה להיות במידה רבה, המסלול הנורמטיבי עבור מבוגרים-צעירים, אשר מעניק תחושה של המשך ישיר של הלימודים בבית הספר התיכון (Field & Morgan-Klein, 2010). בשונה מבית הספר התיכון, יש המדגישים כי הלימודים האקדמיים מספקים לסטודנטים תחושת מתירנות ואווירה אקספרסיבית (אדלר, 1976).

השנים בהם שוהים מבוגרים-צעירים בקולג' מהווים תקופת מעבר מהנעורים אל הבגרות, המאפשרים ניסוי וטעיה אינטלקטואלים, חברתיים ואישיים (Sales & Saxe, 2006). המעבר לחיים בקולג' מוביל לשינויים רבים הכוללים ציפיות וכללים חדשים אשר יכולים להשפיע על הבניית הזהות של יחיד (Yares,)

2006). הסטודנטים, שרובם בגילאי הנעורים, בוחנים ומפתחים את זהותם האישית (Abes, Jones & McEwen, 2007). המסגרת האקדמית מאפשרת להם להרחיב את הרשת החברתית שלהם, לבחון את תחומי הלימוד, ולהשתייך לארגונים וולונטריים על פי בחירתם וללא פיקוח הורי (Yares, 2006). שלב הלימודים האקדמיים דוחה את כניסתם של הסטודנטים למעגל התעסוקה, מאריך את תקופת הנעורים, ומספק מסגרת לפיתוח של תרבויות נעורים עצמאיות שהן בחציין בוגרות ובחציין ילדותיות (כהנא, 2007). זוהי תקופה של צבירת ניסיון חיים המכרעת בהבניית זהות, כאשר הבחירות שסטודנטים עושים במהלך תקופה זו משפיעות לא רק על הקריירה אלא גם על הזהות הדתית, האתנית והפוליטית של היחיד (Sales & Saxe, 2006).

תנאי הקבלה לאוניברסיטה, המטלות והשלבים במהלך הלימודים, מגדירים באופן ברור ומובחן מיהו סטודנט. הסטטוס "סטודנט", הוא סטטוס זמני (Pickup & Rutherford, 2015). הוא מסומן בזמן, ומוגדר בקריטריון של כניסה ויציאה המאפשר התנסות ומפגשים אינטנסיביים עם קבוצת השווים. בנוסף, אפשר לראות בלימודים באקדמיה כשלב מעברי שבסופו תוענק תעודה למי שישלים את לימודיו, ויהפוך לבוגר אוניברסיטה בעל תואר אקדמי (Field & Morgan-Klein, 2010). הצעירים, מכוח היותם סטודנטים המצויים בשלב הלימודים, הם חסרי התחייבויות חברתיות (אדלר, 1972), ושרויים בתקופת ביניים בין חיים המדמים את תקופת לימודי התיכון לבין ההתחייבויות הטמונות בחיים הבוגרים (Sales & Saxe, 2006).

בד בבד, המעבר ללימודים אקדמיים יכול להיות מאיים ומעורר חרדה בשל החשש מכישלון אפשרי ומחוסר וודאות לגבי העתיד (אדלר, 1972). כמו כן, אתגרים וחוסר נוחות שסטודנטים יכולים להרגיש, עלולים להוביל לחרדה מכך שהיחיד יאבד את הזהות ה"עצמית" הקודמת והנוחה לו (Pickup & Rutherford, 2015). זאת ועוד, איומים על הזהות של יחיד הנובעים ממעמד חברתי וגילויי עוינות (מיקרו-אגרסיות) כלפי מיעוטים אשר מחייבים את הסטודנטים לבצע 'עבודת זהות' בכדי להתמודד עם איומים אלה (Gray, Johnson, Kish-Gephart & Titon, 2018: 1228).⁴ אפשר ותרבות סטודנטים המתפתחת בקמפוס, משמשת תפקיד מרגיע המחליף את המכניזם של פיקוח חברתי, אשר חל על הסטודנטים בטרם החלו את לימודיהם האקדמיים (אדלר, 1972). הרשתות החברתיות של קבוצת שווים הם מוקד ההוויה של החיים בקמפוס, היוצרות קבוצות תמיכה המדמות משפחה, בעבור רבים מהסטודנטים (Sales & Saxe, 2006). לפיכך, נראה כי האוניברסיטה מהווה סביבה מתאימה להתפתחותה של תת-תרבות, המתאפיינת

⁴ חוקרים מתייחסים למיקרו-אגרסיות כגילויי אלימות, עוינות או ביזוי המתרחשים באופן שגור כלפי מיעוט חברתי בזירות שונות, לרבות בקרב סטודנטים. בהקשר זה Gray, Johnson, Kish-Gephart & Titon (2018), בחנו כיצד מיקרו-אגרסיות מייצרות איומים על זהותם של סטודנטים דור ראשון להשכלה הגבוהה. לדידם, בניית רשת תמיכה עמיתים של קבוצת השווים היא אחת מהאסטרטגיות להתמודדות עם מיקרו-אגרסיות. אפשר לפיכך לראות בארגונים בעלי מכוונות פרימורדיאלית באוניברסיטאות, כבאות כתגובת נגד לגילויים אלה.

בצורות התנהגות וביטוי של הסטודנטים, כאשר הפעילות הסטודנטאית בקמפוס יכולה להיתפס כגילוי של תרבות נוער (אדלר, 1972).

לאור כל זאת, ניתן לומר כי הלימודים האקדמיים אינם רק שלב מעברי, אלא שלב לימינלי שבו הזהות של היחיד איננה הזהות הקודמת אך עדיין איננה זהות חדשה שגובשה ונרכשה (Field & Morgan-Klein, 2010). לימינליות מתארת מצב ביניים בין שתי תקופות של השתתפות חברתית פעילה, המהווה מצב מעבר או מצב בלתי מוגדר, בין שלבים מוגדרים תרבותית בחייו של אדם (Alter & Cook-Sather, 2011). זהו שלב מעברי במחזור החיים, טקס מעבר או תקופת מעבר, המלווה בשינוי המעמד, הסטטוס החברתי, או הגיל (Tsuda, 1993).

המונח לימינליות, הופיע לראשונה בעבודתו של האתנוגרף הצרפתי-הולנדי, ארנולד ואן גנפ (Van Gennep, 1965), אשר יצר מסגרת אנליטית לפיה ישנם שלושה חלקים עיקריים לטקס. החלק הראשון הוא היפרדות מהפעילויות היומיומיות ומהזהות החברתית הקודמת; החלק השני הוא תקופת הביניים או השלב הלימינלי (Liminal) שפירושו בעברית הוא סף. כך, בדומה לעמידה על הסף, שלב זה מייצג מעבר, קרי מעבר סיפי, בו מנותקים המשתתפים בטקס ומועברים אל העולם הטקסי; החלק השלישי הוא שלב הכניסה חזרה אל החברה בסטטוס החדש הנרכש במהלך השלב הלימינלי (טרנר, 2009). האנתרופולוג הבריטי, ויקטור טרנר (2009), הרחיב את המסגרת התיאורטית של ואן גנפ וחזק את המודל התלת שלבי כשהתרכז במחקרו בשלב הסיפי. לפי טרנר (2009, עמ' 146), לימינליות "נתפסת כזמן וכמקום של נסיגה מצורות רגילות של פעולה חברתית". כך, ישויות לימינליות נמצאות במצב של "בין לבין" שבו הן נפרדות מהזהות הקודמת אך עדיין לא קיבלו על עצמן את הזהות החדשה. הזמן של בין לבין, בין אם מתרחש לאורך ימים, שעות או דקות, הוא התקופה הלימינלית, תקופת המעבר, שבה נמצאים האנשים העומדים על הסף שבין התפקיד החברתי אותו הם משילים לבין התפקיד החברתי החדש אותו יעטו.

אם כן, הסטטוס 'סטודנטי' הינו סטטוס לימינלי (Field & Morgan-Klein, 2010; Tsuda, 1993). או כפי שהגדיר טרנר (2009, עמ' 88), "בין לבין המיקומים החברתיים שהועידו וקבעו החוק, המנהג, המסורת והטקס". ניתן לומר שמסגרת הלימודים האקדמיים, בדומה למסגרת הפעילות הדיגיטלית, יוצרת כאן סביבה המאפשרת מיסוד של הלימינליות בחברה הפוסט-מודרנית המאפשרת לבני הנעורים לחיות בשני עולמות שונים של מבוגרים וצעירים בו זמנית, ולחוש שייכות לשני העולמות. התפתחות פוסט-מודרנית ייחודית זו מאפשרת מורטוריום במעין מרחב ממוסד אשר מסייע להתמודד עם המורכבות החברתית והשינויים הטכנולוגיים המהירים. שתי זירות אלה, הן תקופת הלימודים האקדמיים, והן מרחב המדיה החברתית המקוונת, תעמודנה במרכז מחקר זה.

2.4 זהות וחיים יהודיים בקמפוס

אוניברסיטאות הנתפסות כמעוז חילוני הפכו להיות בשנים האחרונות למעין "זירות מסחר" רוחני המאפשרות בניה מחודשת של פעילות דתית וזהותית בקמפוס (Schmalzbauer, 2013). כתוצאה מכך, גם היהדות בקמפוס זכתה להתחדשות וצמיחה. יש המכנים התעוררות זו כ'רנסנס הקמפוס היהודי', הכוללת פעילות ענפה של ארגונים כדוגמת הלל וחב"ד (Schmalzbauer, 2013). בשני העשורים האחרונים, בעקבות דאגה מתמשכת מהאנטישמיות הגואה, אנטי ציוניות והחשש מחוסר המשכיות קהילתית, הקמפוסים הפכו למוקד התעניינות של מנהיגי הקהילה היהודית, ומרכז לבחינת רעיונות ופעילויות הנוגעות ליהדות, לתרבות יהודית ולישראל (Koren, Saxe & Fleisch, 2016). למרות שפעילות נגד תנועות אנטי-ציוניות זוכה להדים רבים בתקשורת, המחויבות הקהילתית לקידום זהות יהודית, היא עמוקה ורחבה יותר, כאשר המאמצים בקמפוס מתמקדים בעיקר בחשיפת סטודנטים לדת היהודית, לתרבות, לאתניות, לחברה, לישראליות ולערכים החינוכיים של היהדות (Koren et al., 2016).

בתחילת המאה העשרים בארצות הברית, ניתנה ליהודים גישה מוגבלת להשכלה גבוהה כשהאוניברסיטאות והקולגיים הפעילו מדיניות של מכסות מוגבלות לקבלת סטודנטים יהודים (Kushner, 2018; Mayhew, Bowman, Rockenbach, Selznick & Riggers-Piehl, 2009). בנוסף, נמנעה מהיהודים בקמפוסים רבים גישה לפעילות חוץ קוריקולארית, כדוגמת השתתפות באחוות האותיות-היווניות הפופולאריות בתרבות הקולג' האמריקאי (Behneman, 2007; Katz, 2020). תחת הנסיבות הללו, הקימו סטודנטים יהודים ארגונים חברתיים ואקדמיים משלהם שכללו פעילות המטפחת את זהותם היהודית (Kushner, 2009). חוקרים מצביעים על כך כי ברבות השנים, הארגונים היהודים בקמפוס, פנו לעזור לסטודנטים אשר כבר עיצבו את זהותם היהודית, ולתמוך באתגרים התובעניים (מבחינה חברתית ואקדמית) שהקולג' מציב (Koren et al., 2016). המאמצים של הקהילה היהודית, לעומת זאת, התמקדו בתמיכה בחינוך יהודי בתקופת הילדות המוקדמת בעזרת בתי ספר, קבוצות נוער ומחנות קיץ. לעומת זאת, ההתבגרות ובחינת הזהות המתגבשת נתפסת כממשיכה בתקופת הלימודים האקדמיים ומובילה את הקהילות היהודיות להרחיב את מיקוד הפעילות שלהם גם לשנות הקולג' (Koren et al., 2016). בדרך זו, יצרו סטודנטים יהודים אלטרנטיבה לתרבות האחוות הנוצרית אשר זכתה לדומיננטיות בקמפוסים.

תרבות אחוות האותיות-היווניות באקדמיה האמריקאית הופיעה במאה ה-18, עם הקמתה של פאי בטא קאפא (Phi Beta Kappa) בשנת 1776 (Gillon, Beatty & Salinas Jr., 2019). תחילה נוסדה האחוה כקבוצה חברתית של קריאה ספרותית ודיון תחרותי (Sanua, 2003), בעלת פרקטיקות נעוריות הדומות לאחוות המוכרות היום כדוגמת: לחיצת יד סודית, סיסמה, שבועה, פתגם המבטא את הרעיון של האחוה

וטקסי חניכה (Barber, Espino & Bureau, 2015; Hughey, 2009). עד מהרה, עטו האחוות אופי סודי ואקסקלוסיבי שהיו חלק משמעותי מחוויית ההשתתפות, מה שהוביל להתנגדות של חלק מהמוסדות האקדמיים, ולביקורת הרואה בארגוני האותיות-היווניות אליטיסטיות, אנטי דמוקרטיות ומדירות קבוצת מיעוט. ביקורת שדבקה בהן עד היום (Barber et al., 2015).

במהלך המאה ה-19 התרחבו האחוות ושיקפו מדיניות גזענית, הן פורמלית-ממוסדת והן בלתי פורמלית שרווחה באותה התקופה, כלפי שחורים, אסייתים, לטינים וילידים אמריקאים (Gillon et al., 2019). מדיניות אשר פעלה לטובת קבלה ללימודים באקדמיה של סטודנטים לבנים (Hughey, 2009). פרוטסטנטים ואנגלו-סקסיים בהגדרה (Gillon et al., 2019). מדיניות זו, אפשרה להדיר מהפעילות גם את הסטודנטים היהודים (Hughey, 2009), שנמנעו מאותן אחוות בעלי תכנים נוצריים. תכנים אשר באו לידי ביטוי בטקסי החניכה ובחובת נוכחות בכנסייה (Sanua, 2003). האחוה היהודית הראשונה, פי למדא פאי (Pi Lambda Phi) הוקמה בשנת 1895 באוניברסיטת ייל, כתגובה ישירה לאפליה שחוו סטודנטים יהודים (Barber et al., 2015), וכאלטרנטיבה לאחוות שמנעו מהיהודים להתקבל כתברים (Sanua, 2003). בשנות ה-20 של המאה הקודמת חל תור הזהב של תקופת האחוות היהודית. בתקופה זו, היו לפחות 17 אחוות יהודיות שונות לגברים, בעלי מספר סניפים רב, ולפחות חמש אחוות לנשים ששירתו סטודנטים וסטודנטיות לתואר ראשון (Sanua, 2003). לאור השינויים החברתיים שחלו לאחר מלחמת העולם השנייה והסביבה הליבראלית שהחלה לצמוח (Koren et al., 2016). האחוות היהודיות ההיסטוריות טשטשו בהדרגה את זהותן, התאחדו עם אחוות אחרות או שימרו רק חלק מסמלי המסורת היהודית שעמדה מאחורי הקמתן.

כיום, הלל - המרכז לחיים יהודיים בקמפוס, הוא הארגון היהודי הגדול והמוביל בקמפוסים (Sales & Saxe, 2006). הארגון מפעיל 550 מרכזי פעילות בקולגים ואוניברסיטאות בצפון אמריקה, והפך להיות ארגון בינלאומי הפעיל גם בדרום אמריקה, אירופה וישראל (Hillel International, 2021; Koren et al., 2016; Sales & Saxe, 2006). הארגון אשר הוקם בשנת 1923 באוניברסיטת אילינוי, במטרה לחשוף את התרבות היהודית לדור החדש (Koren et al., 2016), היה עד סוף שנות ה-80 בעל השפעה מועטה ולא זכה לתמיכת הקהילה, אשר לא ראתה בסטודנטים קבוצה המצריכה תמיכה (Rosen, 2006).

בתחילה, היה הלל ארגון דל תקציב, אשר צמח בקצב איטי למרות התמיכה הכספית של ארגון 'בני ברית' ששימש כפטרון (Koren et al., 2016). בשנים הראשונות סיפק הלל שירותי דת בעבור הפעילים המעורבים בארגון. עד שנות ה-50 ההתעניינות של הקהילה היהודית בקמפוס, התמקדה בהתנגדות לאפליה האנטי יהודית באקדמיה (Koren et al., 2016). בשנות השבעים והשמונים נאבק הלל במחסור בתקציבים, כאשר התלות התקציבית בארגון 'בני ברית' הוביל לחוסר יכולת לצמוח, והאפשרות לפעול במספר קמפוסים

רב, הייתה מוגבלת (Schmalzbauer, 2013). התקציב המצומצם, הוביל לביטול תוכניות, והשתתפות הסטודנטים בפעילויות הארגון נעצרה (Rosen, 2006).

החל משנות ה-90 חל שינוי בארגון, שבמרכזו עמדה ההחלטה להחליף את המודל המעמיד במרכז את הדת ובית הכנסת, במודל של קהילה תרבותית דתית (Schmalzbauer, 2013). השינוי התאפשר בעיקר בעקבות מחקר האוכלוסייה היהודית האמריקאית (NJPS-National Jewish Population Study) שנערך בשנת 1990, אשר עורר דאגה בקרב מנהיגי הקהילה בשל הממצאים הנוגעים לשכיחות הגבוהה של נישואין מעורבים, ואשר בהשפעתן התאפשר גיוס כספים מסיבי לפעילות (Koren et al., 2016; Rosen, 2006). מאז, המשימה של הלל "למקסם את מספר היהודים שעושים דברים יהודיים עם יהודים אחרים" הפכה למורשת (Rosen, 2006, P. 69).

שני מחקרים נוספים שבוצעו באותה התקופה, התמקדו ישירות באוכלוסיית הסטודנטים היהודיים בקולג'. המחקר הראשון נועד להעריך מי האוכלוסייה אותה משרת ארגון הלל, ולספק פרופיל של מנהיגות סטודנטיאלית יהודית (Yares, 2006). הממצאים הראו שסטודנטים אשר הגיעו מבתים בהם סממנים יהודיים היוו חלק משמעותי מתהליך ההתבגרות, היו מעורבים בפעילות הלל הרבה יותר מאשר הסטודנט היהודי הממוצע (Stenberg, 1990). המחקר השני נעשה על ידי ה-AJC, הוועדה היהודית אמריקאית, שמטרתה הייתה לברר איזה תפקיד על הוועדה לשמש בחייהם של סטודנטים יהודים בתקופת לימודיהם האקדמיים (Yares, 2006). ממצאי המחקר זיהו ארבעה סוגים של סטודנטים: הסטודנט "הפעיל" (Activists) בעל מחויבות יהודית בפעולותיו והתנהגותו; "האוהד" (Empathizers) שמעורב מדי פעם בפעילות היהודית בקמפוס; "האמביוולנטי" (Ambivalent) שאינו בטוח איזו השפעה הייתה או צריכה להיות ליהדות בחייו; ו"הבלתי נראה" (Invisible) אשר יש לו חברי משפחה יהודיים, אך הוא אינו מחשיב עצמו כיהודי (Yares, 2006). בעקבות כך, המליצו החוקרים על מדיניות שכללה התמקדות בארבע נקודות: תחילה, הקמפוס חייב להפוך לעדיפות לתקצוב ומשאבים של הקהילה היהודית; הנוכחות היהודית בקמפוס צריכה להיות קשובה למגוון הזהויות היהודיות, כשארגון הלל ישמש כמרכז העשרה מגוון בעבור הסטודנטים; הקהילה היהודית המקומית צריכה להשפיע על קבלת החלטות של יחיד בבחירת קולג'; בהסתמך על הממד היהודי, וזאת כמדיניות; ולבסוף, אסטרטגיות למה שיאריס מכנה 'חיזוק הזהות היהודית', צריכות להיות מותאמת לסוגים שונים של סטודנטים כשהעדיפות היא לטובת הסטודנטים מסוג "האוהד" ו"האמביוולנטי" (Yares, 2006).

בשנות ה-2000, חלה ההתרחבות המשמעותית כשהארגון צמח מ-110 מרכזים בקמפוסים ליותר מ-500 מרכזים ברחבי העולם (Koren et al., 2016). כאשר המטרה המרכזית של הארגון היא "להעשיר את חיי הסטודנטים היהודים, בכדי שהם יעשירו את העם היהודי והעולם" ולהוביל ל"עולם שבו כל סטודנט מקבל השראה להתחייבות מתמשכת לחיים יהודים, למידה וישראל" (Hillel International, 2021). מטרה המקודמת בעזרת פעילויות שהן בעיקרן חברתיות, אך כוללות גם פעילויות בעלות אופי דתי, חינוכי תרבותי, פוליטי ומעורבות חברתית (Sales & Saxe, 2006). התוכניות של הלל החלו להיבנות לפי מסגרת רעיונית הגורסת כי הסטודנטים היהודיים בתקופת הקולג' מתמקדים במציאת משמעות ובהבניית זהותם, כשמסורת יהודית צריכה להיות בעלת תפקיד מרכזי לעזרת הסטודנטים בבחינת הזהות (Koren et al., 2016).

רוב בוגרי התיכון היהודים הולכים לקולג' וכמחצית מהיהודים המסיימים לימודים בקולג' ממשיכים את לימודיהם לתואר מתקדם (Koren et al., 2016). ששה מכל עשרה יהודים אמריקאים מחזיק בתואר אקדמי, וממוצע שנות הלימוד של היהודים בארה"ב עומד על 14.7 (Pew Research Center, 2016). רק ששה אחוזים מכלל הסטודנטים היהודיים בקולג' הצהירו על עצמם כדור ראשון ללימודים אקדמיים, דבר המעיד על ההצלחה בהשקעה של הקהילה בהון האנושי (Katz, 2020). על פי הערכות של הלל, היהודים מהווים 20 אחוזים מכלל הסטודנטים באוניברסיטאות העלית הפרטיות (Koren et al., 2016). יש הסוברים כי הסטודנטים נשארים בבועה האקדמית תקופה ארוכה יותר מאשר הוריהם, מה שמאפשר להם זמן רב יותר לבחון מי הם ומי הם רוצים להיות, לבחון זהויות שונות במהלך הקולג', לקבל החלטות ולבחון אופציות בנוגע לקריירה (Levin & Dean, 2012). הבחירות שסטודנטים עושים בתקופת הלימודים האקדמיים עלולים להשפיע על המקום שזהותם היהודית תופסת בחייהם הבוגרים ועל רצונם לקחת חלק בקהילה היהודית, דבר שעלול להשפיע על חוזה של הקהילה בעתיד (Saxe, 2006 & Sales).

מחקרים הראו שהיהדות היא בין הדתות שסטודנטים בקולג' פחות הביעו בה עניין, בכל הנוגע להזדהות רוחנית, חיפוש רוחני, מחויבות דתית ומעורבות דתית (Astin, Astin & Lindholm, 2011). הסטודנטים היהודים מגדירים עצמם דרך הגדרה מעורבת של רכיבי דת ואתניות משולבים (Kushner, 2009). הם אינם מתאימים באופן מובהק להגדרות המוכרות של אתניות, גזע, לאום או דת, כיוון שישנו רכיב אתני בנוסף לרכיב הדתי המשתלבים יחדיו (Kushner, 2009; Mayhew et al., 2018). למרות זאת, ניכר כי מעורבות בארגונים יהודים בקמפוס מגבירה את הזהות היהודית, וההנחה היא כי ככל שסטודנטים מעורבים יותר, כך הם גאים יותר בזהותם היהודית, בערכים היהודים, והם בעלי סיכוי גדול להגביר את הפרקטיקה היהודית בתקופת הקולג' (Sales & Saxe, 2006). מעורבות זו, מתאפשרת בעיקר בגלל האווירה

הפלורליסטית הנהוגה בקמפוס, שמעניקה לסטודנטים היהודים מקום לבחון את זהותם ולהחליט באופן מודע כיצד הם רוצים להגדיר את עצמם ולהציג את זהותם היהודית (Kushner, 2009).

הזהות היהודית של סטודנט כיום היא רק אחת ממספר הגדרות עצמאיות איתן הוא מזדהה ואף היא איננה ההגדרה המרכזית או כפי שהייתה בעבור דורות קודמים (Sales & Saxe, 2006). ההשתתפות הפיזית באגודות יהודיות (או לחילופין בפעילות דתית) אינה הצורה היחידה להביע את יהדותם. הדור הנוכחי, נבדל מהדור הקודם משום העובדה שהוא נולד אל תוך עולם מקוון ומוגדר כ"יליד דיגיטלי" (Koren et al., 2016). בעוד ההתנהלות החברתית של הדור הקודם הייתה בעיקרה פנים אל פנים, חלק ניכר מהתקשורת של הדור הנוכחי מתקיים באמצעות הרשתות החברתיות המקוונות, וסטודנטים ובכללם סטודנטים יהודים מקבלים החלטות לגבי הזהות, הערכים והעמידה שלהם בסביבה הווירטואלית (Sales & Saxe, 2006).

החיים היהודים בקולג' פורחים כתוצאה מההשקעה של הקהילה היהודית וכתוצאה משינויים תרבותיים בקמפוס המאפשרים התפתחות דתית ורוחנית (Koren et al., 2016). כיום יש מגוון אפשרויות לסטודנט היהודי לבחון את חייו היהודיים בקמפוס, החל מפעילויות חברתיות ותרבותיות בהלל וחב"ד, וכלה בפעילויות חינוכיות וחיבריות באחוות האותיות-היווניות, בעלות זיקה ליהדות, כדוגמת אלפא אפסילון פאי. אם בעבר הארגונים היהודים בקמפוס נועדו לאלה שכבר עיצבו את זהותם, היום יש מגוון רחב של פעילות בעבור שכבת גילאי הקולג' אשר נמצאים עדיין בתקופה של עיצוב הזהות. הבדל משמעותי בניגוד לשנים עברו, נובע מכך שחלק גדול מהפעילות החברתית והתקשורת הבינאישית, מתרחשת גם במרחב הדיגיטלי של הרשתות החברתיות המקוונות, ובכלל זה ברשת האינסטגרם.

3. מתודולוגיה

3.1 הגישה המתודולוגית

עבודה זו מבקשת לבחון את הדרכים בהם ארגוני סטודנטים מכוננים זהות במדיה החברתית המקוונת. לפיכך, העבודה מבקשת לחשוף ולתעד את קורפוס המשמעויות המגולמות במידע המועלה על גבי פוסטים ברשת החברתית של האינסטגרם, בדגש על הממד הוויזואלי, ובכך להרחיב את הפנומונולוגיה של הפעילות של ארגוני סטודנטים ברשת החברתית המקוונת. במחקר אתנוגרפי-דיגיטלי-חזותי מעין זה, התמונות משמשות כמקור מידע מהימן ונגיש שאינו נתון להשפעת החוקר (Utekhin, 2017). הרשתות החברתיות הדיגיטליות ובכללם רשת האינסטגרם, יוצרות פרקטיקות חברתיות חדשות, כשהן מסייעות בביצוע ירישות חברתי (נטוורקינג), ומאפשרות למשתמשים להציג את עצמם ואת עולמם החברתי (Utekhin, 2017). זאת ועוד, אנתרופולוגיה דיגיטלית מספקת נדבך נוסף ועדכני כחיזוק לפרשנות אפשרית בניתוח תרבות.

המחקר מתבסס על חקר מערכות הסימנים (סמיוטי), וניתוח שיח המיוצג בפוסטים באינסטגרם. זאת כדי לבחון היבטים של הפעילות הבלתי פורמלית של צעירים באקדמיה, של הפעילות המקוונת של ארגוני סטודנטים ושל תהליכי הבניית זהות במרחב הדיגיטלי. איסוף המידע בוצע בעזרת גישה מעוגנת שדה של לכידת מידע, המתבסס על מחקרי עבר אשר ניתחו ממדים ויזואליים של תקשורת מקוונת וראיונות מובנים למחצה עם נציגי הלל בדגש על צוותים האמונים על ניהול הרשת החברתית בארגון הלל בקמפוסים אמריקאים.

במסגרת זו, נבחן התוכן הוויזואלי, תמונות וסרטונים וידאו מחשבוניות של מרכזי הלל בולטים. חשבוניות אינסטגרם אלה, משמשים כארכיון המציג את הפעילות ההיסטורית של הארגון מתחילת דרכו הדיגיטלית. בחינת התכנים הינה ניתוח בלתי מתערב של מערכות הסימנים (סמיוטי) המופיעים בחומרים החשופים לכל, ומיועדים לקבל חשיפה ונראות. זאת בניגוד לקבוצות ברשתות החברתיות המקוונות אשר סגורות למשתמשים, ומאפשרות כניסה ושימוש בלעדי לבעלי גישה בלבד.

קורפוס הנתונים נבנה משתי יחידות ניתוח נפרדות. היחידה הראשונה והעיקרית, מתבססת על החומרים הוויזואליים שנלקחו מדפי האינסטגרם, קרי תמונות הסטילס והוידאו שהועלו בדף הראשי כתוכן הניתן לעיון לכלל משתמשי הרשת החברתית, בעזרת גלילה מעלה ומטה. הניתוח ביחידה זו התבצע הן על הצילומים עצמם והן על הטקסט שהופיע לצד הצילומים בדף האינסטגרם, בכדי לתת תוקף למשמעויות הנובעות מתוכן החומרים הוויזואליים. כל החומרים הוויזואליים שהועתקו, נשמרו לפי סיווג האוניברסיטה ממנה נלקחו, והוכנסו אל תוכנת Dedoose המאפשרת ניהול, הצגה וניתוח נתונים איכותני בעזרת קודים מוגדרים ומאפיינים נבחרים.

ניתוח החומרים הוויזואליים כמו גם ניתוח הטקסטים, שעברו תמלול והוכנסו אל המערכת, נעשה בעזרת קודים שהוגדרו מראש. הקודים במסגרת מחקר איכותני, מהווים מצפן לפרשנות ותרגום המידע (Vogt, Vogt, Gardner & Haefele, 2014). ומאפשרים לנסוך משמעות לכל פריט ויזואלי ולכל טקסט בנפרד. זאת במטרה לאתר תבניות אשר חוזרות על עצמן, לבצע סיווג לקטגוריות, לבסס טענה הנובעת מהמידע ואף לפתח תיאוריה (Saldana, 2021).

הקודים התגבשו בשני שלבים עיקריים לאורך איסוף הנתונים. תחילה, משאלת המחקר, משיטוט ארעי בדפי האינסטגרם של מרכזי הלל, מידע אישי על פעילות הלל ויהדות ארה"ב, ומיצירתיות מחשבתית. לאחר מכן, עם התקדמות איסוף הנתונים וההתמקדות בספרות הדנה במחקר סמיוטי ונעוריות, החל להתגבש סידור יותר מהוקצע של הקודים תחת קטגוריות. לאורך התהליך, עלה החשש שמא בחירת הקודים אינה נכונה או אינה מייצגת נאמנה את התכנים. חלק מהקודים נראו פשטניים מדי ובחלקם לא נעשה שימוש כלל והוסרו במהלך הקידוד. אך היות וקידוד הוא בעיקרו פעולה פרשנית לתכנים, הנעשית תוך כדי איסוף התכנים ולאחריה, והמעניקה ערך מוסף ומשמעותי לניתוח (Saldana, 2021), נחה דעתי שאכן בחירת הקודים מהווה ייצוג אפשרי ונאמן לניתוח. דבר שהתחזק בעת האימות המשיב שנעשה אל מול אנשי הצוות בהלל.

יחידת הניתוח השנייה והמשנית היא שיחות פתוחות שהתקיימו עם אינפורמנטים (מנהלי רשתות ואנשי צוות ומנהלים בהלל). כפי שצוין לעיל, מטרת הראיונות אשר היוו מתודולוגיה משנית, נועדה לשם אימות הנתונים אל מול פעילים בהלל ששימשו כאינפורמנטים למחקר. בכללם, מנהלי המרכזים וחברי הארגון האחראים על הפעילות במדיה החברתית, בנוסף לפעילים/סטודנטים המתנדבים או עובדים בתשלום בהלל. הראיונות, סייעו למשב את המידע הגלום בתמונות שנאספו, וגם להבין את המוטיבציות ותפיסות העולם שעומדות מאחורי הבחירות של מנהלי התוכן. זאת ועוד, בכדי לחזק את מהימנות הממצאים ולהגדיל את הבנתנו לגבי הפוסטים ופירושים, ולשפוך אור על הפעילות הדיגיטלית המתקיימת בקמפוס.

בפני האינפורמנטים, הוצגו תמונות אינסטגרם של מרכזי הלל מוביל שנלקחו מדף הלל שאינו מנוהל על ידי המרואיינים ושאינו חלק מהפרטים הוויזואליים אשר עברו ניתוח. פרטי הזיהוי של האנשים הנראים בתמונות האינסטגרם טושטשו, כמו גם הפרטים המזהים של מרכזי הלל. האינפורמנטים התבקשו לשתף את מחשבותיהם ותובנותיהם בקול, זאת על מנת לנסות ולהבין את מחשבותיהם של האינפורמנטים בכל הנוגע לחומרים הוויזואליים שהוצגו, ובכך להשליך על השימוש שהם עצמם מבצעים בדפי האינסטגרם של מרכזי ההלל בו הם פעילים. שיטה זאת, הנקראת 'חשוב בקול' (Think-aloud), היא שיטה מטה-קוגניטיבית (אייזנברג, בר-לב ולוריא, 2019), אשר לא רק חשפה בפנינו את מחשבותיהם של המרואיינים, אלא גם

עימתה את המשתתפים עם פעילותם ברשת האינסטגרם באופן רפלקטיבי (McKeown & Gentilucci, 2010; Lundgren-Laine & Salantera, 2007). הבסיס לשיטה זו לקוח מתחום הפסיכולוגיה הקוגניטיבית וחקר הלמידה. השיטה מתבססת על ההנחה כי הניסוח בקול רם של הנחקר, מבטא את הפעולה הפרשנית של היחיד, וחושף מידע המאוחסן בזיכרון אשר עבר עיבוד קוגניטיבי ברגע הנוכחי (Ericsson & Simon, 1994; Jones, 1989; Van Someren, Barnard & Sandberg, 1993). זאת כיוון שתגובות פרשניות רבות מצויות בתודעה של היחיד (Pressley et al., 1992), וניתן להפוך אותן לגלויות באמצעות שימוש באסטרטגיה זו (Baymann, Jones & Seifert-Kessell, 1993). בדרך זו, התאפשר לי לבחון כיצד המשתמשים ואנשי המקצוע עצמם רואים את הפעילות הדיגיטלית ועבודת הזהות של ארגון הסטודנטים הלל ברשתות החברתיות.

3.2 אוכלוסייה, איסוף המידע ושיטת הניתוח

הרשת החברתית אינסטגרם נוסדה בשנת 2010 ומהווה רשת חברתית מקוונת המאפשרת לשתף תמונות וצילומי וידאו ביחד עם אפשרויות עריכה, צירוף טקסט של עד 2200 תווים, שליחת הודעות פרטיות, העלאת סרטוני וידאו הזמינים ל-24 שעות במה שמכונה "סטורי" (story) ואופציה לתיוג תוכן בעזרת השימוש בהאשטגים (Carpenter, Craft, Lee & Morrison, 2020). כיום, כחברת בת של חברת פייסבוק, האינסטגרם היא פלטפורמת המדיה החברתית הנפוצה בעיקר בקרב מבוגרים-צעירים מתחת לגיל 30 בארצות הברית, כש-74% מבני ה-18-24 משתמשים בה באופן בולט (Pew Research Center, 2021). ישנם מחקרים המתמקדים בשימושי אינסטגרם במסגרת קורסים אקדמיים (Arceneaux & Dino, 2018; Erarslam, 2019). מחקרים נוספים, עוסקים בניתוח אקספרסיבי והתנהגות חברתית במדיה המקוונת (Alhabash & Putri, 2022; Ma, 2017). שני מוקדי מחקר אלה, דנים ברובם בניתוח טקסטואלי ובוחנים פחות את התוכן הוויזואלי שהוא המוטיב העיקרי ברשת האינסטגרם (Golan & Martini, 2020). יתרה מכך, למרות שזו הרשת החברתית הפופולארית של המבוגרים-הצעירים ישנו מחסור בספרות בכל הנוגע לפעילות הבלתי-פורמאלית באינסטגרם, לרבות ביחס לשכבת הגיל הסטודנטאלית-אמריקאית.

אפשר לראות בחינה של גופי ידע מקבילים העושים שימוש במחקר ויזואלי ברשת בקרב חוקרים שונים. כך למשל, מספר חוקרים התבוננו בממדים הוויזואליים של פעילות אותנטית של סטודנטים ברשתות החברתיות, הצומחת מלמטה (Farquhar, 2012). בעוד אחרים התבוננו בעשייה היזומה של ארגונים כגון ארגוני דת והמגזר השלישי, הפועלים להנכיח ולהפיץ את פעילותם, בנוסף לגיוס חברים חדשים (זרקאווי ובלינו-כהן, 2008; Golan & Martini, 2020). עם זאת, ישנו חסך במחקר הדן בפעילותם של ארגונים בלתי פורמליים ברשתות החברתיות.

כדי לבחון סוגיה זו, עוצב כלי מחקר ייעודי, המתבסס על מחקר סמיוטי וניתוח שיח של פוסטים באינסטגרם שארגון הלל בארצות הברית משתף. איסוף המידע נערך בעזרת גישה מעוגנת שדה (Grounded Theory) של לכידת מידע, המתבססת על מחקרי עבר שניתחו ממדים ויזואליים של תקשורת מקוונת (Boellstorff, Nardi, Pearce & Taylort, 2012; Golan & Babis, 2017; Kozinets, 2010). המידע אפשר זיהוי והבנה של הממדים בהם הארגון מבטא את הזהות היהודית, כפי שמשתקף על-ידי הארגון, אנשי השיווק וצוות הניהול הדיגיטלי האמון על מלאכה זו. במסגרת זו, נבחן תוכן ויזואלי, תמונות וסרטוני וידאו, מ-10 חשבונות של מרכזי הלל בולטים. חשבונות האינסטגרם שנבחרו, מייצגים את מרכזי הלל הפועלים באוניברסיטאות בעלות אוכלוסיית הסטודנטים היהודים הגבוהה ביותר לתואר הראשון (Undergraduate), כפי שהם מדורגים באתר הלל הבינלאומי (Hillel International College Guide, 2020). בנוסף, האוניברסיטאות חולקו לשניים לפי הסיווג של אוניברסיטאות פרטיות וציבוריות המאפיין את המוסדות האקדמיים בארה"ב, בכדי לאפשר במחקר ייצוג כוללני עד כמה שניתן, לפעילויות הלל המתקיימות במוסדות אלה. עשרת חשבונות האינסטגרם של מרכזי הלל אלה, סיפקו מאגר של 1050 פריטים ויזואליים (תמונות ווידאו) לניתוח.

ישנה בעיה מתודית שנוצרה בשנה האחרונה בשל משבר הקורונה אשר הוביל לצמצום הפעילות בקמפוס. עם זאת, דווקא לאור הנחיות הריחוק החברתי שגזרה מגפת הקורונה, יש מקום לראות ברשתות החברתיות כתשתית מרכזית לפעילותן של ארגונים סטודנטיאליים. על כן, נבחנה הפעילות הדיגיטלית של מרכזי הלל לאורך שנת הקורונה החל מחודש אוגוסט 2020, עת תחילת הלימודים האקדמיים בקמפוסים האמריקאים. בהתאם לכך, בעבור כל תמונה תועד המידע והסקמה הסמיוטית שהחשבון שיתף עם הצופים. זאת בדגש על הפעילות המיוצגת בחשבון ובכותרות המצורפות, כגון תמונות מאירועי קבלות שבת, סעודות סטודנטים משותפות, דוכנים של הלל ברחבי הקמפוסים, פעילויות במסגרת מגפת הקורונה וטיוולים לישראל. בנוסף, הקידוד התייחס להגדרת התמונה (פעילות חוץ, פעילות פנים, דתי, חברתי וכו'), כמו גם לפורמט התקשורתי (וידאו או תמונות סטילס).

במהלך איסוף וסימון התמונות המרכזיות, תהליך הקידוד נעשה לפי עקרונות הניתוח ההשוואתי של גלזר ושטראוס (Glaser & Strauss, 1967). עיקרון מוביל של תיאוריה מעוגנת שדה, נובע מכך שאיסוף הנתונים, הקידוד והניתוח אינו תהליך מוגדר ולינארי, אלא תהליך מתמשך שנע בין חלקים לא ברורים לחשיפת חלקים המשולבים זה בזה מתחילת המחקר ועד סופו, בדומה להרכבת פאזל שחלקיו מגלים תמונה כוללת עם התקדמות ההרכבה (Saldana, 2021: 71). במחקר הנוכחי כאמור, יחידת הניתוח המרכזית בנויה מתכנים ויזואליים. בניגוד לניתוח טקסט, אשר נעשה לאחר הקידוד, הניתוח הוויזואלי במקרה זה, החל

כבר מההתרשמות הראשונית שתועדה בעת שמירת התצלומים ונבעה מתוך הפרשנות החזותית (Saldana, 2021). בעת איסוף התמונות והוידאו, סימנתי כל מיצג ויזואלי בשם מזהה לפי מקור המיצג ולפי פרטים הנראים בו. כך לדוגמה, הלל באוניברסיטת Tulane קיבל את השם המזהה TU Hillel ולאחר מכן תועדה הפרשנות החזותית בין אם זו פעילות כלשהי, הודעה, תמונה העוסקת בתחום החברתי/פוליטי/מקצועי או בפילנתרופיה. בנוסף, השם המזהה כלל את מטרת פרסום התמונה, במידה וניתן היה לאבחן, כפי שניתן לראות בצילום המובא מטה (תמונה 1). כאן, התמונה נשמרה בשם המייצג את המאפיינים הנראים בה, קרי הזמנה לרישום לפעילות, אפיית חלה לטובת צדק חברתי והתאריך בה התמונה הועלתה לדף האינסטגרם במרץ 2021.

תמונה 1: הזמנה לפעילות אפיית חלות כחלק מקמפיין העוסק בצדק חברתי

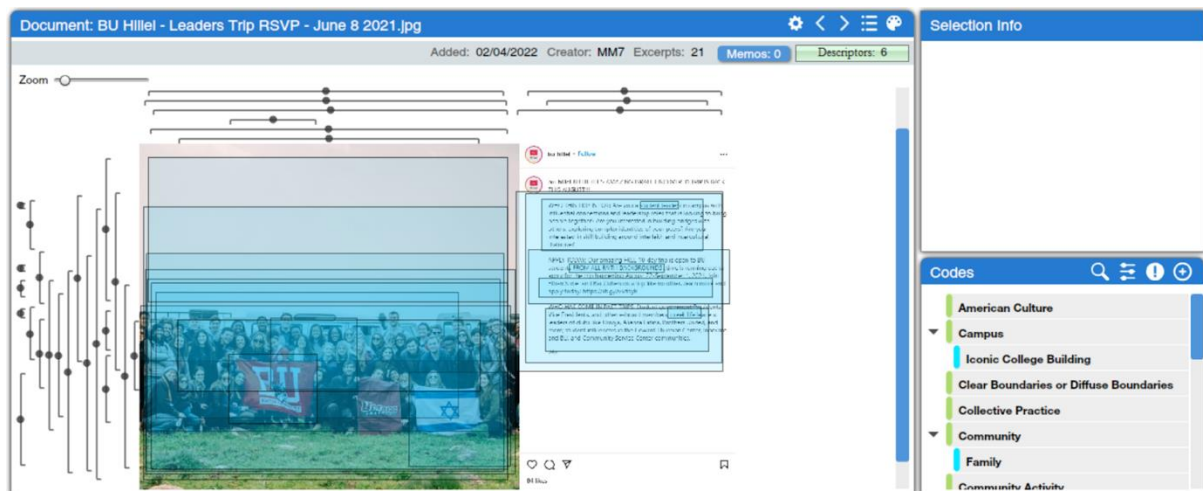
נדלה מתוך דף האינסטגרם של מרכז הלל באוניברסיטת Tulane, בתאריך 2.6.2022
<https://www.instagram.com/p/CMu3Uj7Mz5q>

לאחר שמירת התמונות והעברתן אל תוך המערכת, החל תהליך הקידוד בסימון הקודים על גבי התמונה ותיעוד המאפיינים על פי סולמות מזהים אורדינאליים (Descriptors). הוגדרו שישה מאפיינים מזהים עיקריים: מגדר, אוניברסיטה, תרבות סטודנטיאלית, סוג פעילות, סוג המדיה וייצוג של סטטוס. לכל אחד מהמאפיינים היו מספר אופציות לבחירה: מגדר, אשר התחלק לזכר ולנקבה כשלכל תמונה ניתן היה לסמן האם רואים בתצלום קבוצת אנשים (מעורבת או לא מעורבת), אדם יחיד, ילדים או תצלום ללא אנשים; אוניברסיטה לפי השם המזהה שניתן לה והאם היא פרטית או ציבורית; תרבות סטודנטיאלית, האם היא אקספרסיבית או אינסטרומנטלית/מקצועית; סוג פעילות, האם סוג הפעילות עם זיקה ליהדות או לא,

והאם הפעילות היא חברתית/קהילתית, פוליטית, דתית, קשורה לישראל או עוסקת בסביבה; סוג המדיה, תמונה או וידאו; ולבסוף, ייצוג של סטטוס לימנילי או מורטוריום כפי שהשתקף לעיתים בתצלומים.

הקודים אשר התגבשו עם התקדמות איסוף הנתונים, הראיונות ואף הקידוד עצמו, ביטאו את המשתקף מן התצלום. הקידוד בפועל נעשה על ידי סימון המְתָאָר על גבי התצלום ותיוג הקוד הרצוי אל תוך מסגרת הסימון. כך נעשה לכל תמונה וצילום וידאו, כמו גם לטקסטים המתומללים של הראיונות. זאת במטרה להגיע לייצוג משקף ככל הניתן של התמות המרכזיות והסְקָמה הסמיוטית במסגרת המחקרית הנתונה. כפי שניתן לראות בתמונה מטה (תמונה 2), סומנו שטחים אשר לכל אחד מהם הוצמדו הקודים המתאימים. לעיתים הוצמדו מספר קודים למסגרת סימון אחת לפי התאמה כגון Campus כמקום התרחשות ל-Iconic College Building הנראה בתמונה וניכר כי אותו רוצים להבליט.

תמונה 2: קידוד שנעשה על תמונה מדף האינסטגרם של הלל באוניברסיטת בוסטון

צילום מסך מתוך מערכת Dedoose נדלה בתאריך 2.6.2022

בחירת הקודים נעשתה בגישה אינדוקטיבית אשר יצרה קודים מקוריים שלא נלקחו ממקורות אחרים. שיטה זו אמנם איטית יותר כאשר לומדים תוך כדי הביצוע ויצרים קודים באופן ספונטני, אך היא מאפשרת לחוקרים לא לכפות את הנתונים על קודים קיימים ממחקרים אחרים (Saldana, 2021: 41). יתר על כן, נעשה צמצום תמטי בעזרת קודים פשוטים אך רחבים בפרשנותם, מה שאפשר להפחית את המידע וסייע לנהל אותו ביתר קלות וביתר יעילות (Coffey & Atkinson, 1996). את הקודים שנבחרו, 67 במספר, הכנסתי אל תוך המערכת כשלאורך הניתוח המשכתי להוסיף ולערוך. לדוגמה, הקוד 'זהות יהודית' (ר' נספח 1: טבלת הקודים ותיאורם), כמושג רחב תחתיו נכנסו תתי-קודים המאפיינים פעילות אשר נגעה ליהדות, פרקטיקה יהודית, חגים, תרבות יהודית וכיו"ב.

בהמשך לצמצום תמטי, מאגר החומרים הגדול הצריך היערכות מחדש במהלך איסוף הנתונים. כך הוחלט לא להכליל את צילומי היסטוריה אשר נעלמים אחרי 24 שעות. בנוסף, היקף העבודה לא כלל את היכפתורים (Action Buttons) המופיעים בראש דף האינסטגרם, ואשר מנהלי הדף בחרו לשתף לפי נושאים. למרות זאת, ההתמקדות בתצלומים שהועלו לדף המרכזי נעשה מתוך הבנה כי אלה נבחרו על ידי מנהלי הרשתות החברתיות על מנת לבלוט, לקבל חשיפה ולהוביל לתגובות רבות יותר.

על מנת לחזק את מהימנות הממצאים ולהגדיל את הבנתנו לגבי צביון הפוסטים ופירושים, התקיים כאמור אימות משיב אל מול פעילים בהלל ששימשו כאינפורמנטים למחקר. לבסוף, נעשתה השוואה של הנתונים שנאספו עם הספרות בנושא הזהות היהודית והייצוג המקוון שלה, כמו גם עם הייצוג החברתי של חיי הסטודנטים. למרות כל זאת, חשוב לציין כי ישנה מגבלה במחקר זה, אשר אינו דוגם ולא מקיש על האוכלוסייה היהודית הכללית בארה"ב, כמו גם על אוכלוסיית הסטודנטים היהודים-אמריקאים. יש לציין כי ישנו קושי בהערכת מספר הסטודנטים היהודים הלומדים במוסד אקדמי. זאת מכיוון שהסטודנטים היהודים נטמעים לרוב באוכלוסיית הסטודנטים הכללית, ואינם מראים סממנים יהודים (Hartman & Sheskin, 2013). על כן, ההתמקדות בארגון הלל כנותן שירות לקהילת הסטודנטים היהודים וכמפעיל פעילות בלתי פורמלית אפשרה בחינה של הבניית הזהות כפי שהארגון מכונן, ולא כפי שמשקף מציבור הסטודנטים עצמם.

3.3 בין השונה למוכר: חקר האינסטגרם וזהות צעירים אמריקאים

משנות התשעים, חקר האנתרופולוגיה הדגיש את אישיותו, זהותו וניסיון חייו של החוקר לא רק כנשא ידע, אלא גם ככלי המחקר הבוחר נושאים, מסנן ומכונן את הנרטיב המחקרי מתוך הפריזמה והסובייקטיביות שלו עצמו, כמו גם במפגש שלו עם נשואי המחקר (Denzin & Lincoln, 2003; Sparkes, 1995). מבחינה אישית, היכרותי עם ארגון הלל- המרכז לחיים יהודיים בקמפוס, החלה בשנת 2008 עת עבדתי בארגון. מרכז 'הלל חיפה', אשר הוקם בשעתו והיה למרכז קהילתי חדש בנוף הסטודנטיאלי החיפאי באוניברסיטה ובטכניון, פתח לי צוהר לחיי יהדות התפוצות וליהדות מתחדשת ומכילה, שטרם הכרתי. באותן שנים, פעילותי ב'הלל חיפה' הובילה אותי לקחת חלק בהקמת קבוצת צעירים מובילים ביוזמת 'שותפות חיפה-בוסטון' השייך ל- Combined Jewish Philanthropy (ה-CJP), ארגון הגג של הקהילה היהודית בבוסטון האמון על הפעילות הפילנתרופית. בסיוע ה-CJP התקיימו שיתופי פעולה במגוון תחומים, לרבות תרבות יהודית, חילופי נוער והתנדבות קהילתית, בין הקהילה היהודית בבוסטון לעיר חיפה. פעילות זו, עזרה לי ללמוד על דרכי העבודה והלך הרוח של ארגון אמריקאי ללא כוונות רווח, ורמת ההיכרות שלי עם מרכיבי עולמם הארגוני והתרבותי של פעילי ארגון הלל ותרבויות הסטודנטים היהודיים, גברה.

בנוסף, שדה המחקר משיק לעבודתי בשטח עם סטודנטים בינלאומיים במסגרת בית הספר הבינלאומי של אוניברסיטת חיפה. תכנון וביצוע של פעילויות אקסטרקוריקולאריות בעבור סטודנטים בינלאומיים, יהודים ולא יהודים, הוסיפו לי רבות בהבנת תרבות סטודנטאילית בכלל ותרבות אמריקאית בפרט. בשנת 2019, ייצגתי את האוניברסיטה בכנס HIGA – Hillel General Assembly. כנס HIGA מהווה את הכינוס הכללי השנתי של ארגון הלל, המאגד את כל מרכזי הלל הפעילים בארה"ב ובמדינות חבר העמים (בעיקר רוסיה) על אנשי צוותם ופעיליה. בכנס נכחתי בסדנאות ומושבים אשר דנו במגוון תחומים מחיי הקהילה היהודית-אמריקאית בקמפוסים. לראשונה נחשפו בפניי מושגים כדוגמת Mitzvot הקושר בין קיום מצוות להשתתפות פוליטית, פרקטיקות חדשות של לימוד טקסטים יהודיים ומערכות סמלים שטרם הכרתי.

ישנם אתגרים לחוקר המביא את הפרספקטיבה שלו למחקר העוסק בתרבות אחרת. שלסקי ואלפרט (2007: 85) מדגישות כי במחקר איכותני הממצאים הם נרטיבים וחיוויים המוצגים על ידי החוקר אשר מנסה להעביר תמונה מורכבת של המציאות, כפי שהוא תיעד, פירש ואף הבין. למרות היכרותי עם עולם התוכן והשפה של הלל האמריקאי, כחוקר ישראלי שלא גדל בארה"ב ונחשף לתרבות הסטודנטאילית-האמריקאית בגיל מבוגר, התחלתי למעשה מנקודת מוצא של זרות. זאת בניגוד לחוקרים מקומיים מקבילים שחקרו תרבויות סטודנטאיליות אמריקאיות. יתר על כן, נשאתי עימי עמדות ונקודת מבט אשר נרכשו לאורך שנותיי במערכת החיברות הישראלית, והתגבשו, בין היתר, מהשפעות המדיה והתרבות הפופולארית (מגזינים, סרטים ומוזיקה). השפעות מדיה אשר עיצבו את התפיסות הציבוריות בכל הנוגע לדימויים של תרבות קולג' אמריקאי (Weerts, Freed & Morphey, 2014). מנגד, המודעות לאפשרות כי הפרספקטיבה שלי עלולה להשפיע על הבנתי את העולם החברתי אותו חקרתי, עמדה לנגד עיניי לאורך שלבי המחקר ואפשרה לי להיות ביקורתי אף יותר לגבי הממצאים (ר' 2: Best, 2007). זאת ועוד, אפשר להצביע על יתרון לחוקר המביט מן החוץ אל הפנים ומביא השקפה של הזר.

האתגר העיקרי נבע מהצורך לפרש מבעים הנוגעים לא רק לתרבות האמריקאית, אלא גם לרבדים נוספים כגון תרבות ארגונית, תרבות נְעוּרִית ותרבותם של מנהלי רשתות חברתיות (Webmasters). רבדים אלו באו לידי ביטוי בשיח שונה מזה הישראלי ואשר אליו נחשפתי. אופי השיח נע בין ממד שיווקי, הנועד לחשוף את פעילות מרכזי 'הלל' על כל גווניו לקהל היעד, לבין ממד של אנשי תקשורת, המכוון לעניין את קהל היעד המדבר בשפה נְעוּרִית, ומבטא את הלך הרוח התקופתי ואופן התקשורת הדיגיטלית העכשווית. בחומרים הוויזואליים, כמו גם בראיונות שהתקיימו, ישנה שפה וישנו קצב מסוים בשיח. יתר על כן, ישנה רגישות לקהל אליו פונה ארגון 'הלל', ואותו מנסה הארגון להניע לפעולה ואף ניתן לומר, אותו מנסה הארגון לייצג.

פער הגילים ביני ובין הנחקרים, היווה אתגר הטמון, לדעת חוקרים, ביחסי כוח וסמכות הנובעים מההסדרים החברתיים המקובלים. האינטראקציה של חוקרים עם צעירים מלווה בהתמודדות עם פער גדול של חוסר שוויון, התפתחות והבדלים תרבותיים (Raby, 2007). נושא הגיל מהווה הבחנה ברורה של יחיד שהוא חלק מהקבוצה, לזר אשר אינו שייך לקבוצת שכבת הגיל (Best, 2007: 13). לא כל שכן, במחקר הנוכחי, הבחנה זאת התגברה בשל השוני התרבותי בין הישראליות לאמריקאיות.

למרות כל זאת, ובשונה מחוקרי נוער וילדים אשר הדגישו את האתגר הכרוך במפגש בין חוקר מבוגר לצוער, המפגש עם הסובייקטים במחקר זה יצר גם היפוך של יחסי כוח וידע. צעירים אלו ברובם בני מעמד בינוני גבוה באים ממשפחות בעלי השכלה גבוהה ולומדים באוניברסיטאות מובחרות בארה"ב. בנוסף, הם מחזיקים בעבודה מוערכת לצוערים, ושולטים בגוף ידע עשיר בכל הנוגע למיומנויות החברתיות והאוריינות הדיגיטליות שלהם. פערים אלו יצרו סוג של סימטריה ביני ובין הסובייקטים, שסייעה בתיווך המפגש, שכן אנו נמצאים במקום דומה מבחינה מעמדית-אקדמית.

יחסי הכוח בין חוקרים לסובייקטים עמדו בבסיס 'משבר הייצוג' אשר הצביע על האתגר במתן לגיטימציה ותוקף למחקר אנתרופולוגי (Sparkes, 1995). אתגר זה נבע מביקורת על הסובייקטיביות של החוקר ועל הדרכים בהם מופק, נכתב ומיוצג הידע האתנוגרפי. כתוצאה מכך, חוקרים החלו בכתובה רפלקסיבית (Marcus & Fischer, 1986; Turner & Bruner, 1986; Clifford, 1988; Geertz, 1988) המעלה שאלות בנוגע למין, גזע ומעמד (Denzin & Lincoln, 2003) של מושאי המחקר, וכיצד ניתן לייצג אותם באופן שהכי משקף את המציאות. מחקר הניתוח התרבותי אינו מדע ניסויי המחפש חוקיות, אלא מדע המפרש מציאות, מחפש ומקנה משמעות למחקר (גירץ, 1990: 17). המקום שניתן לסובייקטיביות בכתובה המחקרית, שיקפה את ההבנה כי המחקר האנתרופולוגי הוא ביטוי התרבות כפי שהחוקר מפרש, ואף מושפע מפרספקטיבות אישיות שלו. בעקבות תמורה זו בתהליך המחקרי, הראליזם האתנוגרפי ירד מקדמת הבמה, לטובת אנתרופולוגיה ביקורתית, אשר מודעת להשפעות שיש לחוקר על מחקרו ואף לעיתים גם על מושאי המחקר. מציאות המפגש ביני כחוקר לבין הנחקרים בשדה המחקר, הדגישה בפניי את השוני התרבותי, למרות היכרותי עם ארגון הלל ועם אופי הפעילות בארה"ב. השימוש בשיטת ה'חשוב בקולי' עזרה להביא את הצד של הנחקרים ולהבין ביתר קלות את הלך הרוח של 'הלל' האמריקאי, ובכך סייעה לי להבין ולפרש את התרבות הסטודנטאית כפי שהיא מתבטאת על ידי הארגון.

בעוד ההיכרות שלי עם התרבות הסטודנטאית העניקה לי כלים מתאימים לניתוח והצריכה התאמה קטנה להבנת ניואנסים מסוימים, המאמץ העיקרי בהקשר זה היה לתווך את הבנת השפה הדיגיטלית

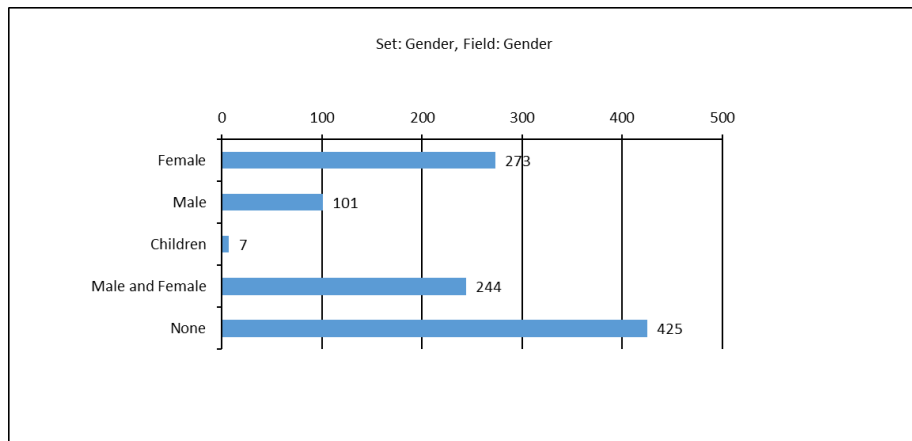
הנְעוּרִית ולהכיר את השונה במובן האנתרופולוגי הקלאסי. מורכבות זו שנעה בין ההיכרות התרבותית לבין הישראליות שלי יחד עם חוסר איזון הכוחות אל מול הנחקרים ולמרות סימטריה מינורית, חייבה התאמה של שיטת המחקר (Best, 2007: 12). עצם הבחירה במתודה המתמקדת בתכנים וויזואליים, בטקסטים הנלווים אליהם ובמנגנון המייצר אותם, סייעה לי במידה רבה להתגבר על מורכבות זו.

אתגר נוסף ומוכר יותר, היה איתור אינפורמנטים אשר יסכימו לשתף מזמנם ומהידע שלהם. במיוחד כשמדובר בקהל צעירים אמריקאים אשר קיבלו פנייה מחוקר ישראלי הרחוק מהם תרבותית וחברתית. את האינפורמנטים גייסנו בעזרת היכרות מוקדמת של מנחה העבודה, ד"ר אורן גולן, עם מנהל מרכז הלל מוביל, בנוסף להיכרות שלי עם מנהלת בכירה ב'שותפות חיפה-בוסטון' אשר עברה לעבוד במשרד המרכזי של הלל העולמי בושינגטון. מרואיינים נוספים אותרו בעזרת אינפורמנטים אלה אשר סייעו בקביעת הפגישות. המלצות נוספות על עמיתים המיומנים בתחומי הרשתות החברתיות הדיגיטליות, עלו בסוף הראיונות על ידי המרואיינים עצמם, ונוצר כדור שלג שהוביל לאנשי קשר נוספים. האינפורמנטים אשר חלקם היו מנהלים בארגון, אנשי צוות או מתנדבים, מכל חתך הגילאים, סייעו בפירוש המונחים, בהבנתם ובתיווך פערי התרבות והגיל. כך יכולתי לנוע בין השונה למוכר ביתר קלות.

4. ממצאים

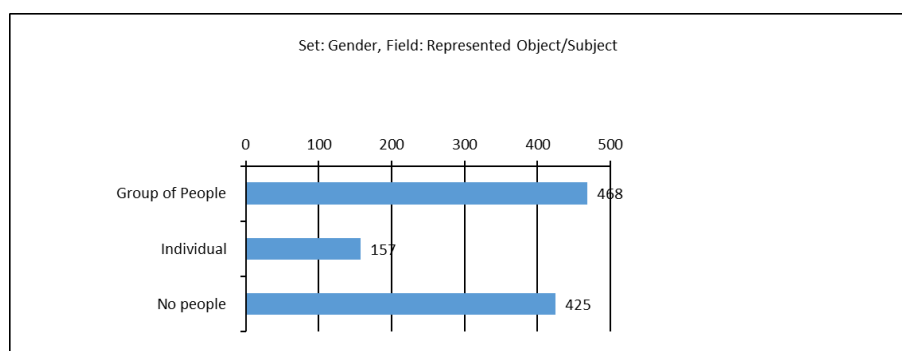
בניסיון לחקור כיצד ארגוני סטודנטים מבנים, מנהלים (Negotiate), מאשררים ומתווכים זהות באמצעות המדיה החברתית, התמקדה עבודה זו כאמור, בארגון הסטודנטיאלי הלל-המרכז לחיים יהודיים בקמפוס, ובפעילות ברשת החברתית אינסטגרם, של סניפי הארגון הפזורים בקמפוסים האמריקאים. באמצעות עיון בפוסטים של ארגון הלל זוהו מספר אסטרטגיות דיגיטליות בהם מנהלי הרשתות יוצרים מרחב לסוציאליזציה זהותית ומניחים תשתית לפעילות אינסטרומנטלית לקידום מטרות ארגון הלל, ואקספרסיבית כמקור להזדהות עבור עוקבי החשבונות. מרבית התמונות המוצגות בחשבונות אלה, מופיעות ללא ייצוג אנושי (איור 1). זאת כיוון שחשבון האינסטגרם משמש לעיתים קרובות כלוח מודעות המציג את הפעילויות השבועיות, או כמודעה המזמינה משתתפים להירשם. דומה כי חלק ממרכזי הלל משתמשים בפרקטיקה זו בחשבונות האינסטגרם בצורה בולטת יותר ממרכזים אחרים. בתמונות בהן מופיע ייצוג אנושי מצאתי כי הייצוג הנשי מופיע ב-43% מתמונות אלה (ו-26% מכלל התמונות שנבדקו ר' איור 1 ואיור 2). נתונים אלה, עומדים בהתאמה עם נתוני השימוש של האינסטגרם המעיד על רוב משתמשים נשי.⁵ למרות זאת, לא ניתן לקבוע כי הסביבה של ארגון הלל היא סביבה נשית או גברית, וישנן זהויות שאינן מוגדרות.

איור 1: סיווג התמונות לפי מגדר

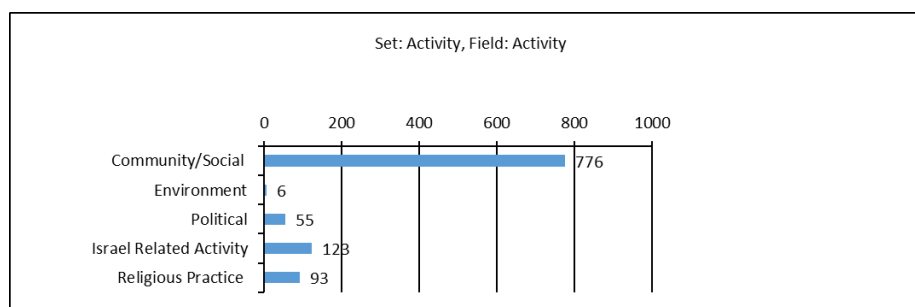
⁵ לפי סקר PEW שפורסם ב-2021, 44% ממשתמשי הרשת החברתית אינסטגרם הם נשים ו-36% גברים. ר' <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/10/07/7-facts-about-americans-and-instagram/> (נדלה בתאריך 14.9.22)

איור 2: פריטים ויזואליים המציגים אדם יחיד, קבוצה של אנשים או ללא אנשים כלל

מבחינת סוג הפעילות, ניתן לומר כי חלק גדול מהפריטים הוויזואליים שהועלו לאינסטגרם, מציגים פעילויות חברתיות-קהילתיות. פעילויות העוסקות בישראל, ופעילויות המציגות פרקטיקה יהודית, מופיעות לאחר מכן בהתאמה (איור 3). על פי נתונים אלה, דומה כי הלל מציג בחשבונות האינסטגרם סביבה א-מפלגתית הנמנעת מהדרת קהלים חדורי זהות פוליטית מוגדרת. יתר על כן, ישנו ניסיון להתרחק מנושאים שנויים במחלוקת, ולייצר סביבה פתוחה המטשטשת מאפיינים מגדריים ופוליטיים.

איור 3: סיווג לפי סוג הפעילות

ממצאי הקידוד מצביעים על תמה מרכזית המשתקפת מפעילות הלל ברשת החברתית הדיגיטלית אותה אכנה 'חגיגת זהות' (Celebrating Identity), אשר באמצעותה מתבצעת עבודת זהות. בהתאם, אציג פירוש אתנו-סמנטי ל'חגיגת הזהות' כפי שהיא נראית בחשבונות האינסטגרם של מרכזי הלל, ומתבטאת בהבלטת אלמנטים מציר הזמן והפרקטיקה היהודיים, מהזהות האמריקאית, ממאפייני צעירות ואיקונוגרפיה הנפוצים בתרבות הקולג' בארה"ב.

4.1 חגיגת זהות (Celebrating Identity)

אפשר לראות בחגיגת זהות כדרכים בהן הדמיון בין הפועלים, מכוונות או מאושררות על-ידי הבלטת היבטים פרימורדיאליים (טרומיים). בכך, הרשתות החברתיות מכוונות ראיפיקציה של זהויות יסוד של המשתתפים לכדי הדגשת המבְּחָנוֹת (distinction) החברתית והסולידריות, הצביון התרבותי והאמון המובלעים בתוכה. בעוד שאין הסכמה על המושג 'חגיגת זהות', חוקרים מתייחסים למושג זה בהקשר לטקסים ואירועים שבאופן גלוי או סמוי מכוונים זהויות לרבות במקומות שבהם הזהות במחלוקת (Contested) או רופפת. כך למשל, במחקרים הדנים בקיומם של אירועים המאשררים קשרים חברתיים ומציינים ערכים משותפים (Scott-Maxwell, 2015), או בקיום של אירועים, כגון פסטיבלים, אשר באים לכוון ולחזק זהות מקומית פריפריאלית ומודרת (Boyle, 1997; Davila, 1997; De Bres & Davis, 2001; Smith, 1993; Waterman, 1998). במקרה הבוחן של עבודה זו, ניתן להבחין בחשבונות האינסטגרם של מרכזי הלל, בארבעה צירים מרכזיים של 'חגיגת זהות' המשולבים אלה באלה: יהודיות נחגגת, חגיגת זהות גילאית, אוניברסאליות אמריקאית אל מול פרטיקולריות יהודית וחגיגה של זהות מוסדית.

4.1.1 יהודיות נחגגת (Celebrating Jewishness)

במקרה האינסטגרם של הלל, אנו רואים ויזואליזציה של פעילויות הקושרות בין מימדים פרימורדיאליים של יהדות לבין היבטים של נעוריות מורחבת.⁶ מוקד מרכזי בוויזואליזציה זו, נעשית על-ידי אימוץ איקונוגרפיה יהודית מוכרת ותרגומה לייצוג פעילות המתקיימת באירועי הלל. דוגמה לכך ניתן לראות בתמונה הבאה (תמונה 3).

⁶ נעוריות ונעוריות מורחבת באה כביקורת למושג הנעורים בפרספקטיבות הביולוגיות והפסיכולוגיות-התפתחותיות. על פי גישות אלו, הנעורים מתוארים לעיתים כתחומים לשנות העשרה ומאופיינים כתקופה משברית ומעברית. לעומתם, סוציולוגים ואנתרופולוגים מצביעים על הרחבת התרבותית של הנעורים והווייתם כפרק לימינאלי המפעפע לגילאי העשרים ולעיתים מעבר לה. בכלל זה מתייחסים הסוציולוגים למדדים דמוגרפיים וחברתיים הכוללים אימהות מאוחרת, השתתפות בשירות צבאי וסטודנטיות ממושכת (כהנא, 2007; שיאון, 1997; אדלר, 1972; הכט, 2001).

תמונה 3: הזמנה לתפילה וארוחת שישי במסגרת פעילות שבוע האוריינטציה

בתמונה ניתן לראות מִחְבֵּר (קומפוזיציה), של מספר איקונים המשולבים בהרמוניה אסתטית. במוקד המחבר, ניתן לראות חלה ולצידה טקסט הזמנה לקבלת שבת וסעודה. על גבי התמונה כיתוב המסומן באותיות המילה Shabbat בגופן מוגדל. הגופן הנבחר הוא פונט ניאון⁷ המזוהה עם תרבות אורבנית אמריקאית. בנוסף, הלוגו המופיע לצד החלה מטמיע בתוכו ארבעה סמלים המסמנים איקונוגרפיה אמריקאית הכוללים את גבעת הקפיטול, ג'ורג' ושינגטון, נשיא ארה"ב הראשון, כשלאשו כפה, ספר תורה ואיקונה של לחיצת ידיים. איקונה זו, מוכרת כסמן של סניף הלל באוניברסיטת ג'ורג' ושינגטון, והוא מבטא גם באמצעות הומור (ג'ורג' ושינגטון בכיפה), חיבור בין תרבות אמריקאית ליהדות.

החלה, המשמשת כמוקד המִחְבֵּר, מהווה מושג מטונומי המסמל את סעודת השבת. ארוחת השבת מזוהה על פי רוב עם שייכות למשפחה וזיקה לדת. זו הדמיה למשפחתיות תחליפית (Surrogate). הכוונה לפעילות המשחזרת מוטיבים מפרקטיקות יסוד הנהוגות במשפחות. דוגמא נוספת לכך נוכל לראות בסעודות חגים החוזרות על עצמן באינסטגרם של הלל. כך למשל בתמונה שלהלן (תמונה 4), אנו רואים סעודת ראש השנה המתקיימת בחסות הארגון. בתמונה רואים קבוצת סועדים משכבת גיל דומה, באותו סטטוס חברתי

⁷ המחקר הסמיוטי והקומוניקטיבי בן זמננו עומד על חשיבותם של גופנים בסימון תרבות (Danet, 2001). אין מידע רב על גופן הניאון, עם זאת דומה כי הוא נגזר מתרבות הארט דקו אשר מקורה בשנות העשרים של המאה הקודמת, ובאה לידי ביטוי בעיצוב הנוף העירוני האמריקאי.

(סטודנטיאלי) וסטטוס מעמדי, סוציו-אקונומי, מטושטשים. התמונה מציגה אחווה והרמוניה הנוצרת סביב ראש השנה. זאת למרות שישנם סממנים יהודיים מעטים למעט הכיפה של משתתף יחיד. בתגובות לתמונה רואים הודעה כללית של מפעילי חשבון האינסטגרם המסביר את מהות האירוע. הכותבים תרגמו את שם החג לאנגלית (New Year) והשתמשו במושג המקובל בעולם המדיה (Recap) כמושג הנועד לסכם ולהסביר לעוקבים את האירוע שהסתיים (Recapitulate). בנוסף, ישנה תגובה של אם המתייגת את ביתה אשר השתתפה באירוע ומצהירה על גאוותה. פרקטיקה זו, של הורים ובני משפחה המתייגים ומגיבים לאירועים של הלל, עלתה בתמונות נוספות. בשיחות עם המפעילים צוינה השכיחות של פרקטיקה זו אשר חוזרת על עצמה בדפי הפייסבוק של הארגון. במקרים אלו ניתן להצביע על היפוך ביחסים שבין קבוצת השווים לקבוצת השארות. בעוד שעל פי רוב הפעולה המשפחתית מאושררת על-ידי הקהילה וחברי קבוצת הגיל, כאן ההורה מביט מן החוץ פנימה ומעניק לגיטימציה ל'משפחה החדשה', המכוננת ומיוצגת בתמונה. בדרך זו הזהות היהודית זוכה לגיטימציה בדרך מודרניסטית, כחלק מהפעילות הסטודנטיאלית המתקיימת בקמפוסים השונים.

תמונה 4: ארוחת ראש השנה

דוגמה נוספת של 'חגיגת זהות' יהודית ניתן למצוא בפעילויות הכוללות פרקטיקות של קיום הלכות יהודיות כדוגמת אכילה בסוכה, הדלקת נרות חנוכה או מצוות ארבעת המינים. הפרקטיקה היהודית לרוב מתקיימת בקרב קבוצת השווים. בעוד שטקסים דתיים מתקיימים בקרב קבוצת השארות, או בקהילה, הפעילות הדתית בקמפוס בעלת מאפיינים נעוריים השמים דגש על קבוצת השווים. גם בתמונות האינסטגרם ניתן לראות דגש על פעילות משותפת של סטודנטים כשאין נציגות של אנשי סגל או אנשי דת. בתמונה שלהלן (תמונה 5) ניתן לראות שלוש סטודנטיות האוחזות בלולב ואתרוג באזור תחום הנראה כסוכה. אחת

הסטודנטיות חובשת כתר לראשונה והאחרת עוטה מסיכה ממותגת בצבעים המזוהים עם האוניברסיטה שלהן. ארבעת המינים גלויים ונראה כי הם ערוכים לקיום הפרקטיקה הדתית. במקביל, ניתן לראות בכיתוב הנלווה, הזמנה להשתתף בפעילות. בפתח דבריהם, הכותבים משתמשים בכפל לשון: Who's ready to shake their LuLav and Etrog. בעוד הפרקטיקה הנהוגה היא נענוע הלולב, מתקיימת כאן הקבלה לנענוע הגוף המקובל בחגיגות ומסיבות. הקבלה זו מתקיימת בעוד הן מדברות על חגיגה (Celebrate), ואפשר לראות בכך רמז כי האירוע הדתי-קהילתי בסוכה מקבל נופך של מאורע משמח ומלא התרגשות (Festive). בנוסף, האירוע מתואר כפעילות משותפת עם 'שגרירי אקו' (Eco Ambassadors), המתנדבים באקטיביזם פוליטי בקמפוס, לטובת קידום נושאי איכות הסביבה.

תמונה 5: הזמנה לפעילות בסוכה עם ארבעת המינים, העוסקת באיכות הסביבה

על דש בגדיהן של הסטודנטיות המשתתפות, ניתן לזהות מדבקה עם שמותיהן. האירוע מפגיש סטודנטים בתקופה הראשונה של השנה, עת תחילת לימודיהן. דומה כי האירוע כולל מפגש עם משתתפים שאינם מוכרים, ובמהלך המפגש יוכלו לייצר רשתות חברתיות המשמעותיות להמשך החוויה האקדמית בקמפוס. הלבוש, הכתר וארבעת המינים, כולם מרמזים על החגיגה הקרבה. למרות צילו של משבר הקורונה, תמונת האינסטגרם מציגה את הפעילות החגיגית ואת קיום הפרקטיקה. לסיכום, ראינו כי חגיגת הזהות מבליטה אלמנטים יהודיים סלקטיביים המדגישים אירועים משמחים עתירי התרגשות, אקספרסיביות, שמחה והפגה למשתתפים. בעוד שהחוויה הדתית מקפלת בתוכה ממדים

של התקרבות לאל, סגפנות, תפילה, תחושת יראה, ענווה, חוסר אוניס וחוסר הבנה אשר מתוכה נולדת הקדושה (אוטו, 1999),⁸ המעשה הדתי המיוצג בתמונות מבליט את האקט החגיגי. בהתאם, סמלים ופרקטיקות הנהוגות באירועי חג ומועד (חלה, ארבעת המינים, סעודת ראש השנה, הזמנה להשתתפות בתפילה - 'Service'), זוכים לייצוג ויזואלי ומזמינים את הסטודנטים להשתתפות ויצירה של קבוצת שווים משמעותית במסגרת הלל. מעגל הזמן היהודי בולט, אם כן, כציר מרכזי בפריטים הוויזואליים המוצגים באינסטגרם של הלל. המפגש החגיגי סביב פעילות הקשורה ליהדות והמבוססת על ידידות סטודנטאלית, מאפשרת להלל לקיים מוביליזציה היוצרת אינטגרציה ותחושת יחד.

4.1.2 זהות צעירה

צְעִירוּת או נְעוּרִיּוּת (Youthfulness), מוגדרת כמיקום חברתי בין ילדות לבגרות, אשר מתאפיינת בנטיות התנהגותיות וקוגניטיביות הקשורות להיותו של היחיד 'צעיר'. בשלב זה, הצעיר חופשי מאחריות על שארים אחרים וחווה אוטונומיה יחסית כאשר הוא אינו תלוי לחלוטין במבוגרים, אך עדיין איננו עצמאי (Bayat, 2005: 28). ההנחה בספרות המחקרית גרסה כי ישנם חמישה קריטריונים המעידים על המעבר לתקופת הבגרות: סיום בית הספר, עזיבת בית ההורים, תחילת קריירה, נישואין והפיכה להורים (Shanahan, Profeli, Mortimer & Erickson, 2005). כיום, ישנם מחקרים המצביעים על כך שמתבגרים-צעירים אינם ממהרים לקחת על עצמם את התפקידים המזוהים עם מבוגרים, כשלוש תפקידים אלה נדחים לשלב מאוחר יותר בחייהם (Fussell & Furstenberg Jr., 2005). אחוז הצעירים הנמצאים בשנות העשרים והשלושים לחייהם אשר עומדים בתנאי חמשת קריטריונים אלה, ירד משמעותית עם תחילת המילניום (Shanahan, Profeli, Mortimer & Erickson, 2005). יתר על כן, הארכת תקופת הלימודים, הארכת התקופה שבין עזיבת בית ההורים להקמת משפחה והארכת הזמן שבו צעירים מתחתנים ומולידים ילדים משלהם, הם שלוש סיבות עיקריות לנעוריות מאוחרת (Fussell & Furstenberg Jr., 2005).

אפיון תרבות הנעורים, המתוארת כבלתי אחראית, ראתה בנעוריות קבוצת גיל כרונולוגי. מחקרי עבר גרסו כי 'תרבות נעורים' מאופיינת לפי סטטוס הגיל ונובעת מהמתח בין צעירים למבוגרים (Parsons, 1942). בניגוד לכך, ניתן להסתכל על 'תרבות הנעורים' גם בהקשר של 'אישיות צעירה' כמצב תודעתי שאינו קשור לגיל הכרונולוגי של יחיד (Berger, 1963). לפי ברגר (1986: 91), ישנן מגוון תרבויות נעורים כמגוון מערכות ההקשרים התרבותיים וההזדמנויות אותן מציעה חברה פלורליסטית. לדידו, המונח 'תרבות נעורים' אינו

⁸ רודולף אוטו (1999), סבר כי ישנה תודעה דתית המשותפת לבני האדם מכל הדתות והיא בנויה מאלמנטים הגיוניים (רציונאליים) ואלמנטים שהם מעבר להיגיון (שאינם רציונאליים). במחקרו הוא עמד על הקשר בין אלמנטים אלה וכינה את המסתורין העומד מאחורי הדת והחוויה הדתית הלא-רציונאליים, בשם "נומינוס" - Numinous (קדוש, מתייחס לאלוהות או לאלוהים). לדידו, הנומינוס הוא היסוד הבסיסי בכל הדתות. המפגש של האדם עם הנומינוס יוצרת תחושת יראה, ענווה, חוסר אוניס וחוסר הבנה, אשר ממנה נולדות הקדושה והדתיות.

נובע מהעובדה שמרבית החברים בה הם צעירים אלא מהעובדה שנוצר בניהם קשר סלקטיבי בתנאים קשים המתפתחים עקב קיומן של נורמות סיווג גילים בחברתנו" (ברגר, 1986: 93). זאת ועוד, החל מתחילת המאה ה-20, התפתחות מערכת החינוך המודרנית אפשרה לבני הנעורים לבלות זמן רב יותר במחיצת בני גילם. השהייה הממושכת במסגרת החינוכית הוביל לניתוק יחסי, בין בני הנעורים ממשפחתם. כך, סביבת קבוצת השווים הפכה להיות חלק משמעותי בכל הנוגע לאישור חברתי, ואף הפכה למשפיעה יותר מאשר המשפחה (Coleman, 1961). מסגרת חברתית אם כן, מהווה סביבה חשובה המזינה ותומכת בנעוריות (Berger, 1963). כיום, יש הטוענים כי הרשת החברתית הדיגיטלית אינסטגרם, מאפשרת סביבה טכנולוגית הנותנת השראה חזותית למשתמשיה להתנהגות נעורית (Hasan, 2022).

ייצוגם החברתי של צעירים נתפס על-ידי מבוגרים כאמביוולנטי ומקפל בתוכו יסודות של חדשנות ויצירתיות לצד הדוניזם וסטייה חברתית (Griffin, 1993). בעוד גילויי תרבויות הנעורים נחקרו בעבר באמצעות חקר סמלים ושפה (Drummond, 2018) או בעבודה אתנוגרפית ובניתוח פעילותם של בני נוער (Sheffer, 2022). כיום, הרשתות החברתיות הדיגיטליות מאפשרות לבטא את הדימוי העצמי של הסטודנטים הצעירים על-ידי מפעילי רשתות הקרובים להם בגילם. במסגרת זו מצאתי דגשים רבים לשימוש בצעירות וקבוצת השווים כציר מרכזי נוסף. כפי שראינו, הלל מקיים הסמלה ל'חגיגה היהודית' וללוח השנה העברי. הסמלה נוספת מבטאת זהות גילאית-דורית.

לדוגמה, בתמונה הבאה (תמונה 6), אפשר לראות מספר אלמנטים משולבים של צעירות, בהזמנה לפעילות העוסקת בחג החנוכה. ההזמנה, שאינה מציגה אנשים כלל, בנויה ממקבץ צבעוני הכולל שימוש בתוכן ובטקסט המותאם לקהל צעיר. כך, המילה Latkepalooza היא חיבור בין המאכל היהודי לביבות (Latkes), המוכר גם בתרבות האמריקאית כמאכל הנהוג לאכילה בחג החנוכה, לבין פסטיבל מוזיקה פופולארי, Lollapalooza.⁹ מסגור אסתטי מעין זה, המתבטא בגרפיקה הצבעונית ובגופנים הנראים בתמונה זו, מעורר תחושות של הנאה המאפשרות את שיתוף התוכן באינטרנט ואת הקשר עם חברי קבוצת השווים האחרים החולקים סנטימנטים דומים (Hasan, 2022).¹⁰ זאת ועוד, פעילות החג בפרסום זה, נעה בין משחקי סביבון המקובלים בקרב קבוצת השווים הנעורית, לבין הפרקטיקה של הדלקת נרות חנוכה הנעשית בקרב המשפחה והקהילה. לפיכך, ניתן לומר כי המודעה מזמינה את הסטודנטים להשתתף בהדלקת נרות בקרב קבוצת השווים המדמה משפחה.

⁹ לולהפלוזה הוא פסטיבל מוזיקה שנתי המתקיים במשך ארבעה ימים בשיקגו ומארח מוזיקאים מתחום הרוק, ההיפ הופ והדאנס. ר' <https://www.lollapalooza.com/> (נדלה בתאריך 30.8.2022).

¹⁰ אפשר להשוות מקרה זה עם מחקרה של Hasan (2022), אשר בחנה את האופנים בהם צעירים מוסלמים עושים שימוש במרחבי האינסטגרם כדי לבטא את צעירותם.

תמונה 6: הזמנה לפעילות של חג החנוכה

בתיאור המודעה, אפשר לזהות הזמנה לפעילות נוספת של הלל שבמרכזה מפגש עם צעירי הקהילה הלהט"בית (Queer Peers), המסומן גם על-ידי קשת המקובלת כמסמנת את הקהילה. בדרך זו, הלל מדגיש את הכמיהה לגיוון חברתי ופתיחות, המאפיינת את הקהל הצעיר אליה היא פונה. יתר על כן, המודעה מציגה את האירוע כ-Speakeasy. מושג המוכר כזירה מחתרתית של צעירים לשתיית אלכוהול. מושג אשר הפך למטבע לשון, הנובע משנות איסור מכירת האלכוהול בארה"ב (Prohibition). למרות שארגון הלל איננו מזוהה עם פעילות חתרנית וסטייה חברתית, המושג מרמז שתאפשר שתיית אלכוהול ולכל הפחות מסמנת את האירוע כזירת חופש לצעירים-מתבגרים. במקביל, גם המושג Mocktails, מרמז על הגשת משקאות אלכוהוליים. יתרה מכך, ישנו ייצוג של היפוך תפקידים פסטיבל¹¹, כאשר מנהל הלל ואחד מדיקני הפקולטות מוצגים כברמנים.

דוגמה נוספת לביטויי צעירות בעזרת הטקסט, אפשר לזהות בתמונה הבאה (תמונה 7). התמונה הינה הזמנה לאירוח סעודת שבת מצומצמת במהלך משבר הקורונה. המודעה מעוצבת בפורמט עם תיאור גרפי הלקוח מתרבות הקומיקס, עם טקסטים בתוך בועות דיבור, המיוחסים למצולמים ומוצגים ברצף סיפורי. ניתן לראות בתמונה חבורה של סטודנטים כשהכיתוב בתוך הבועות מזמין את העוקבים לארח חברים לארוחת שבת בחסות הלל. התמונה בצבעי אוניברסיטת מרילנד כשהכותרת Be a Hero... Host Shabbam! משליכה על התיאור הגרפי הנפוץ בתרבות הקומיקס. זאת ועוד, המילה Shabbam היא שילוב בין המילה

¹¹ אנתרופולוגים עמדו על טקסי היפוך בהם מתקיים פרדוקס המערער על ההיררכיה החברתית ובו בזמן משמר את הסדר החברתי. מהלך זה כולל התחפשות (נשים לגברים, תלמידים למורים), ולעג על מקורות הסמכות (Gluckman, 2004).

שבת למילה Sha-bam (על פי המילון האורבני ברשת, מושג הנועד לעורר את הזולת).¹² אפשר והביטוי מרמז גם למילה Shazam המציין גיבור על פופולארי.

תמונה 7: הזמנה לארוחת שבת

בניגוד לשתי התמונות הקודמות המלוות בכיתוב ובעריכה גרפית, המזמינה את העוקבים לאירועים, ישנם תמונות רבות המתעדות אירועים, ומציגות אותן כחוויות משמחות לקהל קבוצת השווים הצעירה. דוגמה לכך אפשר לראות בתמונה שלהלן (תמונה 8) בה מוצגים שני סטודנטים בחולצות צבועות צבעוניות. הסטודנטים מחובקים ומחייכים ונראה כי צולמו בסביבה המדמה פאב. הכיתוב מציין כי זוהי הזמנה לפעילות המשותפת עם האחוה היהודית בקמפוס (Jewish Greek Council). דומה כי תבנית זו של תמונות מקובלת בתרבויות של אחוות סטודנטאיליות המציגות פרפורמנס של אחווה, הנאה וצעירות ברשתות החברתיות במרשתת (Farquhar, 2012).

¹² ר' <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Sha%20Bam> (נדלה בתאריך 30.8.2022).

תמונה 8: הזמנה לפעילות בשיתוף האחוה היהודית בקמפוס

לסיכום, תמונות האינסטגרם של הלל מייצגות ובו זמנית מכוננות צעירות. הווי אומר, הצעירות באה לידי ביטוי בעזרת שימוש בקודים מקובלים וקורפוס משמעויות של נוער, לרבות, שימוש בלבוש צבעוני, בחירת גרפיקה מותאמת למודעות, רמיזה על תרבויות שתייה ומסיבות, ושפת הקומיקס. יתר על כן, באמצעות התמונות והמודעות ביחד עם הכיתובים הנלווים, הלל מזמינה את העוקבים לייצר חברויות נוער בהקשר הסגור למחצה של הקמפוס האוניברסיטאי. כך, הלל מעודדת בניית קהילה של הצעירים המהווה תחליף למשפחה ולקהילה המקומית מחברת המוצא של הסטודנטים.

4.1.3 זהות לאומית-אוניברסליות מול פרטיקולריות

עם תחילת תנועת ההשכלה¹³ והשינויים החברתיים-ערכיים בעולם המערבי, עמדו היהודים בפני דילמה כיצד לקיים את יהדותם ולשמר את זהותם העצמאית, ובו בעת לקחת חלק באפשרויות הפוליטיות והכלכליות שנתהוו (כהנא, 1968). הדת בארה"ב נתפסת כעניין פרטי, עובדה זו יצרה אתגרים בכל הנוגע לזהות היהודית, ולהתמודדות של מהגרים חדשים אשר הורגלו בחיים בהם דתם קבעה את גורלם (סרנה,

¹³ תנועת ההשכלה היהודית במאה ה-18, הובילה לצמיחה של אליטה אינטלקטואלית מתחרה לאליטה הרבנית המסורתית. מטרתה, אשר דמתה למגמות מקבילות שהתרחשו באותה תקופה, הייתה להוביל תחייה והתחדשות תרבותית ורוחנית, תוך כדי השתלבות תרבותית וערכית, בסביבה בה חיו היהודים. שאיפה זו, הובילה למתח בין המחויבות למסורת לבין הרצון לרכוש ידע חדש מחוץ לעולם התוכן היהודי (רי פינר, 2002).

2004).¹⁴ המתח בין זהות לאומית-אמריקאית אוניברסלית, לבין הזהות היהודית הפרטיקולרית, נטועה בשורשי ההגירה היהודית לארה"ב ובגישה של תנועת היהדות הרפורמית האמריקאית. למרות משבר רוחני אשר הוביל להתפוררות החיים הרוחניים המסורתיים בקרב מהגרים, הפכה הדת לאמצעי העיקרי בזהות היהודית של הקהילה בארה"ב, בתקופה שלאחר מלחמת העולם השנייה (סרנה, 2004: 266). כיום, חווית הקולג' מהווה אתגר בהקשר זה, משום השפעתה על הבניית הזהות והאתניות, ומעוררת דאגה בקהילה היהודית בשל האפשרות שיכור ההיתוך האמריקאי יעמעם את הזהות היהודית (Sales & Saxe, 2006). הלל, כארגון אשר חרט על דגלו לקדם פעילות יהודית בעבור הסטודנטים בתקופה המשמעותית של לימודיהם האקדמיים, מציג בחשבונות האינסטגרם של מרכזיו, שילוב בין זהות אוניברסלית-אמריקאית לבין זהות פרטיקולרית-יהודית, ומפתח מרחב למפגש לגיטימי בין הזהויות.

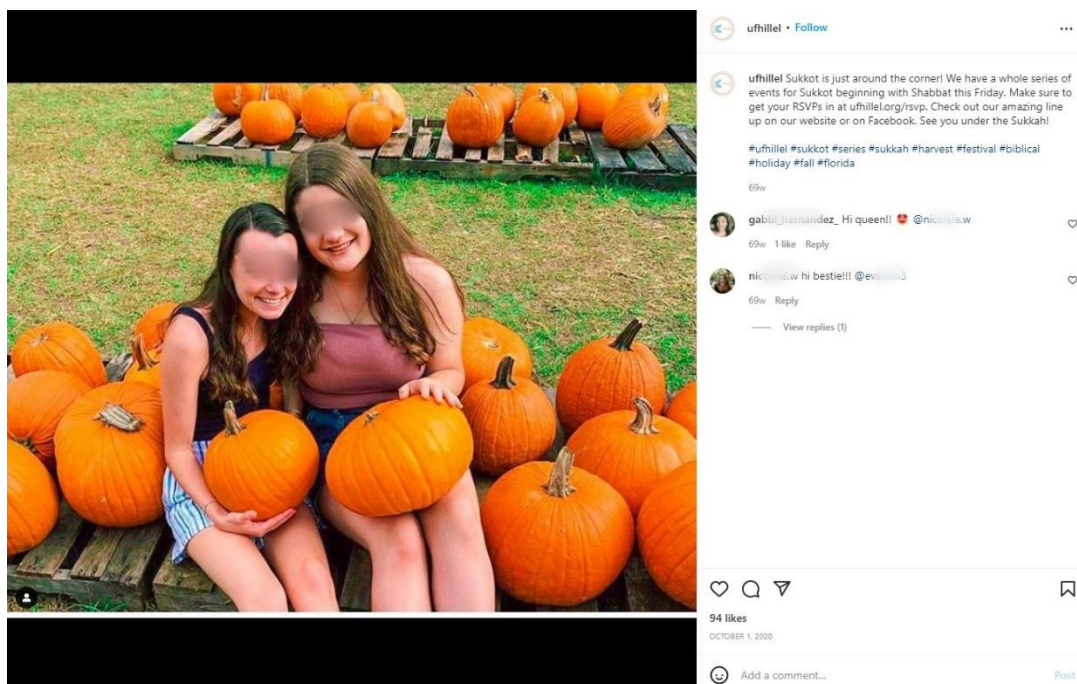
דוגמה לכך ניתן לראות בשתי התמונות המוצגות מטה מאוניברסיטת פלורידה (תמונות 9 ו-10). בכל אחת מהתמונות, מופיעות שתי סטודנטיות בלבוש קיצי וברקע שדה (תמונה 9) או אזור המדמה שדה (תמונה 10). למרות מזג האוויר הסובטרופי-גשום בפלורידה, התמונות מציגות סמלי מפתח מחילופי העונות האמריקאים (המקובלות בעיקר בצפון ארה"ב). בתמונה 9 ניתן לראות את הדלעת המזוהה עם חגיגת ליל כל הקדושים (Halloween),¹⁵ בעוד הכיתוב מזמין את העוקבים להשתתף באירוע שבת ולהירשם לאירועי חג הסוכות, המתקשר גם הוא לחילופי עונות. בתמונה 10 מתועדת 'חגיגת סתיו' עם שלט המאחל סתיו שמח (Happy Fall), וציור של דלעת המפריד בין המילים. הצגת העלים החומים יכול שמסמן את חג ההודיה המתקרב (Thanksgiving) הנחגג בסוף כל חודש נובמבר.¹⁶ תמונה זו מצביעה על אירוע משותף עם אחווה המוכרת בקמפוסים האמריקאים (Greek Life), המדגישה את המתח בין הייחוד וההרמוניה לבין האחוות השונות על בסיס החגים האזרחיים המשותפים. יתר על כן, בשתי התמונות ישנה הצגה של חברות נשית צעירה והבלטה של השתלבותן במרחב העונתי האמריקאי.

¹⁴ סרנה מציין כי העולם הדתי אותו הכירו מהגרים יהודים אירופאיים, היה שונה באופן קיצוני, שכן הדת היא שהגדירה אותם. יהדותם צוינה במסמכים הרשמיים והמזוהים, הם שילמו מיסים כיהודים, התגייסו לצבא כיהודים, התחתנו והתגרשו כיהודים בעזרת רבנים מורשים מטעם המדינה וכיו"ב (סרנה, 2004: 161).

¹⁵ הלגיטימציה של חגיגת ההאלוין וחגים נוספים כדוגמת חג ההודיה שזורה בהיסטוריה של הקהילה היהודית בארה"ב (סרנה, 2004; רוזנר, 2010). לגיטימציה זו מכוננת במידה רבה גם באמצעות הסכמה על היבטים טקסיים ופולחניים (אזרחיים, פוליטיים או בהשראה דתית) משותפים בחברה האמריקאית הקושרים זהויות מרובות בחגים משותפים, כפי שרוברט בלה המשיג כדת אזרחית (רי' Bellah, 1967).

¹⁶ חג ההודיה נחגג ביום חמישי האחרון של חודש נובמבר. התמונה הועלתה לרשת האינטרנט ב-12 בנובמבר 2020.

תמונה 9: הזמנת רישום לפעילות חג הסוכות

תמונה 10: אירוע לכבוד הסתיו עם האחוה היהודית-יוונית

בתמונה נוספת (תמונה 11), אנו רואים את השילוב של התרבות האמריקאית עם זהות יהודית. הסטודנט מצולם כשמאחוריו רקע עליו מצוירים סביבונים ומגן דוד. הסטודנט לובש סוודר כחול ועליו

מנורה עם איור של מגן דוד כתום. משיחות שניהלתי עם אינפורמנטית לבישת הסוודר נתפסת כהיתולית, בהשאלה לסוודרים הנפוצים בקרב צעירים בחג המולד. ענידת סוודרים היתוליים הפכו לנוהג במשפחות אמריקאיות. זאת ועוד, ניתן לראות את הכיתוב Get Lit! שמרמז על תרבות השתייה של צעירים בתקופת הקולג', ומשמעו להימצא בגילופין. לפיכך, אפשר לראות בתמונה זו, השאלה מהמסורת המשפחתית והצעירה של חג המולד האמריקאי, לתרבות חג החנוכה האמריקאית-יהודית.

תמונה 11: קריאה לאיסוף נרות ולביבות לחגיגת נר ראשון של חנוכה

ציר נוסף לחיבור אמריקאי-יהודי נעשה באמצעות אקטיביזם פוליטי-אזרחי. אמנם הלל נמנע מנקיטת עמדה פוליטית בסוגיות שנויות במחלוקת כגון הפלות, הגירה, היחס לישראל או פוליטיקה מפלגתית. עם זאת, היא ממריצה את העוקבים לפעילות שיש בה הסכמה כלל אמריקאית רחבה כגון פילנתרופיה, קבלת האחר וסיוע לנזקקים, כאשר היא מדגישה ארגוני סעד ודמויות מופת. דוגמה לכך, ניתן לראות בפרסום המופיע מטה (תמונה 12), בו הלל מזמין את עוקביו לאירוע העוסק ב'צדק חברתי' (Social Justice). האירוע נועד לדון באתגרי הביטחון התזונתי (Food Insecurity) בניו אורלינס, תוך כדי פעילות הפגתית יהודית של אפיית חלה.

תמונה 12: הזמנה לאפיית חלה במסגרת פעילות העוסקת בצדק חברתי

בהמשך לציר הפוליטי-אזרחי המחבר בין התרבות היהודית לתרבות האמריקאית, אפשר לראות בתמונה נוספת (תמונה 13), ציור קיר של שופטת בית המשפט העליון המנוחה, רות ביידר-גינסבורג. השופטת ביידר-גינסבורג נודעה ברקע היהודי שלה, כמו גם בפסיקותיה הליברליות. בשיחה עם אינפורמנטית, נאמר לי כי למרות האמביוולנטיות בפוליטיקה האמריקאית ביחס לעמדותיה ופסיקותיה של ביידר-גינסבורג, היא מקובלת כסמל להצלחה פמיניסטית-יהודית וכמי שהשתלבה בפסגת עולם המשפט האמריקאי. תמונה זו מציגה את ביידר-גינסבורג כשלצידה כתובת 'המחאה היא פטריוטית' (Dissent is Patriotic). בשונה מדברי האינפורמנטית, הדגש שהושם כאן על הפרשנות לסמל של ביידר-גינסבורג הוא על שינוי ומחאה ולא רק על הסכמה על הצלחתה הציבורית של השופטת היהודייה. עם זאת האמירה עדיין מוכלת כפעולה דמוקרטית בסיסית של הצבעה בבחירות (כפי שמוצג בכיתוב הנלווה).

תמונה 13: סטודנטית מעודדת הצבעה בבחירות

לסיכום, אפשר לומר כי הפעילות של מרכזי הלל ברשת החברתית הדיגיטלית אינסטגרם, מבטאת ניסיון לחיבור בין זהות יהודית פרטיקולרית, לבין זהות אמריקאית אוניברסליסטית. הזהות היהודית מיוצגת על פי רוב בעזרת הזמנה לפעילויות העוסקות באוכל יהודי, בחגים היהודיים, בשבת ובפרקטיקה הנלוות להן. פעילויות אלה, משתלבות עם ערכים אוניברסליים של קבלת האחר, צדק חברתי ועידוד להשתתפות פוליטית-אזרחית (ערכי הדמוקרטיה). כך, ניתן לומר שישנו ניסיון לתת משמעות אוניברסלית לסמלים ולערכים יהודיים כדוגמת אפיית חלה לצרכי צדקה ותיקון עולם.

4.1.4 זהות סטודנטית אלאית מוסדית

דומה כי הפריטים הוויזואליים המועלים לחשבונות האינסטגרם של מרכזי הלל, משלבים מוטיבים הלוקוחים מהקורפוס הוויזואלי של הזהות המוסדית בהם הם פעילים. קורפוס תרבותי-מוסדי, כולל בתוכו מגוון של ביטויים חומריים, לרבות חותמות, תבליטים וסימונים על מסמכים רשמיים. בעשורים האחרונים, הקורפוסים התרבותיים-מוסדיים זוכים גם לביטוי אלקטרוני באתרי האינטרנט, חתימות אלקטרוניות וכיו"ב. באמצעות התוויית ביטויים חומריים אלה, מוסדות להשכלה גבוהה מבחינים עצמם ומציינים את

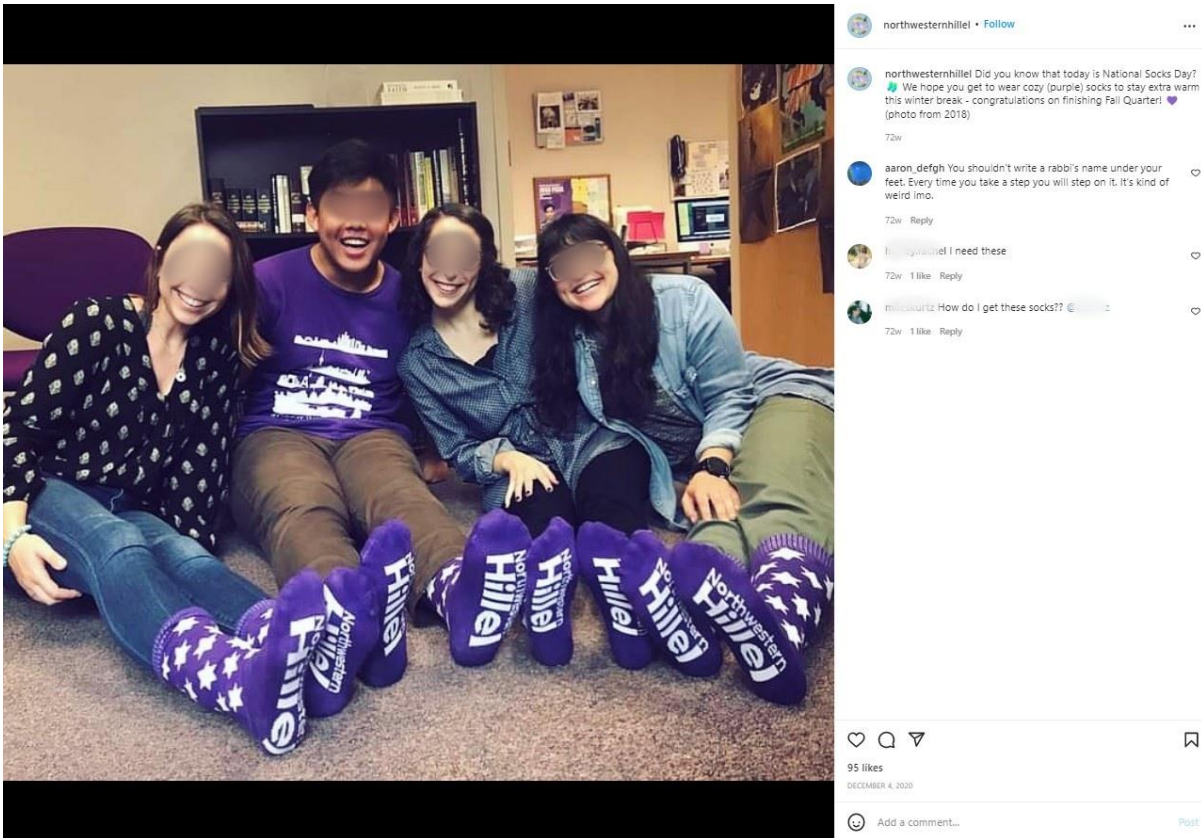
המאפיינים הייחודיים, ההיסטוריה שלהם, תפיסת השליחות (Mission) ומאפיינים כלליים (Drori, Oberg, 2013 & Delmestri).

סמלי אוניברסיטה מבטאים באופן חזותי את זהות המוסד, ואף מגדירים את תפקידו החברתי (Drori, Delmestri & Oberg, 2013). כך למשל, נמצא כי האיקונוגרפיה (סמלים, קמעות ולוגואים) המזוהה עם התרבות החומרית של הקמפוסים האמריקאיים,¹⁷ מהווים ציר נוסף הבולט בחשבונות האינסטגרם של הלל. ברבים מהן, ניכר מימד הזהות המוסדי. זהות זו, באה לידי ביטוי למשל, בבחירת הפריטים הוויזואליים המועלים לאינסטגרם, בצבעי האוניברסיטה המופיעים בגרפיקה המעוצבת, באזכור הקמעות בטקסטים הנלווים לתמונות, ובצילומים עצמם.

לדוגמה, בתמונה הבאה (תמונה 14), רואים ארבעה סטודנטים מחייכים, ישובים על שטיח. ארבעת הסטודנטים צולמו כשלהגליהם גרביים תואמות בצבע סגול המעוטרות במגן דוד לבן לאורכן. כף הרגל מעוטרת בכיתוב Northwestern Hillel. הכיתוב מהווה סמליל (לוגו) של מרכז הלל באוניברסיטת נורת'ווסטרן בשיקגו, המודפס על רקע סגול המזוהה כצבע האוניברסיטה. הכיתוב הנלווה לתמונה, מאחל ברכת 'מזל טוב' (Congratulations) לסיום תקופת הלימודים של סמסטר הסתיו, ומציין באופן היתולי את יום הגרביים הלאומי. בנוסף, מזמין החשבון את העוקבים לגרוב גרביים בצבע סגול כאות להזדהות עם האוניברסיטה. התמונה מציגה סביבה שמחה ומהנה. בנוסף, ישנן תגובות של התעניינות ברצון להשיג גרביים דומות. למרות זאת, ניתן לראות הסתייגות של אחד המגיבים, אשר מתגובתו ניתן להבין כי המחווה דומה לדידו לדריכה על סמל הלל, הקדוש בעיניו כרב. הן הרצון להשיג גרביים ממותגות, והן התגובה המסתייגת, מחזקות את חשיבות הסמליל למזדהים עמו.

¹⁷ Drori, Delmestri & Oberg (2013), מציינים כי שינויים מקומיים וגלובליים הרחיבו את הפרקטיקה של מיתוג האוניברסיטה אשר הפך מקצועי יותר. זאת ועוד, השינוי באיקונוגרפיה של האוניברסיטאות, מסמל מסורת ללוגו מודרני, משקף הגדרה מחודשת של התפקיד הסוציאלי של המוסדות להשכלה גבוהה.

תמונה 14: סטודנטים מצולמים גורבים גרביים מתויגות

גם בתמונה הבאה מתוך חשבון האינסטגרם של הלל באוניברסיטת פלורידה, ניתן לראות הזדהות עם צבעי המוסד והקמע האוניברסיטאי (תמונה 15). הסטודנטים המצולמים בכניסה למרכז הלל, עוטים מסכות פנים וביגוד הממותגים בצבעי המוסד, כתום וכחול. חלק מהסטודנטים מחזיקים גִדִיל פֶדוֹרִי עם קווצת חוטים בצבעי האוניברסיטה, המזכירים פִיף (Pompoms), בהן עושות שימוש מעודדות קבוצות ספורט באופן הנפוץ בתרבות האמריקאית. חלק אחר מחזיק תמונה דמוית קסדת כדורגל אמריקאי (Football) של קבוצת הכדורגל האוניברסיטאית (Florida Gators). במרכז, מופיעה סטודנטית המסמנת בידיים מושטות קדימה, תנועת מלקחיים. תנועה זו מדמה את נעיצת שיני התנין (Alligator), הקמע של קבוצת הפוטבול המקומית, והמקובלת לסימון בעת צילומים מעין אלה. סטודנט נוסף מחזיק דגל עם איור הקמע ובו כיתוב 'התנינים של פלורידה' (Florida Gators). הכיתוב הנלווה לתמונה מקבל את פניהם של הסטודנטים החדשים המכונים 'תנינים' (Welcome Gators), ומזמין את העוקבים להירשם לפעילות של השבוע הראשון בקמפוס הכולל אוכל, הנאה והיכרות עם סטודנטים נוספים.

תמונה 15: סטודנטים מצולמים בכניסה למרכז הלל עם צבעי מותג האוניברסיטה

דוגמה נוספת לשימוש בקמע ובצבעי המוסד ניתן לראות בשתי התמונות (תמונות 16 ו-17) הלקוחות מחשבון האינסטגרם של אוניברסיטת ראטגרס בניו ג'רזי. בתמונות רואים את קמע האוניברסיטה, 'אביר הארגמן' (Scarlet Knight), אשר צבע המוסד מגולם בשמו. בתמונה 16, אביר הארגמן רכוב על גמל במודעה המזמינה את העוקבים להירשם לטיול של פרויקט תגלית¹⁸ בישראל. התמונה מעוצבת כמודעת דרושים פיזית התלויה על לוח מודעות, בה ניתן להסיר את פרטי האחראי על הרישום. אפשר ועיצוב זה, מדמה חיפוש בלוח מודעות קהילתי-מקומי. האביר והגמל, הינו ייצוג הומוריסטי אשר יכול לרמז על ההנאה וההרפתקה הצפויה מהשתתפות בפרויקט 'תגלית'. בנוסף, יש והדימוי מבטא שהייה במרחב יהודי עם סממנים אוריינטליסטים.

התמונה השנייה (תמונה 17), מציגה שתי סטודנטיות המצולמות יחד עם בובת הקמע האוניברסיטאית. על דש חולצתה של אחת הסטודנטיות מופיעה האות R בצבע אדום (אחד מהסמלילים המזהים של האוניברסיטה) והכיתוב 'ראטגרס', שם האוניברסיטה בעברית. הכיתוב הנלווה לתמונה מציין את תחילתו של ה-Big Ten Football. אחת האינפורמטיות, ציינה בפניי כי ה-Big Ten הוא איגוד ספורט אוניברסיטאי,

¹⁸ תגלית הוא פרויקט שנוסד לפני 21 שנים בעזרת נדבנים של הקהילה היהודית האמריקאית ובשיתוף הסוכנות היהודית. התוכנית מציעה לסטודנטים יהודים סיור חינוכי בן עשרה ימים לישראל. ר' <https://taglitisrael.co.il/> (נדלה בתאריך ה-1.9.2022).

המאחד בין עשר אוניברסיטאות כפלטפורמה אזורית לקיום תחרויות בשלל ענפי ספורט. 'אתגר עשרת הגדולים של הלל' (Hillel Big Ten Challenge), המופיע ככיתוב בראש התמונה, משלב את תחילת התחרויות הספורטיביות, עם קריאה לעידוד העוקבים להעניק תרומה לטובת סטודנטים יהודים.

תמונה 16: הזמנה לרישום לטיול תגלית בישראל

rutgershillel • Follow

rutgershillel Registration for Rutgers Birthright is open! Please sign up at Rutgersbirthright.com, check us out on insta @rutgersbirthright or message our Birthright coordinator Ryan Siegel with any questions!

59w

19 likes

JANUARY 27, 2021

Add a comment...

Post

תמונה 17: הזמנה לעידוד קבוצת ה'אבריריס' ולתרומות

rutgershillel • Follow

rutgershillel Big Ten football begins October 24th and we can't wait to be back cheering for the Scarlet Knights. While you're getting ready to root for our team on the field, you can start supporting your team early off the field in our Hillel Big Ten Challenge! Starting today, October 18th and lasting 72 hours, Big Ten Hillels are working together to raise funds to support thousands of Jewish students across the country. Support Rutgers Hillel today! #HillelBigTenChallenge #RutgersHillel

Edited · 73w

13 likes

OCTOBER 18, 2020

Add a comment...

Post

ראינו אם כן, כי הלל משלב את הקמעות והצבעים המזהים של האוניברסיטאות, בתצלומים, בגרפיקה ובטקסט הנלווה לתמונות, אשר הועלו לדפי האינסטגרם של המרכזים. הלל משתמש באיקונוגרפיה הפורמלית של המוסד האקדמי, באופן שאינו פורמלי, וזאת לטובת הידוק הזהות הסטודנטיאלית המקומית

והזדהות עם מרכז הלל המקומי. החיבור בין הזהות המוסדית האוניברסיטאית לפעילות מרכזי הלל ממתג את הלל כארגון סטודנטיאלי לגיטימי הפועל בקמפוס. בנוסף, פעולה זו מסייעת להלל לתווך ולאשרר את הזהות המוסדית המשותפת ולעורר הזדהות בקרב העוקבים.

5. דיון וסיכום

בעבודה זו נמצא שימוש במדיה החברתית המקוונת לטובת תווך ואשרור זהות, שימוש הנוגע ישירות לתרבות הנעורים וגילוייה. כאמור, Berger (1963), דן בתרבות הנעורים בהתייחסו לרוח צעירה כשה'נעוריות' אינה מוגדרת באמצעות גיל כרונולוגי כשם שהיא קשורה יותר לתרבות. תרבות הנעורים אופיינה על ידי רבים כבלתי אחראית כשהצעירים מתוארים כפוחזים ואף נוטים לסטייה מן הנורמה החברתית המקובלת בעולם המבוגרים (קניסטון, 1986). אך ישנם מבוגרים שתדמיתם דומה לנעוריות, כאשר התנהגות המאפיינת 'נעוריות' רלוונטית לקבוצות אשר אינן בהכרח אלה המשתייכות לגיל המתבגר (ברגר, 1986: 87). לכך מצטרפת ההנחה הראשונה במחקר המתארת את 'פרדוקס הנעורים הדיגיטליים' (הכט, 2001).¹⁹ הפרדוקס מבליט את הפער שבין יכולותיהם הטכנולוגיות הגבוהות של הצעירים לבין חוסר בשלות אינטלקטואלית רגשית, פער המאריך את תקופת הנעוריות גם לשלבים מאוחרים יותר. ההנחה השנייה, נוגעת לתהליך הבניית הזהות אשר אינו מסתיים בגיל ההתבגרות ונמשך אל תוך תקופת הלימודים האקדמיים. כשלבסוף, הפוטנציאל למתחים המתקיים בתקופת הקולג', מהווה אתגר בעבור חלק מהסטודנטים ובעיקר בעבור קבוצות מיעוט שלא תמיד מוצאות את מקומן בקמפוס. התמודדות עם מתחים אלה, עלולה לגרום ליחיד לבחון את זהותו ואף להוביל למשבר בזהות. על מנת להתמודד עם משבר זה, הסטודנטים מבצעים 'עבודת זהות' ומחפשים רשת תמיכה של 'קבוצת שווים' סטודנטים אלה שתסייע בכך. כפי שצוין בסקירת הספרות, תרבות הסטודנטים המתפתחת במוסדות האקדמיים, אשר ניתן לראותה כתרבות נעורים, נחקרה בעבר במטרה להסביר את תסיסת התמרדותיות הסטודנטים והאקטיביזם הסטודנטים באוניברסיטאות, שהתקיימו במקביל באירופה ובארצות הברית בשנות השישים של המאה ה-20. באירופה השרויה תחת המבנה הגיאופוליטי החצוי בין שתי מעצמות, פעלו הסטודנטים להוביל לשינוי חברתי ותרבותי בקמפוס, עקב תחושות קיפוח והרצון למחות נגד השלטון השמרני (בן-עמוס, 2010). בעוד שבארצות הברית, מלחמת וייטנאם, זכויות אזרח ואפליה גזעית עמדו במוקד ההתמרדות.²⁰

"תור הזהב" של ההשכלה הגבוהה בשנות ה-60 התחלף עשור לאחר מכן באתגרים אשר נבעו מחוסר

יציבות כלכלית, שינויים דמוגרפיים ואובדן אמון הציבור במערכת ההשכלה הגבוהה (Weerts, Freed &)

¹⁹ הכט (2001), ציין כי השתלבותם של צעירים בעולם הממשי התארכה אל תוך העשור השלישי לחייהם למרות בקיאותם ומיומנותם בחידושים הטכנולוגיים. אחת הסיבות לכך היא החיברות הדיגיטלית אשר מקשה על השתלבות בני הנעורים בעולם הממשי.

²⁰ אקטיביזם סטודנטים אלה בשלהי שנות ה-60 של המאה ה-20 התרחב מפריז למדינות רבות באירופה ובכלל זה למדינות הגוש הסובייטי, צפון אפריקה וצפון אמריקה. בארה"ב, רצח מרטין לותר קינג הבן, היווה זרז להתפרצות. התמרדות באוניברסיטת קולומביה באפריל 1968 פרצה כשארגוני הסטודנטים למען החברה האפרו-אמריקאית (SAS- Students for Afro-American Society), וסטודנטים למען חברה דמוקרטית (SDS- Students for Democratic Society) חברו יחדיו לפעול למען זכויות אזרח וכנגד מה שנראה לידם מדיניות גזענית ומיליטנטית של האוניברסיטה. התמרדות אשר הפכה לאחת ההפגנות הגדולות שידעה ארה"ב (רי Cronin, 2018).

(Morphew, 2014). המערכת האוניברסיטאית אף כוננה באותה התקופה, "ענק בבעיה" (Jencks & Riesman, 1977; Thelin, 2004). זאת ועוד, הציבור הרחב ומקבלי ההחלטות נרתעו מהתוצאות של מחאות הסטודנטים כשאלומות, שפה ולבוש לא שיגרתי של סטודנטים באותה התקופה, הובילו לשאלות בקרב הפוליטיקאים האם השקעת משאבי הציבור בעבור סטודנטים מרדניים היא הוצאה כדאית (Weerts, Freed & Morphew, 2014).

השינויים שחלו על האוניברסיטאות בעקבות אירועים אלה, ובעקבות שינויים דמוגרפיים-חברתיים וכלכליים, טלטלו את התרבות הסטודנטאית. מורכבות החברה האמריקאית והזהות ההיברידית מבליטה פוליטיקה של זהויות,²¹ המקבלת את ביטוייה בקמפוסים באמצעות התאגדויות לטובת פעילויות-מטרה כדוגמת המאבקים למען זכויות הקהילה הגאה, הקהילה האפרו-אמריקאית וכיו"ב. לאוריינטציה האוניברסיטאית שמאפיינת את המוסדות להשכלה גבוהה, התווספה פעילות סטודנטאית המדגישה היבטים פרטיקולריים. בתוך כל זאת מתפתחת תרבות סטודנטאית יהודית אשר מקבלת ביטויים ברשתות החברתיות הדיגיטליות. ארגון הלל הפעיל ברחבי הקמפוסים בארה"ב כארגון חינוכי בלתי פורמאלי, מהווה מרחב ל'עבודת זהות' המסייע באשרור הזהות היהודית הנמצאת במשבר ובמתח, בין טשטוש הזהות והיטמעות בחברה הכללית לבין שימור המסורת והזהות הפרטיקולרית. בעשור האחרון, כניסתן של הרשתות הדיגיטליות החברתיות אשר התווספו כסביבה נוספת של פעילות בלתי פורמלית, בה חברי קבוצת השווים מבקשים לקבל אישור לזהותם, שינו במידת מה גם את התרבות הסטודנטאית ואת האופן בו אגודות סטודנטים עושים שימוש ברשתות אלה.

5.1 אוניברסיטאות ומודרניזציה

המוסדות האקדמיים כאמור, עברו תמורות רבות בעשורים האחרונים. פלורליזם, חופש אקדמי וחופש הביטוי, הם ערכים אשר מרבית האוניברסיטאות והקולגים הציבוריים והפרטיים, חרטו על דגלן, במיוחד בארה"ב. ערכים אלה הציבו את האוניברסיטה במקום שונה מאשר השאיפה להציג את 'אחידות האמת' כפי שהיה במאה ה-19 ותחילת המאה ה-20, עת הפיכת האוניברסיטה ממוסד הממוקד דת למוסד עם אוריינטציה מחקרית-פוזיטיביסטית (אלמוג ואלמוג, 2020; Lukianoff & Haidt, 2018; Reuben, 1996). בד בבד עם הטמעת המדע והרציונליזציה²² כציר מרכזי בדעת המועברת באוניברסיטאות, החל ניסיון

²¹ פוליטיקה כלל הינה התארגנות של קבוצות לטובת חלוקת הכוח בחברה. פוליטיקה של זהויות מוגדרת כ"התגייסות פוליטית מאורגנת סביב מאפיינים קבוצתיים כמו גזע, מגדר ומיניות, בניגוד למפלגה, אידיאולוגיה או אינטרסים כספיים" (Lukianoff & Haidt, 2018: 59).

²² ובר הרחיב על הקשר בין רציונליזציה ומודרנה. להרחבה ר' (Brubaker, 1984).

לניתוק של האוניברסיטאות מקהילתיות וזהות פרטיקולרית. הווי אומר, הדגש שניתן למרכזיות ולתפיסה א-פרסונלית, מריטוקרטית ורציונאלית הקשורה במדע ותחרות אינדיבידואלית, נכרכה בתפקיד האוניברסיטאות. אלה הוגדרו כמעבירי דעת ומכשירים לתפקידים ומקצועות בניגוד למוסדות דתיים, פוליטיים (לרבות מוסדות חינוך פורמלי ובלתי פורמלי לילדים ונוער), אשר כוונו לפיתוח זהות אזרחית רחבה.

בהתאם, האוניברסיטה הפרידה עצמה מתפקיד של כינון וטיפול זהות פרטיקולרית. המגמה הזו אותגרה בניסיונות לייצר אוניברסיטאות בעלי צביון זהותי כדוגמת אוניברסיטאות דתיות קתוליות המשלבות דת ומדע (השוו עם עיאנס, 1999).²³ עם זאת, גם האוניברסיטאות וגם חלק ניכר מאגודות הסטודנטים נמנעו מלפתח זהות פרטיקולרית, ותחת זאת הדגישו ממדים של זהות פאן-אמריקאית ו/או אוניברסליסטית. כתגובה למגמות אוניברסליסטיות, ארגון הלל מתחילת דרכו במאה ה-20, שאף לחברת את הסטודנטים היהודים לזהות המדגישה את הממדים האתנו-דתיים שלהם במרחב האוניברסיטאי.

בנוסף לאידיאולוגיה המדעית-אוניברסליסטיות שאפיינו את צביון של האוניברסיטאות בתהליך המודרניזציה, חוקרים מצביעים על המערכת הקפיטליסטית כמחדדת מגמות של טשטוש הזהות הפרטיקולרית של הסטודנטים. בהתאם, חוקרים מצביעים על הפיכת האקדמיה למוסדות בעלות כוונות רווח, אשר מעמידות את תוצרי האוניברסיטה לטובת רווחים כלכליים, כשהמטרה המקורית לשרת צרכים רחבים יותר של החברה הכללית, נזנחו (Weerts, Freed & Morpheu, 2014). בנוסף, האוניברסיטה הפכה, לדידם, למוסד מוכווון רווח הרואה בסטודנט לקוח, וממעיט בתפקיד החברתי של האוניברסיטה בקידום האוכלוסייה ופיתוח המדע להיטיב עם החברה האנושית ורווחתה.²⁴ זאת ועוד, מבחינה ערכית, ישנה ביקורת על הפיכת האוניברסיטה לארגון המקדם מרחבים בטוחים (Safe Spaces) וסביבה בטוחה (Safetyism), המגוננים יתר על המידה על הסטודנטים. דבר אשר משפיע על התפתחותם החברתית, הרגשית והאינטלקטואלית של הסטודנטים, ואף מציף תחושות ניכור, מתחים וגילוי אלימות (Lukianoff & Haidt, 2018). ערכים המתורגמים לפיתוח מדיניות אוניברסלית המצמצמת את הזהויות הבדלניות והפרטיקולריות.

בעוד מחקרים מציגים את השינויים החברתיים והאקדמיים במערכת ההשכלה הגבוהה. האוניברסיטאות עדיין מהוות סביבה בה נבחנות הזהויות הפרטיקולריות אל מול הזהויות

²³ חוקרים מצביעים על שילובים בין דת וידע קוריקולארי באוניברסיטאות כיסוד ללגיטימציה שלטונית. ר' מחקרה של זיבנר (Siebzehner, 1989) על דפוס קליטה של רעיונות ההשכלה באמריקה הלטינית במאה ה-18 וה-19.

²⁴ אלמוג ואלמוג (2020 : 92), מציינים כי העובדה שהתעשייה מממנת חלק גדול מהמחקר האקדמי, יוצרת שינוי מהותי וערכי שהשכותיו מתבטאות בפיחות מעמדה ההיסטורי של האקדמיה כמובילת מחקר מדעי.

האוניברסיטאיות של הבאים בשעריהן. זאת בנוסף לבחינת זהות מקצועית, הרחבת הרשת החברתית, השתייכות ארגונית וזהות דתית. למרות שהתחייבות לזהות וגיבושה חלות בגיל ההתבגרות (Schwartz, Côté & Arnett, 2005), חוקרים סוברים כי הזמן שבו אנשים מגבשים את זהותם דיפוזי ומתהווה בגילאי 18 עד 30 שנים (Montgomery & Côté, 2003). חווית הקולג' המתקיימת בפרק זה של מחזור החיים, מעוררת התבוננות פנימית וגיבוש נוסף של זהות משום שהיא מהווה מקום שבו יחיד מקיים אינטראקציה עם סטודנטים אחרים בעלי תרבות, רקע ואמונות מגוונות (Schwartz, Côté & Arnett, 2005).

יתר על כן, המעבר להשכלה גבוהה מהמערכת החינוכית התיכונית, הינו מעבר לסביבה חדשה בעלת השלכות על ההגדרות העצמיות של הסטודנטים. הסטודנטים נחשפים לדרישות אקדמיות החדשות להם, ונאלצים ללמוד דפוסים חדשים של אינטראקציות והתנהגויות חדשות. זאת ועוד, עולה הצורך ללמוד על הסביבה החדשה שלהם ולחדד את ההבנה של מי הם בתוך הסביבה הזו (Ibarra, 1999). במעבר מעין זה, הסטודנטים עלולים לחוות פער או ניתוק בין הזהויות בהן התנסו בעבר ואותן גיבשו, לבין הזהויות שאותן הם מצפים לפתח (Ibarra & Petriglieri, 2017).²⁵ בהתאם, ישנם חוקרים הסוברים כי בעת שנוצר פער או מתהווה ניתוק, מתעוררת שאיפה לבצע 'עבודת זהות'. כלומר, לבצע תהליכי גיבוש, תיקון, שמירה וחיזוק של מבנים של העצמי. זאת כדי לייצר תחושה של קוהרנטיות וייחודיות (Sveningsson & Alvesson, 2003: 1165).

פרופיל דמוגרפי משתנה של סטודנטים משנה באופן משמעותי את נוף ההשכלה הגבוהה (Weerts, Gwendolyn, Freed & Morpheu, 2014). חווית הקמפוס בארצות-הברית, מהווה הצטלבות של מעמדות וגזעים היוצרת אינטראקציות יומיומיות שעלולות להוביל לתחושת אי-שוויון. זהו למעשה הזמן הממושך הראשון שבו סטודנטים מתנסים בדינמיקה חוצת מעמדות ונורמות תרבותיות השונות מאלו אשר חוו בילדותם (Gray, Johnson, Kish-Gephart & Titon, 2018: 1228). מספר מחקרים מצביעים כי גיבוש זהות אתנית, מתרחשת בתקופת הלימודים במערכת ההשכלה הגבוהה (Umaña-Syed & Azmitia, 2009; Taylor et al., 2014). זאת, בתמיכת ארגוני החברה האזרחית, תוכניות לימוד ייעודיות המחזקות זהויות באוניברסיטאות (תוכניות ללימודי מגדר, לימודי אפרו-אמריקאים, לימודי יהדות וכיו"ב), ומקורות נוספים, המזינים את הזהות הרב תרבותית האמריקאית, לרבות ערוצי המדיה המסורתית והמקוונת. לא

²⁵ Ibarra & Petriglieri (2017), מציינים את הפער בין זהויות 'צפויות' (expected) לבין זהויות מנוסות ('experienced') במעבר בין תפקידים ומקומות חשובים כדוגמת תחילת עבודה ותחילת לימודים. סטודנטים נאלצים לעיתים לבצע 'עבודת זהות' לטובת ניהול משא ומתן בין זהויות אלה, בעת גילויי פער או ניתוק במהלך לימודיהם במערכת ההשכלה הגבוהה (רי' Fernando & Kenny, 2021).

מן הנמנע, כי גם הזהות האתנית היהודית-אמריקאית של צעירים-מתבגרים יהודים הלומדים בקולג', מתגבשת במהלך תקופה זו.

בניגוד לתרבות אגודות הסטודנטים בארצות הברית, אשר קידמו זהויות אוניברסליסטיות, כגון האחוות היווניות, ארגון הלל שם דגש על הזהות הפרטיקולרית היהודית באמצעות מתן שירותי דת. עם השנים, חשיבות פעילויות הלל בקמפוס גדלה, עת התפתח הלל לכדי ארגון המקדם ומכשיר מנהיגות יהודית, קהילתית וחברתית. כך, בד בבד עם הפעילויות האזרחיות, ובניגוד לאתוס האוניברסליסטי באוניברסיטאות, הפך הלל למוסד מפתח לכינון זהות, אשר שלוחותיו הפכו למרכזים קהילתיים ותרבותיים.

עם צמיחת הרשתות החברתיות המקוונות חל איום להשתתפות מופחתת בפעילויות קהילתיות כפי שנטען לעיתים ביחס להשתתפות בפעילות פוליטית וצעירים (Sander & Putnam, 2010). השימוש שמרכזי הלל עושים באינסטגרם, הופך לכלי מרכזי המחולל זהות פרטיקולרית יהודית, וזאת בנוסף לפעילויות המתרחשות במרכזים. בעבודה זו ראינו כי ארגון הלל ממנף את הפעילות בעזרת האינסטגרם, בכדי להניע את הסטודנטים להשתתף בפעילות הפיזית, ולמעשה להחזיר את הסטודנטים למרכזים וליאירועי הזהות שהם מטפחים. בעבודתם באינסטגרם אין הם מדגישים את צביון הזהות היהודית הרצוי או המועדף. זאת בניגוד לתנועות דתיות, כגון חב"ד או התנועה ליהדות מתקדמת, אשר באתריהם מדגישים ידע יהודי ופולחן על-פי צביון הזרם אותו הם מבקשים לייצג (Golan, 2015). בכך, ערוץ האינסטגרם של הלל משתלב עם גישה רכה ליצירת כוח והשפעה. כוח המובנה באופן מוראטורי, תוך הצבת אופציה עמומה להשתתפות בחברה היהודית ללא התחייבות לשינוי באורח החיים או באופי האמוני. תחת זאת חשבונות האינסטגרם של הארגון מציעים השתתפות במודרנה עם זהות יהודית דיפוזית, בה יוכלו הסטודנטים להשתתף בערוצים הרב גוניים של היהדות, להרחיב את הרשתות החברתיות בקבוצת השווים היהודית, ולקחת חלק בפעילות בלתי פורמלית בקמפוס.

5.2 סטודנטים יהודית - עיצוב דיוקן הסטודנט בהלל

למרות האוריינטציה האוניברסליסטית של מערכת ההשכלה הגבוהה בארצות הברית, הקמפוס האמריקאי הוא שוק של זהויות בו סטודנטים יכולים לבחון את ההיצע ולדלג בין האופציות המוצעות. זהות הסטודנט האמריקאי הינה רב ממדית, והסטודנטים מגבשים זהויות רבות בהיחשפם לאגודות הסטודנטיות המגוונות, לתחומי הלימוד ולפעילות האקסטרה-קוריקולארית המתקיימת בקמפוס. ארגון הלל כחלק מנוף האגודות הסטודנטיות, הפעיל בהקשר הזהות היהודית, נכנס למאבק על זהותו של הסטודנט כאשר הפעילות של הארגון המשתקפת בחשבונות האינסטגרם, הן כלי הכרחי במאבק זה.

יש הטוענים כי היהודים אינם מהווים עוד מיעוט בארצות הברית ומתויגים כחלק מהקהילה הלבנה. תיוג זה הינו חלק ממשבר בזהות אשר לו השלכות בעיקר לדור הצעיר.²⁶ למרות החזות הלבנה של רוב יהודי אמריקה, אשר פעמים רבות אף בוחרים להשתלב ברוב הלבן, חברי הקהילה היהודית מצויים במתח בין השתלבות וטשטוש הזהות הדתית-אתנית כקבוצה נבדלת, לבין שימור הזהות הטרומית וגבולותיה ביחס ל'אמריקה הלבנה'. בהתאם, יש אף הסוברים כי בתנאים אלו חלקים גדולים מהחברה היהודית-אמריקאית הופכת למעשה לתת קבוצה של 'אמריקה הלבנה' (Weisskirch, Kim, Schwartz & Whitbourne, 2016). לפיכך, הקהילה משתלבת ברוב הלבן ויוצרת זהות אתנית הנבדלת מקבוצות מיעוט אחרות בפסיפס האמריקאי (כגון אפרו-אמריקאים או היספנים).

לפי גישה זו, שימור מעמדם כדת קבוצה נובע מתודעה היסטורית של דעות קדומות כלפי הקהילה היהודית. דעות קדומות אשר תורגמו בעבר לאפליה והדרה גם בתחום האקדמי, לרבות מכסות קבלה לאוניברסיטאות, בנוסף להגבלה במשרות אקדמיות וחברות במועדוני סטודנטים. לטענת Weisskirch ועמיתיו, הגבלות אלה, אשר לא חלו על אמריקאים לבנים אחרים, חיזקו זהות אתנית בקרב יהודים-אמריקאים (Weisskirch, Kim, Schwartz & Whitbourne, 2016).

בדומה לקבוצות אתניות אחרות בארה"ב, המתח בין השתייכות לחברה האמריקאית בכללותה ולקבוצת המיעוט מתורגמת לתפיסה היברידיה המכונה לעיתים 'זהות ממוקפת'. מושג אשר נחקר בשתי מסורות הגותיות נפרדות: חוקרים סוציו-לינגוויסטיקנים מגדירים זהות ממוקפת, קרי זהות עם 'מקף' כדוגמת אפרו-אמריקאים, אמריקאים-אסייתים ויהודים-אמריקאים, כערופ לבטא ולכונן זהות דואלית הנתונה למשא ומתן (Negotiated), (Giampapa, 2001). מסורת נוספת רואה בזהות הממוקפת צורת שיח להבלטת אסימילציה תרבותית או סגול תרבות (אקולטורציה),²⁷ (Bélanger & Verkuyten, 2010). בשתי המסורות, אפשר לראות ב'זהות הממוקפת' סמן למיזוג בין שתי תרבויות בעלות אוריינטציה שונה ומנוגדת לכדי יצירת קבוצה מובחנת וייחודית. בחברה האמריקאית, המאופיינת כחברת הגירה רב-תרבותית, זהויות ממוקפות הפכו לחלק בלתי נפרד מהשיח בן זמננו,²⁸ ואף לחלק מהשיח המוגדר כ'תקינות פוליטית', הכוללת הענקת לגיטימציה לזהויות אתניות או גזעיות נפרדות, וראייתן כחלק מהתרבות האמריקאית ההגמונית.

²⁶ מתוך ראיון עיתונאי עם דויד ברק-גורדצקי, ראש תוכנית רודמן ללימודי יהדות ארצות הברית באוניברסיטת חיפה. ר' <https://www.ynet.co.il/judaism/article/sjddfmmpz> (נדלה בתאריך 25.9.2022).

²⁷ Belanger & Verkuyten (2010), מציינים כי אקולטורציה מציעה מסגרת דו-ממדית בה מהגרים עוברים שינוי תרבותי תוך התחשבות בנטייתם לשמירה על תרבות המיעוט ובו בזמן למגע חברתי עם קבוצת הרוב.

²⁸ Gale of Multicultural America מזהה 130 קבוצות שונות של אמריקאים עם מקף, כולל יהודים-אמריקאים וישראלים-אמריקאים (Lang, 2005).

דומה כי הלל מבקשת לפנות לציבור יהודי-אמריקאי רחב ככל הניתן ועם זאת לחזק זהות יהודית. במסגרת המתח הזה, הזהות הממוקפת באה לידי ביטוי בבחירות המיצגים הוויזואלים אותם סוכני הרשתות החברתיות של הלל מעלים לחשבונות האינסטגרם של המרכזים. בחשבונות אלו, 'חגיגת הזהות' אותה זיהיתי במחקר, כללה התייחסות מחזורית בלוח השנה היהודי-אמריקאי של אירועי מפתח וטקסים לרבות חגים אזרחיים ויהודיים (הדלקת נרות חנוכה, מסיבות פורים, חגיגות עצמאות אמריקאית), וקיום פרקטיקות דתיות (הזמנה לקבלת שבת, תפילות בחגים). יתרה מכך, ראינו כי תמונות האינסטגרם מייצגות חגיגה של זהות גילאית אשר באה לידי ביטוי בעזרת שימוש בקורפוס משמעויות של נוער, בגרפיקה צבעונית ושפה מותאמת (כדוגמת שימוש באלמנטים מהתרבות הפופולארית והקומיקס). לפיכך, בחשבונות האינסטגרם אנו מזהים ספציפיקציה של הזהות הממוקפת לכדי כינון זהות יהודית-אמריקאית-צעירה.

בניגוד לחלק מאגודות הסטודנטים האחרות הפועלות בקמפוסים, הלל הוא ארגון חינוכי אשר אינו נועד לבדר את הסטודנטים, אלא בעל מטרות אידיאולוגיות חינוכיות ובעל פונקציות סמויות (כדוגמת איתור בן זוג). הלל מייצר זהות בשתי רמות מרכזיות, הדגשה של הזהות הממוקפת ועשייה של זהות באמצעות פעילויות ייעודיות המשתקפות בחשבונות האינסטגרם של הארגון. כך, מוציא הלל לפועל את האסטרטגיה הארגונית שלו אשר נועדה להדגיש את הזהות היהודית ולהתאימה למגוון הרחב של דיוקנות הסטודנטים היהודיים המצויים בקמפוס (ר' חלק 2.4).

חוקרי תקשורת ודת מצביעים על תנועות כריזמטיות במרכז ודרום אמריקה אשר בעשורים האחרונים עוררו תכונה דתית והמרה המונית תוך שימוש באמצעי התקשורת (נוסח ה-Televangelism) והתקשורת הדיגיטלית. בכך הם השפיעו על קבוצות קתוליות מסורתיות אשר ברבות הימים פנו אף הם למדיומים הללו להפצה דתית (Golan & Martini, 2022). באופן מקביל, טענתי היא כי היהדות של ארגון הלל בקמפוס היא יהדות ממוסדת, אך איננה כריזמטית (לעומת אופציות אחרות כדוגמת חב"ד בקמפוס). למרות זאת, הלל משמש סוכן סוציאליזציה משמעותי. הלל, כמו ארגונים אחרים המנסים להפוך לרלוונטיים, פונים לרשתות החברתיות הדיגיטליות בכדי להשתמש בכלי זה המהווה גם הוא גורם חִבְרוּת יעיל. הרשת החברתית היא מקום לעבודת זהות של הארגון הבלתי פורמלי, ובמקרה של הלל יש כאן עבודת זהות אסטרטגית שאינה אקראית או שרירותית, הבאה לידי ביטוי ביצירה וייצוג של דיוקן סטודנט אליו מכוונת.

על מנת להבין את דיוקן הסטודנט אליו מכוונים יוצרי התוכן באינסטגרם של הלל, נוכל לחזור ולהעזר בטיפולוגיה מוקדמת על היחס של סטודנטים יהודים לפעילות מכוונת זהות בקמפוס (Yares, 2006). על פי אופי התמונות והתכנים הנלווים, דומה כי האסטרטגיה של ארגון הלל, מכוונת בעיקר לסטודנטים המצויים בטווח שבין סטודנט "אוהד" המעורב מדי פעם בפעילות הלל, ובין סטודנט "אמביוולנטי" אשר עדיין אינו

בטוח לגבי ההשפעה שצריכה להיות ליהדות בחייו. ניכר מהפעילות ברשת האינסטגרם, שארגון הלל משקף את אסטרטגיה זו בכך שהמרכזים מהווים מקום לפעילות בעלת זיקה דתית-תרבותית, אשר פתוחה לדת אך איננה דתית, ואשר מדגישה יותר את הזהות היהודית ולא את היהדות עצמה. הלל אם כן, מהווה מרכז לזהות יהודית דיפוזית שאינה מאיימת על זהות הזרם הדתי. בעוד החברה היהודית בכללותה, לרבות זו האמריקאית, כוללת חלוקות ושסעים על צירים שונים (דתי-חילוני, רפורמי-קונסרבטיבי-אורתודוקסי, אשכנזי-ספרדי וכיו"ב), מרכזי הלל וחשבונות האינסטגרם נמנעים ממחלוקות אלה. בהתאם, הפרופיל המסתמן מהיצוג של הסטודנטים בחשבונות האינסטגרם הוא של 'יהודי כללי'. הווי אומר, יהודי צעיר שאינו מחויב לזרם דתי, או פוליטי-מפלגתי. למרות הדגש המושם, לכאורה, לא-פוליטיות של הסטודנטים, רמזים לאידיאולוגיה ליברלית ניכרים בפריטים הוויזואליים המציגים את אורחות הלבוש המערביים, בסגנון הדיבור הצעיר ובפתיחות לאידיאולוגיות המקבלות שונות (כגון הפנייה לקהילה הלהט"בית).²⁹

במסגרת הפרופיל של 'היהודי הכללי', מוצגים הסטודנטים כקונפורמיים לחברה האמריקאית הבוגרת ואינם נקשרים לתרבויות נוער וסטייה. בעוד תרבויות הנוער ברשתות החברתיות מדגישות פעמים רבות מאפיינים אותנטיים, מרדניים ותרבויות נגד (אנרכיסטיים, פנקיסטים ואחרים) (ר' למשל Mackenzie & Nichols, 2020; Dupont, 2020), הסטודנטים המיוצגים בחשבונות האינסטגרם של הלל נראים כצעירים אמריקאים טיפוסים (All American).

זאת ועוד, יש כאן ניסיון להתמודד עם הניכור הפוטנציאלי בחיים הסטודנטיאליים בקמפוס. הלל מהווה רשת תמיכה של קבוצת השווים, שבו הסטודנט הפעיל משתתף במסגרת חברתית בלתי פורמלית. האינסטגרם, בהקשר זה, הינו כלי המאפשר לארגון הלל ולסטודנטים עצמם, לאותת לחבריהם ולבני המשפחה שהם מצויים בסביבה תומכת יהודית. כך, ניתן לומר כי ארגון הלל מקיים שתי פונקציות במקביל. האחת, מרחב מוגן המאפשר 'עבודת זהות' של הסטודנט הפעיל. השנייה, בשונה ממסגרות טוטאליות אחרות של צעירים (נוסח הצבא), מעניק חשבון האינסטגרם (והפייסבוק) של הלל, ביטחון למשפחות העוקבות אחר התמונות וסרטוני הוידאו המועלים לחשבונות האינסטגרם. בנוסף, נראות מקוונת זו, מסייעת לאוניברסיטאות עצמן כחלק מהתחרות בשוק ההשכלה הגבוהה, והשאיפה למשוך קהל יעד עתידי של סטודנטים יהודים.

²⁹ להשוואה עם סגנון כתיבה ושיח שמרני חרדי ר' Baumel (2006), ובמיקוד בקבוצות וירטואליות ר' Mishol-Shauli & Golan (2019).

5.3 הבלתי פורמליזציה של הפורמלי באינסטגרם

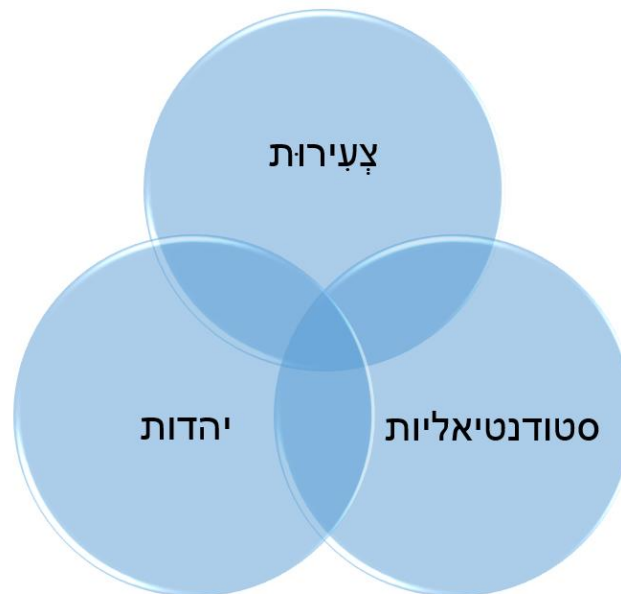
החברה המודרנית יצרה הפרדה בין ספירות (סביבות) חברתיות. הכוונה לקטגוריות חברתיות מבניות כדוגמת דתי וחילוני, נשים וגברים או צעירים ומבוגרים, ולגבולות סמליים המיוצרים כדי לחדד קטגוריות אלו במהלך יחסים חברתיים, ואשר הפכו להיות בסיס לפרקטיקות חברתיות (ששון-לוי, בן-פורת ושבט, 2013; Aries, 1962). כיום, בפעילויות בלתי פורמליות אנחנו רואים פרקטיקות שמאחדות ומטשטשות את ההפרדה. האוניברסיטה שמהווה תקופת מעבר, הינה סביבה המאפשרת קיום בין שתי ספירות. הספירה הראשונה של צעירות נטולת מחויבויות, והספירה השנייה של בגרות המתבטאת בעזרת התנסות של הסטודנטים בתפקידים בוגרים (כגון הכנה לפעילות כלכלית בשוק העבודה, התמחויות פרופסיונאליות, התמודדות לתפקידי מנהיגות באגודות השונות, התנסות בפעילות פוליטית-חברתית). בנוסף, האוניברסיטה הינו מוסד פורמלי הפועל על פי כללים ועקרונות בירוקרטיים-היררכיים. מנגד, אגודות סטודנטים נוסח הלל פועלות כארגון בלתי פורמלי ומציעות ספירה אלטרנטיבית לסטודנטים הנפרדת מחוויית הלמידה במוסד. חוויה זו באה לידי ביטוי באופי הפעילות ההפגתית שהיא מציעה, המיוצגת בהרחבה במסגרת חשבונות האינסטגרם ובמיצגים אותם כיניתי לעיל 'חגיגת זהות'.

כאמור, 'חגיגת הזהות' כוללת מפגשים של קבוצת השווים ומבוססת על ייצוג ידירות סטודנטיאלית, במסגרת פעילות הקשורה ליהדות ומתקיימת בסביבה של פרקטיקה בלתי פורמלית המדמה משפחה. זאת ועוד, משמעויות זהותיות שהן בעלות זיקה להיבטים הפורמליים של הדת (קוד לבוש, סדר תפילות וליטורגיקה, סמכות של מבוגרים ורבנים, מסגרות טקסיות) נקשר במחזור השנה האקדמי ובפרקטיקות של הארגון הבלתי פורמלי של הלל. כך, פרקטיקות יהודיות כדוגמת סעודת החגים נשזרת בפוסטים של האינסטגרם למפגש חברי של קבוצת השווים. הזמנה לנטילת לולב וארבעת המינים מקבלות משמעות של מסיבות פתיחת שנה, והשתתפות בתפילות לפעילות חברתית-קהילתית קולקטיבית.

יתר על כן, מנהלי חשבונות האינסטגרם מבליטים בעזרת האינטגרציה הפורמלית של המוסד האקדמי, את הזהות המוסדית, ובכך קושרים בין הלל כארגון סטודנטיאלי בלתי פורמלי לארגון המזוהה עם האוניברסיטה המארכת ובאופן מרומז, בזהות האמריקאית בכללותה. בהתאם, בדפי האינסטגרם, מרכזי הלל עושים שימוש בסמלים, קמעות (Mascot) וצבעים פורמליים של האוניברסיטה באופן שאינו פורמלי. ניגוד זה, בין הפורמלי לבלתי פורמלי, בא לידי ביטוי לעיתים אף באופן הומוריסטי כדוגמת הצגת חולצות ממותגות בלוגו וצבעי האוניברסיטה עם כיתוב בעברית, שימוש בתצלומי הקמעות לטובת פרסום פעילות בלתי פורמלית לשם יצירה והדגשת הזהות הלימינלית והמרובה. זהות הניזונה ממתח בין הזדהות עם האוניברסיטה המארכת, ובין זהות מרכז הלל המקומי. למרות זאת, ובאופן פרדוקסלי, ייצוגים מנוגדים אלו מכוננים זהות סטודנטיאלית משותפת, והזדהות הן עם האוניברסיטה והן עם מרכז הלל המקומי.

בעוד אפשר היה לצפות להפרדה בין הספרות של הצעירות (הדוניזם, מרד חברתי), הסטודנטאליות (למידה והכשרה לשוק העבודה) והיהדות (דת ומורשת טרומית), טענתי היא כי אפשר לראות בעמודי האינסטגרם מבנה בלתי פורמלי המשלב בין המשמעויות הנקשרות בממדי הזהויות (איור 4) לכדי זהות היברידיה אשר עולה בקנה אחד עם מטרות ארגון הלל.

איור 4: זהות היברידיה בלתי פורמלית המכוננת בחשבונות האינסטגרם של הלל

משמעויות אלה, המשלבות בין צעירות, סטודנטאליות ויהדות, מתיישבות עם ראיית הלל כארגון בלתי פורמלי, היוצרת בסיס לסולידריות ותפיסת קהילתיות (Communitas) בקרב הסטודנטים של הלל, לרבות עוקבי דפי האינסטגרם. סולידריות זו נתמכת גם על ידי הסימטריה הנוצרת בין הסטודנטים הפעילים בכלל מרכזי הלל (כקבוצת גיל ובעלי פוזיציה משותפת), ומודגשת בזירת האינסטגרם המופקת על ידי סוכניה. סולידריות הנוצרת כנגד התחרותיות בין הזהות המוסדית או הלוקאלית אשר מהווים נקודות התייחסות להבניית זהותם של סטודנטים וצמצום ההתייחסות לזהויות אישיות וטרומיות (זהויות מגדריות, סוציו-אקונומיות, ולעיתים גזעיות). אין הכוונה כי ממדים אלו אינם באים לידי ביטוי בחשבונות האינסטגרם, ואף נצפו כמכוננים באמצעות עבודת זהות נוסח אירועים הקשורים לקהילה הלהט"בית. עם זאת, דומה כי רוח הדברים המרכזית מובילה למשמעות המשולבת המוצגת באיור 4.

למעשה, בעבודת הזהות הגלויה והסמויה הבאה לידי ביטוי בזהות ההיברידיה המכוננת על ידי האינסטגרם של הלל, נוצרת סוציאליזציה רכה ולמידה לא פורמלית. חוקרים מבחינים בין למידה בלתי פורמלית (Informal Learning) אשר מתרחשת בעת שהלומד והלומד מכווני למידה, לבין למידה לא פורמלית (Non Formal Learning) או ספונטנית (Incidental Learning), אשר מתרחשת כאשר רק אחד מהצדדים מכוון ללמידה (משעול- שאולי, 2015; Hamadache, 1991). בהתאם, החיברות לזהות ההיברידיה

עוברת ללומדים מהסביבה בה הם נמצאים ולא עקב ניסיון מכוון ללמוד, והינו למידה חווייתית מולטימודאלית המתרחשת ומורכבת מההתנסויות הווירטואליות של המשתמשים ברשתות החברתיות. לפיכך ולסיכום, הלמידה הלא פורמלית שארגון הלל מקיים, הינו כוח רך המובנה בעזרת תמונות המועלות לחשבונות האינסטגרם, סימון זהות דרך סמלים (יהודיים ואיקונוגרפיה פורמלית של המוסד האקדמי), בעזרת הצבת לוח שנה יהודי-דתי ואמריקאי, אשר עובר גם הוא הסמלה והתאמה לזהות ההיברידית אותה הארגון מקדם.

5.4 סטודנט יהודי לימינאלי

המסע האקדמי אשר סטודנטים עוברים בעת לימודיהם במוסדות להשכלה גבוהה טומן בחובו מימד מעברי. בעבר, חוקרים הדגישו כי צמיחה זו מתקיימת במסגרת לימינלית וממוסדת, המאפשרת התנסות במגוון רחב של פעילויות הנוגעות לזהותם הטרומית, במקביל לזהותם המקצועית-פרסונלית המתגבשת. גישה זו ניזונה מפרדיגמה של התבגרות, לפיה תחילת הלימודים האקדמיים מהווה חלק מטקס מעבר מתמשך הבא לידי ביטוי בפרידה מבית ההורים והקהילה הקרובה, חיים עצמאיים למחצה בקמפוס עד לחיבור מחדש עם החברה בסטטוס בוגר והשתלבות בחיים הבוגרים (שוק העבודה, זוגיות, אוטונומיה).³⁰

מאז שורשי הדיון בלימינליות בניתוחי הטקסיות בתחילת המאה ה-20 של Van Gennep (1965) וטרנר (2009), הניתוח התבסס על ממדים מבניים. אלה גם תורגמו לדיון על הלימינליות באוניברסיטאות (אדלר, 1972; Tsuda, 1989). במחקרים אלו ניתן פחות דגש לסוכני החיברות המכוננים את הלימינליות ומעצבים את זהותם של הפועלים. בניגוד לכך, בעבודה זו הושם דגש על תפקידו של סוכן סוציאליזציה בלתי פורמלי (הלל) וכלי המדיה החברתית החדשים אותם הוא מפעיל. למעשה, אפשר לראות בחשבונות האינסטגרם ככלי המחזק זהות לימינלית יהודית דיפוזית. בעוד אתרים דתיים (חרדיים, קתולים ואחרים) מחזקים זהות קוהרנטית השמה דגש על פרקטיקות ואימוץ תמונת עולם ספציפית, האינסטגרם של הלל מחזק זהות דואלית המקפלת בתוכה ניגודים פנימיים. הטקסטים הוויזואליים המוצפים בחשבונות האינסטגרם, מציעים זהות פתוחה ועמומה הניתנת לפרשנות רבת פנים ואינה מציגה אידיאולוגיה סגורה.

הזהות המכוננת ברשתות החברתיות הולמת את הווי חייהם של הסטודנטים היהודים בקמפוסים האמריקאים. לראשונה בחייהם, רבים מהסטודנטים היהודים (ושאינם יהודים), מתנתקים מהמסגרת המשפחתית כמו גם מזו הקהילתית, וזוכים לדרגות של עצמאות וחופש בחסות הסטטוס הלימינלי באוניברסיטאות. הסטודנטים אינם כפופים באופן בלתי אמצעי לסמכות הורית, ואינם מחויבים

³⁰ להסבר על פרדיגמה זו והרחבה במקרה המילטריסטי ר' שיאון (1997).

בהשתתפות במסגרת קהילתית או בקיום פרקטיקה דתית. אפשר והחוויה היהודית אשר הסטודנטים חוו בביתם, במסגרות פורמליות ובלתי פורמליות, לא יצרו תחושה שהזהות היהודית מרכזית ומהווה שיקול רלוונטי למתבגר הצעיר (Yares, 2006). עבור רבים מבני הדור הצעיר, לרבות דור ה-Z, ישנן אופציות רבות המתחרות על תשומת לב הסטודנטים ועל הפנאי שלהם במהלך שהותם בקמפוס. האתגרים עימם סטודנט יהודי-אמריקאי מתמודד כוללים קבלת החלטות ועיצוב זהותם השכיחות גם בקרב הסטודנטים הלא-יהודים כדוגמת: אחריות וגיבוש אידיאולוגי פוליטי ודתי; ביצוע בחירות ומחויבות ערכית; אתגור או אימוץ סמכות באופן אוטונומי; איתור עבודה זמנית ובחירות הנוגעות להכנה לקראת הקריירה; קרבה אינטימית בקרב חברי קבוצת השווים. יתר על כן, Yares (2006) מציין כי סטודנט יהודי מתמודד בנוסף לסוגיות אלו, בשאלות הנוגעות לזהותו כגון: השתתפות במסע לישראל; שאלת הנישואים המעורבים; מציאת בני זוג ופיתוח יחסים אינטימיים גם עם שותפים לא-יהודים; בחירה בין הקפדה על קיום פרקטיקות יהודיות, לבין ניהול אורח חיים חילוני התואם את התרבות האמריקאית הצעירה.

זאת ועוד, נטען כי גילויי אנטישמיות ואנטי ציונות עלולות להוביל למיקרו-אגרסיות אותן הסטודנטים היהודים יכולים לחוות. מיקרו-אגרסיות המוגדרות כצורה מעודנת ומרומזת של אפליה גזעית (Sue, Capodilupo, Torino, Bucceri, Holder, Nadal & Esquilin, 2007), עלולה לערער את זהות הסטודנט. בניית קשרים עם עמיתים הדומים להם, היא אחת מהאסטרטגיות של מיעוטים להתמודדות עם איומים מעין אלה על זהותם הטרומית, המופיעים בעת התנהלותם במסגרת סביבתית של רוב תרבותי אחר. זוהי עבודת זהות, המאפשרת לסטודנטים להישאר מבוססים בזהותם העיקרית למרות איומים המערערים עליה, ולצלוח את תקופת הלימודים האקדמיים למרות המכשולים הרבים (Gray, Johnson, Kish-Gephart & Titon, 2018: 1244).

בהינתן אתגרי הזהות של צעירים יהודים והימצאותם בזירה לימינלית שאינה מחויבת להשקפות עולם ולפיקוח משפחתי-קהילתי, הפעילות בהלל ובזרועותיה הווירטואליים, משמשת תחליף שאינו מאיים על קיומן של זהויות טרומיות, ועם זאת מאפשרת חופש בחירה זהותית. המבנה הבלתי פורמלי של הארגון, הכולל השתתפות בפעילויות מגוונות ומודולריות (כהנא, 2007), מאפשר לסטודנטים לבחון אופציות הקשורות לחוויה והשתייכות לזרם דתי (Denomination), ולהצטרף לקבוצת שווים המהווה במידה רבה חלופה למשפחה ולקהילה. יתר על כן, ניכר כי הלל מבליט בחשבונות האינסטגרם 'חגיגת הזהות' ומשקף זהות יהודית הפגתית וולונטרית. זהות פתוחה המדגישה חוויות הנאה המקבילות לדיוקן המוסלמי הצעיר הקוסמופוליטי, המיוצג ברשתות חברתיות ושאינו מחויב למסורת, כפי שצוין בעבודתה של Hassan (2022). בעוד ישנו פוטנציאל לאנומיה חברתית בתקופת הקולג' הלימינלית, אשר עלולה לייצר נורמות רופפות

לערכים והתנהגות, הפעילות בהלל ו'חגיגת הזהות' המתקיימת ברשתות החברתיות שלה, מייצרת משמעות עבור הסטודנטים.

בעוד מחקרים והוגים הדגישו את פעילותם של סטודנטים המצויים בסטטוס לימנלי כאקספרסיבית (ולעתים הדוניסטית) (אלון, 1986; בלום, 1989; טאוב, 1997) מחד גיסא, או כמכוונת מטרה פרופסיונאלית ואינסטרומנטלית מאידך גיסא (Tomlinson & Jackson, 2021), מחקר זה מראה כי התרבות הסטודנטיאלית המקוונת של הלל, מזינה את הסוציאליזציה הזוהית של הסטודנטים באופן שאינו חד משמעי לכל כיוון. התקופה הלימנלית מאפשרת בחינה של אידיאולוגיות שהסטודנטים טרם התחייבו להם. התחייבות אידיאולוגית אשר יוצרת תרבות סטודנטיאלית אקטיביסטית באופן המוכר לנו ממהפכות הסטודנטים של שנות השישים של המאה הקודמת, נעדרת מחשבונות האינסטגרם של הלל. הפריטים הוויזואליים שהועלו לאינסטגרם של מרכזי הלל מציגים סטודנט א-פוליטי, למרות אזכורים להשתתפות פוליטית, הנע בין אקספרסיביות רכה (רמיזה על תרבויות שתייה ומסיבות המקובלות בתרבות הסטודנטיאלית), לפרופסיונאלית ואינסטרומנטלית (הכוללת פוסטים המזמינים סטודנטים להתמודד לתפקידים מנהיגותיים, להצטרף להתמחויות וכיו"ב).

בעוד האינסטגרם הנעורי יכול להיות גורם המערער את הזהויות הטרומיות וחושף את הצעיר להשפעות חיצוניות הדוניסטיות, ארגון 'הלל' יוצר תרבות דיגיטלית סטודנטיאלית קוהרנטית. הסביבה הווירטואלית מהווה כשלעצמה סוכן וולונטרי שאינו מחייב השתתפות. חשבונות האינסטגרם פועלים ליצירת מחויבות ערכית כשהחלטה לעקוב ולהשתתף מעצימה את הפרט ויוצרת התאמה בין תחומי העניין האישיים לבין ההיצע המתאפשר במסגרת החברתית הלימנלית (השוו עם כהנא, 2007: 27-28). בדרך זו, אפשר לראות בחשבונות האינסטגרם מנגנון נוסף למיסוד של סיפיות. בעוד הסטודנטים מצויים במעמד שולי שבין עולמות המבוגרים והנעורים, החשיפה הקבועה לאינסטגרם של הלל מאפשר להם לנהוג בהתאם לתמונות עולם מנוגדות, להעניק מרחב חופש וניסוי ולתווך בין הסטודנט האינדיבידואל לבין ההגבלים ולְחַצֵּי גיבוש הזהות בהן הוא נתון.

6. אחרית דבר

בעוד המחקר הנוכחי מבקש להאיר מנגנונים דיגיטליים לכינון משמעות וזהות השכיחים בתרבויות הצעירים בני זמננו, באופן פרדוקסלי אלומת האור מדגישה גם את החלקים החסרים במחקר ומעוררים סקרנות למחקרי המשך. באופן ממוקד, שאלת המחקר בעבודה זו, אינה עוסקת בזהות הארגונית של 'הללי' או כיצד הארגון תופס את עצמו כארגון יהודי, אלא כיצד הארגון משקף ברשתות החברתיות, את הזהות היהודית הסטודנטאילית כפי שהוא תופס אותו. עבודה זו התמקדה באסטרטגיה המקוונת הנקטת על ידי ארגון הלל בניסיון לחזק מוביליזציה חברתית ונאמנות לארגון, תוך מתן דגש על ההיבטים הוויזואליים שעושים בהם שימוש למטרות אלו. ארגון הלל הפך למועדון של רשתות חברתיות היוצרות הון חברתי (הכולל פונקציות סמויות של איתור שותפים לנישואין). הון אשר מהווה את אחד הבסיסים של הכוח היהודי בחברה האמריקאית, כאשר הוא מאפשר מרחב של רשתות תמיכה לסטודנטים היהודים מכל הזרמים, ובכלל זה גם ליהדות החילונית האמריקאית. הלל אם כן, הוא סוכן חיברות בלתי פורמלי דרכו הקהילות היהודיות פועלות במסגרת האקדמיה להבטחת שעתוק ערכי, פיתוח מנהיגות צעירה ושימור גבולות הקהילה.

ארגון הלל, באמצעות רשת האינסטגרם, מכונן ומאשרר זהות פרטיקולרית יהודית דיפוזית בעזרת כלים בלתי פורמליים. זאת בניגוד לסביבה האוניברסיטאית הפורמלית המדגישה את כור ההיתוך האמריקאי, והמטשטשת זהויות ומקדמת זהות אוניברסליסטית. הרשת החברתית המקוונת אינסטגרם, דרכה הלל מפיצים ומקדמים את פעילותם, היא מקום נוסף לעבודת זהות של הארגון הבלתי פורמלי. דבר זה, נעשה בעזרת מה שכיניתי בתחילת עבודה זו, 'חגיגת זהות', אותה הלל מדגיש בסרטוני הוידאו והתמונות אשר הועלו לדף הראשי של חשבון האינסטגרם בכל מרכז. זאת לטובת הנעת הסטודנט היהודי להשתתפות פעילה המאפשרת את אשרור הזהות הפרימורדיאלית, יוצרת אינטגרציה ותחושת יחד. זאת ועוד, הלל מבליט בחשבונות האינסטגרם את הפעילות ההפגתית המהווה תחליף למשפחה ולקהילה, ומאפשרת צוהר דרכו המשפחות יכולות לעקוב ממרחק אחר הסטודנטים המשתתפים בפעילויות הקשורות לזהותם הטרומית.

ניכר כי רוב החומרים הוויזואליים המועלים לחשבונות האינסטגרם של הלל, דומים. חלק מהחשבונות מדגישים את היהדות בצורה בולטת יותר מאחרות, אך בכלם הפעילות מקדמת זהות יהודית 'כללית' שאינה מחויבת לזרם דתי או פוליטי-מפלגתי. התפתחה כאן תרבות בתוך האוניברסיטה אשר מאפשרת עיצוב זהות נזילה בתקופה לימינלית של סטודנט, מעמד שנוצר במאה ה-20. בחלק מהפעילויות בעלות זיקה ליהדות כגון לימוד טקסטים, קבלות שבת, או פעילות סביב חגי ישראל, החליטו מנהלי הרשת של הלל, להעלות תמונות שאינן קשורות לפרקטיקה היהודית, אלא מבטאות יותר את הפן הבידורי והחברתי של הפעילות.

מחקר עתידי על האינסטגרם של הלל יכול לבחון אותו לאור התיאוריה המוסדית ולבדוק כיצד מסגרות מדיה בלתי פורמאליות מחקות פרקטיקות ומנשקים בעלי אסתטיקה ופונקציות דומות (Meyer, 1977). יתרה מכך, מחקר המשכי יכול לבחון את מנגנוני הכוח המכוננים במדיה הבלתי פורמלית לכינון זהות. בדרך זו, אפשר יהיה להבין את הדרכים בהן ארגונים חינוכיים פועלים להנחלת ערכים, גבולות קהילתיים, תפיסות מוסריות וזהות.

ישנם מספר מגבלות למחקר זה. ראשית, היקף החומר הוויזואלי הרב שקודד באינסטגרם לא כלל את 'Story', סרטוני הוידאו המועלים ונעלמים לאחר 24 שעות. כמו כן, 'כפתורי' הנושאים המופיעים בראש עמוד האינסטגרם, אשר מציגים 'Story' שנבחרו על ידי מפעילי העמוד לתצוגה קבועה, לא נכללו גם הם בקידוד. דומה כי ל'Story' חשיבות אסטרטגית בבחינת הדגשת נושאים מסוימים, גם ככלי שיווקי וגם ככלי המחבר את הסטודנטים ומניע אותם לפעילות העוסקת בזהותם. בנוסף לכך, המחקר אינו מתמקד בסטודנטים אשר עוקבים אחרי תכני האינסטגרם של הלל. חוויותיהם ופרשנותם בכל הנוגע לפעילות האינסטגרמית לא נבדקה למעט העיון בתגובות הפוסטים. זאת ועוד, במחקר זה לא נכללה בדיקה המבררת כיצד עמודי האינסטגרם נשזרים במארג הפעילות של הלל והשפעתה על הסטודנטים.

על כן, ניתן להציע מחקרי המשך המרחיבים את היריעה. כך למשל, אפשר לערוך מחקר משווה בין ארגונים בלתי פורמליים של קבוצות מיעוט אחרות הפועלות בקמפוסים אוניברסיטאיים. מחקר מעין זה, יאפשר הבנה רחבה יותר של הבניית הזהות הפרטיקולרית של הסטודנטים בחברות רב תרבותיות. בנוסף, כפי שעלה בשיחות עם האינפורמנטים, ישנה מדיה נוספת, כדוגמת פייסבוק וטיקטוק, בהן משתמש ארגון הלל ובעזרתם פונה לקהלי יעד שונים כדוגמת פילנתרופים, ובני משפחותיהם של הסטודנטים. הרחבת המחקר לריבוי המדיה הקיימת יכולה להוות מקרה בוחן יעיל בבדיקת האפשרות לקיומן של זהויות שונות המכוננות באמצעות המדיה הדיגיטלית של הלל. זאת ועוד, התמקדות ברשת החברתית טיקטוק יכולה לחשוף פן נוסף של פעילות בלתי פורמלית נעורית המתקיימת במרחב הדיגיטלי. כך, ניתן יהיה לבדוק כיצד זהות מכוננת על ידי הסטודנטים עצמם ומשפיעני רשת מקומיים, הפועלים בקמפוס באמצעות יצירת תכני מדיה חברתית (סרטוני טיקטוק, פודקאסטים, Story ותמונות).

בהמשך לכך, דרושה התייחסות רחבה יותר למרואיינים ועבודת חקר נוספת של מנהלי המדיה הדיגיטלית של הלל וארגוני סטודנטים נוספים (Webmasters), כמו גם מחקרי קהל הבודקים את הסטודנטים עצמם וכיצד הם רואים את הפעילות האינסטגרמית כמכוננת זהות. כך, ניתן יהיה להבין את תהליכי גיבוש הזהויות בקמפוס, אשר תאפשר לפתח אסטרטגיה ומדיניות מוסדית-חינוכית, להתמודדות עם האתגרים העומדים בפני הקהילות המקומיות הסטודנטאליות, ולסייע לסטודנטים בניהול משא ומתן על זהותם.

מקורות

- אדלר, ח. (1972). מרד הסטודנטים : גילוי מיוחד של תרבות נוער. **מגמות**, יח(3), 313-323.
- אוטו, ר. (1999). **הקדושה : על הלא-רציונאלי באידיאת האל ויחסו לרציונלי**. ירושלים : כרמל.
- אייזנברג, ד. בר-לב, ש. ולוריא, ע. (2019). נשכחו בצידי אוטוסטרדת המידע : החסמים הקוגניטיביים והרגשיים המונעים מבני הגיל השלישי לנווט ביעילות באתרים מקוונים. בתוך **דו"ח מחקר המוסד לביטוח לאומי**. המרכז לחקר המידע בבריאות : המרכז האקדמי רופין.
- אלון, מ. (1986). **הסיכוי הנצחי : נוער ושינוי חברתי**. תל אביב : ספרית פועלים.
- אלמוג, ת. ואלמוג, ע. (2020). **כל שקרי האקדמיה : מה התקלקל במודל האוניברסיטאי ומה יחליף אותו**. ראשון לציון : ידיעות אחרונות וספרי חמד.
- בלום, א. ד. (1989). **דלדולה של הרוח באמריקה**. תל אביב : עם עובד.
- בן-עמוס, א. (2010). "השלטון נמצא ברחוב" : מרד הסטודנטים במאי 1968 והמרחב הפריסאי. **זמנים : רבעון להיסטוריה**, 109, 40-57.
- ברגר, ב. (1968). על צעירות של תרבויות נעורים. בתוך ת. רפפורט (עורכת), **בין שני עולמות המעמד החברתי של נעורים** (עמ' 104-85). ירושלים : האוניברסיטה העברית.
- גולן, א. (2010). סמלים ושפה בקבוצת השווים באינטרנט : רטוריקה, היגדים ואיקונוגרפיה. **סוציולוגיה ישראלית**, יא(2), 389-416.
- גירץ, ק. (1990). **פרשנות של תרבויות**. ירושלים : בית הוצאת כתר.
- הכט י. (2001). הנעורים הדיגיטליים. **משאבי אנוש**, 167, 38-50.
- הכט, י. (2012, אוקטובר 4). הפרדוקס של הנעורים הדיגיטליים. **מגזין ברשת**. איגוד האינטרנט הישראלי. <https://www.isoc.org.il/internet-il/articles-and-research/magazine/the-paradox-of-the-digital-youth>
- זרקאווי, נ. ובלינו-כהן, ע. (2008). מלכ"ר מקוון : שימושים של ארגוני המגזר השלישי בישראל באינטרנט. **חברה אזרחית ומגזר שלישי בישראל**, 2(2), 87-106.
- טאוב, ג. (1997). **המרד השפוף על תרבות צעירה בישראל**. תל אביב : הקיבוץ המאוחד.
- טרנר, ו. (2009). **התהליך הטקסי : מבנה ואנטי-מבנה**. תל אביב : ריסלינג.
- כהנא, ר. (1968). דפוסים של זהות לאומית בישראל. בתוך ש. נ. אייזנשטדט ואחרים (עורכים), **חינוך וחברה בישראל** (עמ' 39-55). ירושלים : אקדמון.
- כהנא, ר. (2007). **נעורים והקוד הבלתי פורמלי : תנועות נוער במאה העשרים ומקורות הנעורים הפוסט-מודרניים**. המכון לחקר הטיפוח בחינוך ירושלים : מוסד ביאליק.
- משעול-שאויל, נ. (2016). **מתוכי הידע הפונדמנטליסטיים : עיתונאי הרשת כמכונני חינוך לא-פורמלי בחברה החרדית בישראל** [חיבור לשם קבלת תואר שני במנהיגות ומדיניות בחינוך]. הפקולטה לחינוך, חיפה
- סרנה, י. ד. (2005). **היהדות באמריקה**. ירושלים : מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל.
- עיאנס, א. (1999). **דפוס הבניית תפיסת האוניברסיטה בקרב סטודנטים פלסטינים**. האוניברסיטה העברית בירושלים.
- פיינר, ש. (2002). **מהפכת הנאורות : תנועת ההשכלה היהודית במאה ה-18**. ירושלים : מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל.

צוריאלי, ד. (1990). זהות האינדיבידואל לעומת 'זהות' בגיל ההתבגרות: היבטים התפתחותיים והשלכות חינוכיות. *מגמות*, לב(4), 484-509.

קניסטון, ק. (1986). הנעורים כשלב בחיים. בתוך ת. רפפורט (עורכת), *בין שני עולמות המעמד החברתי של נעורים* (עמ' 73-84). ירושלים: האוניברסיטה העברית.

שיאון, ל. (1997). דימויי גבריות אצל לוחמים: השירות בחטיבות חיל הרגלים כטקס מעבר מנערות לבגרות. ירושלים: האוניברסיטה העברית.

ששון-לוי, א., בן-פורת, ג. ושביט, ז. (2013). מבוא: זהויות, גבולות ומרחבי מיון בחברה הישראלית. בתוך: ז. שביט, א. ששון-לוי, וג. בן-פורת (עורכים), *מראי מקום: זהויות משתנות ומיקומים חברתיים בישראל* (עמ' 7-25). מכון ון ליר בירושלים והוצאת הקיבוץ המאוחד.

Abes, E., Jones, S. & McEwen, M. (2007). Reconceptualizing the Model of Multiple Dimensions of Identity: The Role of Meaning-Making Capacity in the Construction of Multiple Identities. *Journal of College Student Development*, 48(1), 1-22.

Alhabash, S., & Ma, M. (2017). A Tale of Four Platforms: Motivations and Uses of Facebook, Twitter, Instagram, and Snapchat Among College Students?. *Social Media+ Society*, 3(1), 1-13

Alter, Z. & Cook-Sather, A. (2011). What Is and What Can Be: How a Liminal Position Can Change Learning and Teaching in Higher. *Anthropology & Education Quarterly*, 42(1), 37-53.

Altheide, D. L. (2000). Identity and the definition of the situation in a mass-mediated context. *Symbolic Interaction*, 23(1), 1-27.

Arceneaux, P. C., & Dinu, L. F. (2018). The social mediated age of information: Twitter and Instagram as tools for information dissemination in higher education. *New Media & Society*, 20(11), 4155-4176.

Ariès, P. (1962). *Centuries of Childhood*. Harmondsworth: Penguin.

Astin, A. W., Astin, H. S. & Lindholm, J. A. (2011). Assessing students' spiritual and religious qualities. *Journal of College Student Development*, 52(1), 39-61.

Baram-Tsabari, A., & Schejter, A. M. (2019). New Media: A Double-Edged Sword in Support of Public Engagement with Science. In Y. Kali, A. Baram-Tsabari, & A. M. Schejter (Eds.), *Learning in a Networked Society Spontaneous and Designed Technology Enhanced Learning Communities* (pp. 79-97). Springer.

Barber, J. & Espino, M. & Bureau, D. (2015). Fraternities and Sororities: Developing a Compelling Case for Relevance in Higher Education. In A. S. Pietro, & J. L. DeVitis (Eds.), *Today's College Students A Reader* (pp. 241-255). Peter Lang.

Baumann, J. F., Jones, L. A., & Seifert-Kessell, N. (1993). Using Think Aloud to Enhance Children's Comprehension Monitoring Abilities. *The Reading Teacher*, 47(3), 184-193.

Baumel, S. D. (2006). *Sacred speakers: language and culture among the Haredim in Israel*. Books New York: Berghahn Books.

- Bayat, A. (2010). Muslim Youth and the Claim of Youthfulness. In L. Herrera, & A. Bayat (Eds.), *Being Young and Muslim New Cultural Politics in the Global South and North* (pp. 27-48). Oxford University Press.
- Behneman, C. N. (2007). *Exploring Identity in Jewish College Students: Giving Voice to a Struggle* [Unpublished thesis]. North Carolina State University. Retrieved October 9, 2021, from <https://repository.lib.ncsu.edu/bitstream/handle/1840.16/374/etd.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Bélanger, E., & Verkuyten, M. (2010). Hyphenated Identities and Acculturation: Second-Generation Chinese of Canada and the Netherlands. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 10(3), 141-163.
- Bellah, R. N. (1967). Civil Religion in America. *Daedalus*, 96 (1), 1-21.
- Berger, B. M. (1963). On the Youthfulness of Youth Cultures. *Social Research*, 30(3), 319-342.
- Best, A. L. (2007). Introduction. In A. L. Best (Ed.), *Representing Youth: Methodological Issues in Youth Studies* (pp. 1-35). New York University Press.
- Best, A. (2011). Youth Identity Formation: Contemporary Identity Work. *Sociology Compass*, 5(10), 908-922.
- Biddle, B. J. (1979). *Role Theory Expectations, Identities and Behaviors*. New York: Academic Press.
- Blumenfeld, W. J., & Klein, J. R. (2009). Working with Jewish undergraduates. *New Directions for Student Services*, 2009(125), 33-38.
- Boellstorff, T., Nardi, B., Pearce, C., & Taylor, T. L. (2012). *Ethnography and virtual worlds: A handbook of method*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Bonebrake, K. (2002). Collage Students' Internet Use, relationship Formation, and Personality Correlates. *CyberPsychology & Behavior*, 5, 551-557.
- Boyle, M. (1997). Civic Boosterism in the Politics of Local Economic Development: Institutional Positions and Strategic Orientations in the Consumption of hallmark Events. *Environment and Planning A*, 29(11), 1975-1997.
- Brubaker, R. & Cooper, F. (2000). Beyond Identity. *Theory and Society*, 29(1), 1-47.
- Buckingham, D. (2006). Is there a Digital Generation?. In D. Buckingham & R. Willett (Eds.), *Digital Generations Children, Young People and New Media* (pp. 1-13). Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Calvert, S. L. (2002). Identity on the Internet. In S. L. Calvert, A. B. Jordan, & R. R. Cocking (Eds.), *Children in the digital age: influences of electronic media on development* (pp. 55-70). Prager Publishers/Greenwood Publishing Group.
- Campbell, H. A. (2010). *When Religion Meets New Media*. London: Routledge.
- Carpenter, J. P., Craft, M., Lee, M. & Morrison, S. A. (2020). How and Why are Educators Using Instagram. *Teaching and Teacher Education*, 96, 1-14.

- Carter, P. (2006). Straddling Boundaries Identity, Culture and School. *Sociology of Education*, 79, 304-328.
- Cheng, L. R. L. (2004). The challenge of hyphenated identity. *Topics in Language Disorders*, 24(3), 216-224.
- Chernikoff, A. (May 11, 2021). Pew's 2020 Survey Shows a Diverse and Divided American Jewry. Retrieved October 9, 2021, from <https://ejewishphilanthropy.com/pews-2020-survey-shows-a-diverse-and-divided-american-jewry/>
- Clifford, J. (1988). *The Predicament of Culture: Twentieth-Century Ethnography, Literature and Art*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Coffey, A., & Atkinson, p. (1996). *Making Sense of Qualitative Data: Complementary Research Strategies*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Coleman, J. S. (1961). *The Adolescent Society: The Social Life of the Teenager and its Impact on Education*. Glencoe: Free Press.
- Cronin, P. (2018). *A Time to Stir: Columbia 68*. New York: Columbia University Press.
- Crosnoe, R., Cavanagh, S. & Elder, G.H. (2003). Adolescent Friendships as Academic Resources: The Intersection of Friendship, Race and School Disadvantage. *Sociological Perspectives*, 46(3), 331-352.
- Crosnoe, R. & Johnson, K. M. (2011). Research on Adolescence in Twenty-First Century. *The Annual Review of Sociology*, 37, 439-460.
- Davila, A. (1997). Negotiating culture and dollars: the politics of corporate sponsorship in Puerto Rico. *Identities Global Studies in Culture and Power*, 4(1), 71-97.
- Danet, B. (2001). *Cyberpl@y: communicating online*. Oxford: Berg.
- De Bres, K., & Davis, J. (2001). Celebrating group and place identity: A case study of a new regional festival. *Tourism Geographies*, 3(3), 326-337.
- De Levita, D. J. (2019). *The Concept of Identity*. Berlin: De Gruyter Mouton.
- Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (2003). Introduction: The Discipline and Practice of Qualitative Research. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *The Landscape of Qualitative Research* (pp. 1-47). Sage Publications.
- Drori, G. S., Delmestri, G., & Oberg, A. (2013). Branding the university: Relational strategy of identity construction in a competitive field. *Trust in higher education institutions*, 134-147.
- Drummond, R. (2018). *Researching urban youth language and identity*. Springer.
- Dupont, T. (2020). Authentic subcultural identities and social media: American skateboarders and Instagram. *Deviant behavior*, 41(5), 649-664.
- Dworetzky, J. (1996). *Child development (6th ed.)*. Saint Paul, Minnesota: West Publishing Company.

- Eberl, P., & Luhrmann, T. (2007). Leadership and Identity Construction: Reframing the Leader-Follower Interaction from an Identity Theory Perspective. *Sage Publications*, 3(1), 115-127.
- Erarslan, A. (2019). Instagram as an education platform for EFL Learners. *Turkish Online Journal of Educational Technology*, 18(3), 54-69.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity, Youth and Crisis*. New York: W. W. Norton.
- Ericson, K. A., & Simon, H. A. (1993). *Protocol Analysis. Verbal Reports as Data*. Cambridge: MIT Press.
- Farquhar, L. (2012). Performing and Interpreting Identity Through Facebook Imagery. *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 1(26), 1-26.
- Fernando, D., & Kenny, E. J. (2021). Negotiating a sense of fit in elite higher education: Exploring the identity work of “widening participation” students. *Academy of Management Learning & Education*, 20(2), 133-155.
- Field, J., & Morgan-Klein, N. (2010). Studenthood and identification: Higher Education as a Liminal Transitional Space. 40th Annual SCUTREA Conference, University of Warwick, UK. Retrieved October 9, 2021, from <https://www.storre.stir.ac.uk/bitstream/1893/3221/1/2010%20scutrea%20jf%20nmk%20storre.pdf>
- Field, S. J. (1994). Becoming Irish: Personal Identity Construction among First-generation Irish Immigrants. *Symbolic Interaction*, 17(4), 431-452.
- Fussell E., & Furstenberg Jr., F. F. (2005). The transition to adulthood during the twentieth Century. In R. A., Settersten, F. F., Furstenberg Jr. & R. G., Rumbaut (Eds.), *On the frontier of adulthood: theory, research, and public policy* (pp. 29-76). University of Chicago Press.
- Giampapa, F. (2001). Hyphenated identities: Italian-Canadian Youth and the Negotiation of Ethnic Identities in Toronto. *International Journal of Bilingualism*, 5(3), 279-315.
- Gillon, K. E., Beatty, C. C. & Salinas C. Jr. (2019). Race and Racism in Fraternity and Sorority Life: A Historical Overview. *New Directions for Students Services*, 2019(165), 9-16.
- Glaser, B., & Strauss, A. (1967). Grounded theory: The discovery of grounded theory. *Sociology: The Journal of The British Sociological Association*, 12, 27-49.
- Gluckman, M. (2004). *Order and rebellion in tribal Africa: collected essays with an autobiographical introduction*. New York, London: Routledge.
- Goffman, E. (1959). *The Presentation of Self in Everyday Life*. Garden City, NY: Doubleday.
- Golan, O. (2015). Legitimation of new media and community building among Jewish denominations in the US. In H. Campbell (Ed.), *Digital Judaism* (pp. 133-152). Routledge.
- Golan, O., & Babis, D. (2017). Towards professionalism through social networks: Constructing an occupational community via Facebook usage by temporary migrant workers from the Philippines. *Information, Communication & Society*, 1-23.

- Golan, O., & Martini, M. (2020). The Making of Contemporary Papacy: Manufactured Charisma and Instagram. *Information, Communication & Society*, 23(9), 1368-1385.
- Golan, O., & Martini, M. (2022) *Sacred Cyberspaces: Catholicism, New Media, and the Religious Experience*. Montreal: McGill-Queen's University Press.
- Gray, B., Johnson, T., Kish-Gephart, J., & Tilton, J. (2018). Identity work by first-generation college students to counteract class-based microaggressions. *Organization Studies*, 39(9), 1227-1250.
- Greenfield, P. M., & Yan, Z. (2006). Children, adolescents, and the Internet: A new field of inquiry in developmental psychology. *Developmental Psychology*, 42, 391–394.
- Greetz, C. (1988). *Works and Lives: The Anthropologist as Author*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Griffin, Christine. (1993). *Representations of Youth: The Study of Youth and Adolescence in Britain and America*. Cambridge: Polity Press
- Gross, E. & Stone, G. P. (1964). Embarrassment and the analysis of role requirements. *The American Journal of Sociology*, 70(1), 1-15.
- Hall, S. (1996). Introduction: Who Needs Identity. In S. Hall & P. Du Gay (Eds.), *Questions of Cultural Identity* (pp. 1–17). Sage Publications.
- Hamadache, A. (1991). Non-Formal Education: A Definition of the Concept and Some Examples. *Prospects*, 21(1), 111-24.
- Hartman, H. & Sheskin, I. M. (2013). Estimating the Jewish Student Population of a College Campus. *Journal of Jewish Communal Service*, 88, 95-109.
- Hartup, W. W. (1997). The Company They Keep: Friendships and Their Developmental Significance. In A. Slater & D. Muir (Eds.), *Blackwell Reader in Developmental Psychology* (pp. 1-13). Blackwell Publishing.
- Hasan, F. (2022). Muslim Instagram: Eternal Youthfulness and Cultivating Deen. *Religions* 13(7), 658-676.
- Hillel International. (2021). Retrieved October 9, 2021, from <https://www.hillel.org/about>
- Hillel International College Guide. (2020). Retrieved October 9, 2021, from <https://www.hillel.org/college-guide/top-60-jewish-schools>
- Hinduja, S. & Patchin, J. W. (2008). Personal Information of Adolescents on the Internet: A Quantitative Content Analysis of MySpace, *Journal of Adolescence*, 31(1), 125-46.
- Hughey, M. W. (2009). Rushing the wall, crossing the sands: Cross-racial membership in U.S. college fraternities and sororities. In C. L. Torbenson & G. Parks (Eds.), *Brothers and sisters: Diversity in college fraternities and sororities* (pp. 237–276). Cranbury, NJ: Associated University Presses.
- Ibarra, H. (1999). Provisional selves: Experimenting with image and identity in professional adaptation. *Administrative Science Quarterly*, 44: 764–791.
- Ibarra, H. & Petriglieri, J. L. (2017). Impossible selves: Image strategies and identity threat in professional women's career transitions. In J. Storberg-Walker & P. Haber-Curran

- (Eds.), *Theorizing women and leadership: New insights and contributions from multiple perspectives* (pp. 19–36). Charlotte, NC: Information Age Publishing.
- Jencks, C., & Riesman, D. (1977). *The Academic Revolution*. Chicago: University of Chicago Press.
- Jensen, J. F. (1998). Communication Research After the Mediasaurus? Digital Convergence, Digital Divergence. *Nordicom Review*, 19(1), 39-52.
- Jones, J. A. (1989). The Verbal Protocol: A Research Technique for Nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 14, 1062-1070.
- Jorg, S. & Konemann, J. (2018). Introduction and Spirituality in the Me-Society. In S. Stolz, J. Konemann, M. S. Purdie, T. Englberger, M. Kruggeler (Eds.), *Believing in Modern Society* (pp.1-9). London and New York: Routledge.
- Kathleen E. G., Cameron C. B., Cristobal S. J. (2019). Race and Racism in Fraternity and Sorority Life: A Historical Overview. *New Directions for Student Services*, 2019(165), 9-16.
- Katz, A. (2020). Jewish Students in American Higher Education. In Cisneros A. (Ed.) *Journal of Student Affairs at New York University Volume XVI 2020*. (pp. 14-19). New York University. Retrieved October 9, 2021, from https://steinhardt.nyu.edu/sites/default/files/2020-05/JoSA%2016_5.29.2020.pdf
- Klapp, O. E. (1969). *Collective search for identity*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Koren, A., Saxe, L. & Fleisch, E. (2016). Jewish Life on Campus: From Backwater to battleground. In Dasgefsky, A. & Sheskin, I. (Eds.) *American Jewish YearBook 2015: The Annual Record of the North American Jewish Communities* (pp. 45-88). Springer.
- Kozinets, R. V. (2010). *Netnography: Doing ethnographic research online*. London: SAGE.
- Kushner, K. (2009). The Journey of Identity Development for Jewish Millennial College Students. *Journal of the Student Personnel Association at Indiana University*, 29-42.
- Levine, A., & Dean, D. R. (2012). *Generation on a tightrope: A portrait of today's college student*. San Francisco: Wiley.
- Lewis, K., Kaufman, J. & Chiristakis, N. (2008). The Taste for Privacy: An Analysis of College Student Privacy Settings in an Online Social Network, *Journal of Computer-Mediated Communication*, 14(1), 79-100.
- Livingstone, S. (1998). Mediated childhoods—A comparative approach to young people's changing media environment in Europe. *European Journal of Communication*, 13, 435-456.
- Lukianoff, G. & Haidt, J. (2018). *The Coddling of the American Mind. New York: How Good Intentions and Bad Ideas are Setting Up a Generation for Failure*. Penguin Press
- Lundgren-Laine, H. & Salantera, S. (2010). Think-Aloud Technique and Protocol Analysis in clinical Decision-Making Research. *Qualitative Health Research*, 20(4), 565-575.
- Mackenzie, S. A., & Nichols, D. (2020). Finding 'places to be bad' in social media: the case of TikTok. In D. Nichols & S. Perillo (eds.) *Urban Australia and post-punk* (pp. 285-298). Palgrave Macmillan, Singapore.

- Manago, A. M., Guan, S. S. & Greenfield, P. (2014). New Media, Social Change and Human Development from Adolescence Through the Transition to Adulthood. In L. A. Jensen (Ed.), *The Oxford Handbook of Human Development and Culture: An Interdisciplinary Perspective* (pp. 519-535). Oxford University Press.
- Marcus, G. E., & Fischer, M. M. J. (1986). *Anthropology as Cultural Critique: An Experimental Moment in the Human Sciences*. Chicago: University of Chicago.
- Mastrorandi, M. (2003). Adolescence and Media. *Journal of Language and Social Psychology*, 22(1), 83-93.
- Mayhew, J. M., Bowman, A. N., Rockenbach, N. A., Selznick, B. & Riggers-Piehl, T. (2018). Appreciative Attitudes Toward Jews Among Non-Jewish US College Students. *Journal of College Student Development*, 59(1), 71-89.
- McKeown, R. & Gentilucci, J. (2007). Think-Aloud Strategy: Metacognitive Development and Monitoring Comprehension in the Middle School-Language Classroom. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 51(2), 136-147.
- Mesch, G. S. & Talmud, I. (2020). *Wired Youth the online World of Adolescence*. London: Routledge.
- Meyer, J. H. F., & Land, R. (2005). Threshold concepts and troublesome knowledge (2): epistemological considerations and a conceptual framework for teaching and learning. *Higher Education*, 49, 373–388.
- Meyer, J. W., & Rowan, B. (1977). Institutionalized organizations: Formal structure as myth and ceremony. *American journal of sociology*, 83(2), 340-363.
- Mishol-Shauli, N., & Golan, O. (2019). Mediatizing the holy community—ultra-Orthodoxy negotiation and presentation on public social-media. *Religions*, 10(7), 438.
- Montgomery, K. C. (2007). *Generation Digital: Politics, Commerce and Childhood in the Age of the Internet*. Cambridge: The MIT Press.
- Montgomery, M. & Côté, J. E. (2003). College as a transition to adulthood. In Adams, G. R. & Berzonsky, M. D. (Eds.), *Blackwell handbook of adolescence* (pp. 149–172). Malden, MA: Blackwell Publishing.
- Muuss, R. E. (1968). *Theories of Adolescence*. New York: Random House.
- Olsson, T. (2006). Active and Calculated Media Use Among Young Citizens: Empirical Examples from a Swedish Study. In David Buckingham and Rebekah Willett (eds.), *Digital Generations Children, Young People and New Media* (pp. 115-131). Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Oyserman, D., & Packer, M. J. (1996). Social Cognition and Self-Concept: A Socially Contextualized Model of Identity. In J. L. Nye & A. M. Brower (Eds.), *What's Social About Social Cognition? Research on Socially Shared Cognition in Small Groups* (pp. 175–201). Sage Publications.
- Peter, J., Valkenburg, P. M. & Fluckiger, C. (2009). Adolescents and Social Network Sites: Identity, Friendships and Privacy. In Sonia Livingstone and Leslie Haddon (Eds.), *Kids Online Opportunities and Risks for Children* (pp. 83-95). The Policy Press.

- Pew Research Center, (November 4, 2016). *The Most and Least Educated U.S. Religious Groups*. Retrieved October 9, 2021, from <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2016/11/04/the-most-and-least-educated-u-s-religious-groups/>.
- Pew Research Center, (April 7, 2021). *Social Media Use in 2021*. Retrieved October 9, 2021, from <https://www.pewresearch.org/internet/2021/04/07/social-media-use-in-2021/>
- Pickup, I., & Rutherford, V. (2015). Negotiating Liminality in Higher Education: Formal and Informal Dimensions of the Student Experience as Facilitators of Quality. In Adrian C., Remus P., Janil S. & Peter S. (Eds.), *The European Higher Education Area Between Critical Reflections and Future Policies* (pp. 703-723). Springer.
- Pressley, M., El-Dinary, P. B., Gaskins, I., Schuder, T., Bergman, J. L., Amasi, J. & Brown, R. (1992). Beyond Direct Explanation: Transactional Instruction of Reading Comprehension Strategies. *Elementary School Journal*, 92(5), 513-555.
- Putnam, R. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American community*. New York: Simon & Schuster.
- Putri, E. (2022). An Impact of the Use Instagram Application Towards Students Vocabulary. *Pustakailmu.id*, 2(2), 1-10.
- Raby, R. (2007) Across a Great Gulf? Conducting Research with Adolescents. In A. L. Best (Ed.), *Representing Youth: Methodological Issues in Youth Studies* (pp. 39-60). New York University Press.
- Rainie, L. & Wellman, B. (2012). *Networked: The New Social Operating System*. Cambridge: MIT Press.
- Refaeli, S., & Sudweeks, F. (1994). Interactivity on Nets. In S. Refaeli, F. Sudweeks & M. McLaughlin (Eds.), *Network and Netplay: Virtual Groups on the Internet* (pp. 173-191). AAAI Press/ MIT Press.
- Reuben, J. A. (1996). *The Making of the Modern University: Intellectual Transformation and the Marginalization of Morality*. Chicago The University of Chicago Press.
- Rosen, M. I. (2006). *The remaking of Hillel: A case study on leadership and organizational transformation*. Waltham: Cohen Center for Modern Jewish Studies, Brandeis University. Retrieved October 9, 2021, from <https://bir.brandeis.edu/bitstream/handle/10192/22948/TheRemakingofHillel1.pdf>
- Rutherford, V., & Pickup, I. (2015). Negotiating liminality in higher education: Formal and informal dimensions of the student experience as facilitators of quality. In A. Curaj, L. Matei, R. Pricopie, J. Salmi & P. Scott (Eds.), *The European higher education area* (pp. 703-723). Springer, Cham.
- Saldana, J. (2021). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. London: Sage Publications
- Sales, A. L., & Saxe, L. (2006). *Particularism in the university: Realities and opportunities for Jewish life on campus*. New York: Avi Chai.
- Sander, T. H., & Putnam, R. D. (2010). Democracy's Past and Future: Still Bowling Alone?- The Post-9/11 Split. *Journal of Democracy*, 21(1), 9-16.
- Sanua, M. R. (2003). *Going Greek: Jewish college fraternities in the United States, 1895-1945*. Detroit: Wayne State University Press.

- Schlenker, B. R. (1984). Identities, Identifications, and Relationships. In V. Derlega (Ed.), *Communication, Intimacy, and Close Relationships* (pp. 71–104). Academic Press.
- Schmalzbauer, J. (2013). Campus religious life in America: Revitalization and renewal. *Society* 50(2): 115–131.
- Schwarz, G. M. & Watson, B. M. (2005). The influence of perceptions of social identity on information technology-enabled change. *Group Organization Management*, 30, 289-318.
- Schwarz, O. (2010). Praying with a camera-phone: Mediation and transformation in Jewish Rituals. *Culture & Religion*, 11(3), 177-194.
- Schwartz, S. J., Côté, J. E. & Arnett, J. (2005). Identity and agency in emerging adulthood: Two developmental routes in the individualization process. *Youth & Society*, 37, 201–229.
- Scott-Maxwell, A. (2015). Representing Indonesia in Australia through Performance Communities, Collaborations, Identities. In B. Hatley & B. Hough (Eds.), *Performing contemporary Indonesia: celebrating identity, constructing community* (pp. 182-202). Brill, The Netherlands
- Shanahan, M. J., Profile, E. J., Mortimer, J. T., Erickson, L. D. (2005). The transition to adulthood during the twentieth Century. In R. A., Settersten, F. F., Furstenberg Jr. & R. G., Rumbaut (Eds.), *On the frontier of adulthood: theory, research, and public policy* (pp. 225-256). University of Chicago Press.
- Sheffer, O. (2022). Wearing Leadership: Girl Scouts' Uniforms as Symbolic Signifiers. *Journal of Youth Studies*, 1-17.
- Shankar, A., Elliott, R. & Fitchett, J. (2009). Identity, Consumption and Narratives of Socialization. *Sage Publications*, 9(1), 75-94.
- Siebzehner, B. B. (1989). *Patterns of incorporation of the enlightenment in Spanish America, Mexico and Argentina, 1790-1825*. [Doctoral dissertation, Hebrew University of Jerusalem].
- Smith, S. J. (1993). Bounding the borders: Claiming space and making place in rural Scotland. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 291-308.
- Sparkes, A. C. (1995). Writing People: Reflections on the Dual Crises of Representation and Legitimation in Qualitative Inquiry. *Quest*, 47(2), 158-195.
- Spindler, G. (1976). From Omnibus to Linkages: Cultural Transmission Models. In J. I. Roberts, K. Sherrie & S. k. Akinsanya (Eds.), *Educational Patterns and Cultural Configurations* (pp. 177-183). David Mckay.
- Sternberg, L. (1990). *A Profile of Hillel Leaders: B'nai B'rith Hillel Foundations National Hillel Leaders Assembly Survey*. Waltham, MA: Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies at Brandeis University. Retrieved October 9, 2021, from <http://bir.brandeis.edu/bitstream/handle/10192/31686/ProfileofHillelLeaders1990.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Sue, D. W., Capodilupo, C. M., Torino, G. C., Bucceri, J. M., Holder, A., Nadal, K. L., & Esquilin, M. (2007). Racial microaggressions in everyday life: Implications for clinical practice. *American psychologist*, 62(4), 271.
- Suss, D., Souninen, A., Garitaonandia, C., Juaristi, P., Koikkalanien, R., & Oleaga, J. A. (2001). Media Use and the Relationships of Children and Teenagers with their Peer Groups: A Study of Finnish, Spanish and Swiss Cases. *European Journal of Communication*, 13, 521-38.
- Sveningsson, S. & Alvesson, M. (2003). Managing managerial identities: Organizational fragmentation, discourse and identity struggle. *Human Relations*, 56, 1163–1193.
- Syed, M., & Azmitia, M. (2009). Longitudinal trajectories of ethnic identity during the college years. *Journal of Research on Adolescence*, 19(4), 601-624.
- Tapscott, D. (1998). *Growing Up Digital: The Rise of the Net Generation*. New-York: The McGraw-Hill Companies.
- Thelin, J. R. (2004). *A history of American Higher Education*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Tomlinson, M., & Jackson, D. (2021). Professional identity formation in contemporary Higher Education students. *Studies in Higher Education*, 46(4), 885-900.
- Tsuda, T. (1993). The Psychosocial Functions of Liminality: The Japanese University Experience. *The Journal of Psychohistory*, 20(3), 305-330.
- Turner, V., & Bruner, E. (Eds.). (1986). *The Anthropology of experience*. Urbana: University of Illinois Press.
- Umaña-Taylor, A. J., Quintana, S. M., Lee, R. M., Cross Jr, W. E., Rivas-Drake, D., Schwartz, S. J., Syed, M., Yip, T., Seaton, E., & Ethnic and Racial Identity in the 21st Century Study Group. (2014). Ethnic and racial identity during adolescence and into young adulthood: An integrated conceptualization. *Child development*, 85(1), 21-39.
- Utekhin, I. (2017). Small Data First: Pictures from Instagram as an Ethnographic Source. *Russian Journal of Communication*, 9(2), 185-200.
- Vaidhyathan, S. (2008). Generational Myth. *The Chronicle of Higher Education*, 55(4), B7. retrieved October 11, 2021 from <https://www.chronicle.com/article/generational-myth/>
- Van Gennep, A. (1965). *The Rites of Passage*. London: Routledge & K. Paul.
- Van Someren, M. W., Barnard, Y. F., & Sandberg, J. A. C. (1994). *The Think Aloud Method. A Practical Guide to Modeling Cognitive Processes*. London: Academic Press.
- Vickery, J. R. (2017). *Worried About the Wrong Things: Youth, Risk, and Opportunity in the Digital World*. Cambridge: The MIT Press.
- Vogt, W. P., Vogt, E. R., Gardner, D. C., & Haefele, L. M. (2014). *Selecting the Right Analyses for Your Data: Quantitative, Qualitative and Mixed Methods*. London: Guilford Press.
- Waterman, S. (1998). Carnivals for elites? The cultural politics of arts festivals. *Progress in human geography*, 22(1), 54-74.

- Weerts, D. J., Freed, G. H., & Morpew, C. C. (2014). Organizational Identity in Higher Education: Conceptual and Empirical Perspectives. In M. B. Paulsen (Ed.), *Higher Education Handbook of Theory and Research Vol. 29* (pp. 229-277). Springer
- Weisskirch, R. S., Kim, S. Y., Schwartz, S. J., & Whitbourne, S. K. (2016). The complexity of ethnic identity among Jewish American emerging adults. *Identity, 16*(3), 127-141.
- Wenger, E. (1998). *Communities of Practice Learning, Meaning and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Yares, A. (2006). Jewish Identity on Campus: Research and Recommendations for the College Years. *Journal of Jewish Education, 65*(3), 41-48.
- Zaleski, J. (1997). *The soul of cyberspace: How new technology is changing our spiritual lives*. San Francisco: Harper.
- Zhao, S. Y., Grasmuck, S. & Martin, J. (2008). Identity Construction on Facebook: Digital Empowerment in Anchored Relationships, *Computers in Human Behavior, 24*(5), 1816-1836.

נספח: טבלת הקודים ותיאורם

	קוד	תיאור
1	American Culture	המבטא תרבות אמריקאית (סמלים, קמעות, פעילות, אוכל, ספורט)
2	Campus	המציג את הקמפוס
3	Iconic College Building	המציג בניינים מפורסמים בתוך הקמפוס
4	Clear Boundaries or Diffuse Boundaries	האם הגבולות (של הפעילות בהלל השימוש באנטסגרם וכו') הם ברורים הוא שהם מפוזרים
5	Collective Practice	האם התצלום מציג פעילות משותפת
6	Community	פעילות הנוגעת לקהילה או לטובתה (בין אם זה קהילת הלל או הקהילה האזורית)
7	Family	המבטא משפחתיות
8	Community Activity	פעילות המתבצעת בקהילה
9	Covid	הנוגע למשבר הקורונה (פעילות התנדבות או העלאת מודעות)
10	Environmental/Climate Change Activity	סביבתי או משבר אקלים
11	External	המכוון לטובת הצגת המרכז אל מחוץ לארגון (פרסומי)
12	Food	המציג אוכל (בפעילות או בהזמנה לפעילות לטובת עידוד רישום והגעה)
13	Friendship	יהדות של כיף
14	Fun	יהדות כמסגרת קשרים של כיף
15	Greek Life	המציג את תרבות האחוות היווניות
16	Greetings	ברכות (לסטודנטים חדשים, תחילת שבוע, חגים אמריקאים)
17	Humor	המציג הומור בפעילות או בהזמנה לפעילות

18	Indoors	פעילות המתקיימת בפנים
19	Institutional-Branding	ביטוי הקשור למוסד הלל או לאוניברסיטה ומתבטא בשימוש בצבעי המוסד ובמיתוג
20	Inter-Cohort Relations	המציג קשר בין שכבת גיל שונה (פעילות בין שנה ראשונה לבוגרים, בין הסטודנטים לחברי הקהילה המבוגרים)
21	Interfaith	פעילות חוצת דתות
22	Internal	המכוון לטובת פנים הארגון
23	Invitation	הזמנה לפעילויות ולהשתתפות
24	Israeli Culture	הנוגע לתרבות ישראלית
25	Israeli identity markers	המציג סימנים ישראלים מזהים (דגל ישראל, כיתוב בעברית, הצגה של צה"ל)
26	Israeli-American Identity	זהות ישראלית-אמריקאית (דגל ארה"ב וישראל, קהילה ישראלית)
27	Jewish Identity	זהות יהודית כללית המוצגת בתצלומים (בין אם זה בטקסט או בצילום)
28	Anti Zionism	המבטא אנטי ציוניות (בין אם בפעילויות או בהודעות של הקמפוס)
29	Antisemitism	המבטא אנטישמיות (בין אם בפעילויות המתמודדות עם התופעה או הודעות בעקבות מקרים אנטישמיים כמו גם תמיכה בעבור סטודנטים)
30	Family	המציג משפחתיות
31	Hebrew	מציג עברית (שמות, כיתוב, אותיות)
32	Jewish Culture	סימן לתרבות יהודית הכוללת פעילות יהודית כגון מצווה
33	Jewish Food	אוכל יהודי (מצות, בייגל, גפילטעפיש וכו')
34	Jewish Greetings	ברכות יהודיות (לחגים, סביב מעגל החיים היהודי)
35	Jewish Holiday	המציג חגים יהודיים (בפעילויות, בפרקטיקה)

36	Jewish Outreach	המכון לגיוס סטודנטים יהודים (פעילויות או הודעות המכוונות לקהל יהודי)
37	Jewish Practice	המציג קיום של פרקטיקה יהודית (הזמנה לתפילה, תשליך, תקיעת שופר, קריאת מגילה וכו')
38	Jewish Values	המציג ערכים יהודיים (גמילות חסדים, עזרה לזולת)
39	Religious Celebration	המציג חגיגה דתית (פעילות דתית כדוגמת מסיבה בסוכה, ארוחת ראש השנה)
40	Religious symbols	המציג סממנים דתיים (כיפה, מזוזה, מגן דוד)
41	Traditional Identity	זהות יהודית מסורתית הכוללת את הפרקטיקות היהודיות המסורתיות המשתקפות מהתמונות
42	Zionism	העוסק בציונות (ישראל, עלייה, הזמנה לפעילויות העוסקות בכך)
43	Leadership	המבטא מנהיגות (בין אם זה בפעילות המשתקפת בתצולם או בהזמנה לתוכנית יעודית/התמחות)
44	Liminality Representation	המציג ביטויים של לימינליות
45	Mediatization	תיווך של מסרי הארגון בעזרת התקשורת הדיגיטלית. לא עוד לשמור את הפעילות והפרקטיקות בתוך הארגון אלא לתווך אותו החוצה ולשתף
46	Mental Health	העוסק בכל הנוגע לבריאות נפשית
47	(Modern (Universal	מודרניות המתבטאת בביגוד או נראות
48	Modern Jewish Identity	זהות מודרנית שיכולה להיות קשורה ליהדות/יהדות מתקדמת
49	Moratorium Representation	המציגים ביטויים של מורטוריום
50	Multicultural	רב תרבותיות המשתקפת תמונות (פעילויות המשלבות תרבויות שונות כדוגמת סושי בסוכה)
51	Organizational Tagging - Hillel	תיווך של ארגון הלל בין אם זה המרכז המקומי או הלל העולמי
52	Outdoors	פעילות המתקיימת בחוץ

53	Peer Support Networks	המציג את התמיכה של קבוצת השווים (כל פעילות המבטאת תמיכה אחד בשנייה בין אם זה בעקבות אנטישמיות או משבר נפשי וכו')
54	Philanthropy	העוסק בפעילויות התרמה
55	Political	כל הנוגע לסממנים פוליטיים (בחירות, פעילות ב-AIPAC)
56	Protected Community Space	הלל כמרחב קהילתי מוגן
57	Sharing Identity	תצלומים המבטאים שיתוף של זהות
58	Social Engagement	תצלומים המציגים מעורבות חברתית
59	Social Justice	תצלומים המציגים פעילויות העוסקות בצדק חברתי
60	Staff	המציג את צוות הלל
61	Student Activism	תצלומים המציגים אקטיביזם סטודנטיאלי
62	Student Outreach	כל המציג ניסיונות להוביל להנעה וגיוס סטודנטים להשתתפות
63	Tagging others	תיג של אחרים (משתתפים בפעילות, ארגונים אחרים או הנעה לפעולה שיווקית בעזרת תיוג)
64	Universalism	לא רק קהילתי אלא גם אוניברסלי
65	University Brand	מיתוג של המוסד האקדמי (צבעים, קמעונות Mascot)
66	Volunteering	המציג פעילות התנדבותית (בקהילה, בקמפוס)
67	Young	המציג צעירים

identity counters the potential alienation of students' campus experience to cultivate a shared foundation for solidarity and communality in college. In effect, these Instagram practices foster two tacit objectives: one is the creation of a 'protected space' that enables 'identity work' of both student users and Instagram account operators. The second, a creation of a controlled channel for families to follow their youngsters on campus, while emphasizing students' Jewish activity as continuing, at least visibly, their primordial identity. An identity that is represented online through what can be viewed by family members and others, as upholding surrogate and complementary activities to the family and local Jewish community.

Identity Construction in Social Networks among Student Organizations:

Hillel's Instagram Activity in Jewish Campuses in the US

Tomer Udi

Abstract

In recent decades, the penetration of social networks has perturbed the representation of identities, especially among minority groups in societies of prominent cultural diversity. In multicultural societies, identities face continuous tensions as they negotiate between particularist and universalist orientations. A tension which is often intensified for students during their academic studies. At the same time, digital social networks have become a focus of activity for young people, including organizations working to promote identities that match their ideological or religious creed. Accordingly, this research examines *how student organizations construct, affirm and mediate identity through online social media*. To address this question, the study focused on the Instagram activity of the student organization Hillel, the center for Jewish life on campus, in the United States. Specifically, the research is based on a semiotic-visual content analysis of 1050 posts in 10 sampled campus accounts which Hillel's Social Media managers uploaded as well as conversations with the organization's communication managers.

The study's findings unveil an alignment of strategies for creating a Jewish-American identity through media action, which I refer to as *Celebrating Identity*. This umbrella term emphasizes the ways in which the similarity between participants is established, highlighted and affirmed. The similarity between participants is accentuated via primordial representation and shared symbols of youthfulness. All of which foster an identification with a collective, positive, expressive or enjoyable activity that is reflected in Hillel's Instagram images and commentary. The online practice of *Celebrating Identity* was viewed as a communicative act of which four designed, and intertwined facets of identity were identified. This included a celebration of Jewishness, youngster identity, national and institutional identity. These identified facets point to the way in which the social network's account aims to emphasize Jewish students' distinct identity on campus, as opposed to academia's universal orientation. Accordingly, I contend that these online social networks constitute an agent of socialization that fosters a diffuse and hybrid Jewish identity, which corresponds with modern identity.

According to Giddens, modern identity is threatened by operating under circumstances of risk, which include the fragmentation of trustworthy knowledge systems, impersonalization, commodification and such. This identity is further challenged with the immense growth of social networks that further the fragmentation of the self and may lead to social anomie in the face of seemingly endless options for the individual to embrace. Despite these leanings, the investigated Instagram account demonstrates a designed pathway to accommodate these tumultuous pathways, offering a set of meanings that fit contemporary Jewish hybrid identities.

Jewish American identity is multifaceted and encapsulates numerous sources of influence (e.g., religious denominations, political orientation, cultural). Amid this hybrid and fluid existence, Hillel's Instagram feed offers a more integrative voice of socialization. This form of socialization is enacted through visual means, as the hybrid identity connects what can be viewed as a hyphenated identity of Judaism - Studenthood - Youth. This configured (hybrid)

**Identity Construction in Social Networks among Student Organizations:
Hillel's Instagram Activity in Jewish Campuses in the US**

By: Tomer Udi

Supervised By: Doctor Oren Golan

THESIS SUBMITTED AFTER CONFERRAL
OF THE MASTER'S DEGREE

University of Haifa
Faculty of Education
Department of Leadership and Policy in Education

November 2022

**Identity Construction in Social Networks among Student Organizations:
Hillel's Instagram Activity in Jewish Campuses in the US**

Tomer Udi

THESIS SUBMITTED AFTER CONFERRAL
OF THE MASTER'S DEGREE

University of Haifa
Faculty of Education
Department of Leadership and Policy in Education

November 2022